

۵۴	SHAHRARANEWS.IR
۱۰	۱۱ جمادی الثانی ۱۴۴۵
۱۴۰۲	۲۴ صفحه ۱۶ صفحه روزنامه
	۸۰+ صفحه شهرآرا محله شماره ۴۱۱۶ ۴۰۰۰ تومان

غفلت از ایمن سازی در سایه محاصره گسل ها

خراسان رضوی لرزه خیزترین استان در آذرماه بود

۲

ساکنان محله عماریاسر در تریبون مردمی با شهردار منطقه ۶ خواستار شدند

زمین های بزرگ مقیاس چالش محله

۴

بررسی چالش های بازار کار در برنامه هفتم توسعه

بازار کار دهه هشتادی ها گم است

۹

نگاهی نو به بوستان های شهر در گفت وگو با مدیر پروژه شهر ترمیمی شهرداری مشهد

بوستان های ترمیمی

۱۳

شهردار مشهد مطرح کرد
نیاز به کمک دانشگاه برای حل مشکلات حاشیه شهر

۳

روایتی از شکل گیری یک باشگاه ورزشی که استعداد های بسیاری را به سکوی قهرمانی رسانده است
از زیر زمین مسجد تا «المپیک»

محله ۶۵

رئیس کمیسیون عمران، حمل و نقل و ترافیک شورای اسلامی شهر مشهد:
پایانه شهید مفتاح شرقی احداث می شود

۳

گزارشی از مشکلات خیابان پورسینا که معطل اجرای کامل طرحی ۱۲ ساله است

عریضه ای برای تعریض ناتمام

محله ۶۵

معاون دادستان مرکز استان خواستار شد
سامان دهی ۴ هزار کودک کار با حمایت مردم

۲

داستان مادری به وقت بارداری

برنامه مراقبتی برای ۹ ماه چشم انتظار

۱۲

در گفت وگو با کارشناس مذهبی بررسی شد

وقتی رزق و روزی از در و دیوار می بارد

۱۴

نویسندگان مشهدی با ۳ اثر در فهرست نامزدهای جایزه جلال آل احمد حضور دارند

حضور پررنگ مشهدی ها در جایزه جلال

۱۵

اعترافات جدید نامادری در تازه ترین جلسه بازپرسی مربوط به مرگ مشکوک کودک ۷ ساله

قصد کشتن «ویهان» را نداشتم

۸

(کافی شاپ مجتمع پذیرایی کوهسنگی)

پذیرای حضور گرم شما با انواع نوشیدنی های سرد و گرم در محیطی خاطره انگیز خواهیم بود

آماده برگزاری کلیه مراسمات تولد، سالگرد ازدواج و ...

تخفیف ۱۵ درصد

کترینگ مجتمع پذیرایی کوهسنگی افتتاح شد
سریع و لذیذ، با پیک موتوری رایگان!

مدیریت داخلی: ۰۹۰۲۵۷۶۶۵۵۹

آماده عقد قرارداد با کلیه ارگان های دولتی و غیر دولتی جهت تامین غذای پرسنل

۱۳۷۷

حضور مستمر اعضای شورای اسلامی شهر مشهد مقدس در مرکز ۱۳۷ و پاسخگویی به سوالات شهروندان

سید ابراهیم علیزاده

رئیس کمیسیون حقوقی شورای اسلامی شهر مشهد مقدس

سه شنبه ۵ دی ماه ساعت ۱۲ الی ۱۴

افزایش ضریب امنیتی فرودگاه‌های خراسان رضوی

مدیرکل فرودگاه‌های خراسان رضوی با اشاره به آخرین وضعیت پروژه‌های ارتقای ضریب امنیتی و حفاظتی فرودگاه‌های استان گفت؛ احداث راهبند ضدتروریستی، اجرای سیستم نظارت تصویری و غیره، بخشی از اقدامات افزایش ضریب امنیت فرودگاه‌های استان است. به گزارش فارس، محمودامانی‌بنی اظهارکرد؛ فنی‌کشی و نصب سیم خاردار روی دیوارهای حفاظتی فرودگاه مشهد در حدود ۲ هزار متر، با اعتباری بالغ بر یک میلیارد تومان انجام شد. وی ادامه داد؛ در راستای افزایش ضریب امنیتی فرودگاه مشهد، اعتباری بالغ بر ۲ میلیارد تومان برای اجرای سیستم‌های نظارت تصویری تخصیص یافت.

تشکیل ۸۴۰ قطب اقتصادی در کشور

رئیس سازمان بسیج سازندگی کشور گفت؛ ۸۴۰ قطب اقتصاد مقاومتی با شناسایی محصولات مزیت‌دار هر منطقه در کشور تشکیل شده است و برای تکمیل زنجیره حلقه‌های فروش تلاش می‌شود. به گزارش ایرنا، سردار محمد زهرایی درگشایش نمایشگاه محصولات ایرانی (اقتصاد مقاومتی) درمرز باجگیران، افزود؛ ۶ هزار و ۵۰۰میلیارد ریال تسهیلات چهار درصدی اشتغال‌زایی با همکاری دولت و مجلس در سال گذشته واگذار شده است.

آغاز طرح امدادونجات زمستانی هلال احمر استان

به گفته معاون امدادونجات جمعیت هلال احمر خراسان رضوی، طرح امدادونجات زمستانی این جمعیت در جاده‌های استان به استعداد ۱۷۰ امدادگر و با هدف خدمت به مسافران جاده‌ای آغاز شد. علی صوری به تسنیم گفت؛ این طرح در قالب یک پایگاه امداد هوایی، چهار پایگاه امداد کوهستان و سی پایگاه ثابت مستقر در جاده‌های استان خراسان رضوی به مسافران خدمات ارائه می‌دهد. وی بیان کرد؛ طرح امدادونجات زمستانه در کنار دو طرح امداد نوروزی و تابستانه از مهم‌ترین بخش‌های امدادرسانی به رانران و مسافران در جاده‌های استان خراسان رضوی محسوب می‌شود که هر پایگاه جاده‌ای با پنج امدادگر و جانگر کار خدمت را انجام می‌دهد.

۲۲ طرح فرهنگی نیمه‌تمام استان، نیازمند اعتبار هزار میلیاردی

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی گفت؛ ۲۲ طرح ناتمام فرهنگی در این استان معطل اعتبار مانده و اکنون عملیات ساخت چهارده طرح به دلیل نبود اعتبارات متوقف شده است. به گزارش ایرنا، محمدحسین زاده افروز؛ تکمیل این طرح‌ها دست‌کم به ۱۰ هزار میلیارد ریال اعتبار نیاز دارد.

- سعیده صباغ سجادیه، رئیس مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سوانح طالقانی مشهد، از راه‌اندازی نخستین بخش دیالیز بیمارستان سوانح «طالقانی» مشهد به همت و کمک صدمیلیارد ریالی خیر سلامت خبر داد.
- یوسف بنی اسدی، رئیس مرکز مدیریت راه‌های اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای خراسان رضوی، گفت؛ پانزده کارگاه جاده‌ای مربوط به اجرای طرح‌های بهسازی و نگهداری راه‌ها، اکنون در جاده‌های اصلی این استان فعالیت می‌کنند.
- سید امیر مرتضوی، معاون قضایی رئیس کل دادگستری خراسان رضوی، بر برنامه‌ریزی برای عملیاتی شدن مصوبات مربوط به اسناد رسمی تأکید کرد.

تعیین ۱۸۳۴ شعبه اخذ رأی برای انتخابات مجلس در مشهد و کلات

فرماندار مشهد گفت؛ ۱۸۳۴ شعبه اخذ رأی برای برگزاری دوازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی در حوزه انتخابیه مشهد و کلات تعیین شده و به‌تصویب و تأیید هیئت اجرایی انتخابات در این حوزه انتخابیه رسیده است.

محسن داوری افزود؛ از این تعداد ۱۷۸۴ شعبه اخذ رأی مربوط به بخش مرکزی و کلات شهر مشهد و پنجاه شعبه نیز مربوط به شهرستان کلات است.

وی گفت؛ در سال ۹۸ و برگزاری یازدهمین دوره

انتخابات مجلس شورای اسلامی، ۱۵۲۰ شعبه اخذ رأی در بخش مرکزی و کلات شهر مشهد فعالیت می‌کردند که این آمار نشان‌دهنده افزایش ۲۶۴ شعبه اخذ رأی در انتخابات اسفندماه امسال است.

فرماندار مشهد گفت؛ هر شعبه اخذ رأی با توجه به شلوغی یا خلوتی منطقه و اینکه شعبه از نظر تعداد عوامل اجرایی پنج یا هفت نفره باشد، به‌وسیله پانزده تا هجده عامل اجرایی، نظارتی، انتظامی و تدارکاتی اداره می‌شود؛ البته هنوز در حال بررسی پنج نفره، یا هفت نفره بودن شعب اخذ رأی از نظر تعداد عوامل اجرایی هستیم.

معاون دادستان مرکز استان و سرپرست مجتمع قضایی-حمایتی «شوق زندگی» خواستار شد

سامان‌دهی ۴ هزار کودک کار با حمایت مردم

هویت و تحصیل می‌تواند اقدامات پیشگیرانه برای کودکان کار باشد، تصریح کرد؛ نبود شیوه‌نامه برای مواجهه اولیه با کودکان کار و فقدان شیوه‌نامه برای کار نوجوانان، از دیگر مسائل مهم درباره کودکان است و اکنون وضعیت خودروهایی که کودکان کار را به مراکز نگهداری منتقل می‌کنند، با خودروهای آسیب‌دیدگان اجتماعی، متکدیان، معتادان و... یکی است و حتما باید ایجاد تفاوت در ظاهر خودروهای انتقال کودکان کار، مدنظر قرار گیرد.

● خلایقیت و نوآوری، حرکتی به سمت ایده‌یابی برای حل مسائل

در این جلسه همچنین مدیرکل دفتر خلایقیت و نوآوری شهری شهرداری مشهد درباره زمینه شکل‌گیری این اداره گفت؛ حوزه خلایقیت و نوآوری با شناسایی مسائل آغاز می‌شود و با خلایقیت و نوآوری به راهکارها می‌رسد. وظایف ما شناسایی مسائل است و در کنار آن اولویت‌بندی و سپس حرکت به سمت راهکارهاست.

سیدرحمان میرزائیان تصریح کرد؛ برگزاری جشنواره‌ها و نظام ایده شهر موضوع بعدی است که می‌توانیم ایده‌پردازی کنیم. قرار است همایش علمی و کاربردی حاشیه‌شهر و راهکارها را نیز برگزار کنیم. محسن نوغانی، عضو هیئت علمی گروه علوم اجتماعی دانشگاه فردوسی مشهد، نیز به موضوع پیمایش‌ها و پژوهش‌هایی در زمینه موضوعات اجتماعی با نگاه ویژه به موضوع معضلات و راهکارهای کودکان کار پرداخت. هادی سبوری، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد مشهد، نیز به‌عنوان دبیر این نشست بیان مسئله و علل تشکیل این رویداد را به‌عنوان محور صحبت‌های خود مطرح کرد.

در ادامه این نشست نیز نمایندگان از دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری، بهزیستی، آموزش و پرورش، اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان و دانشگاه علوم پزشکی به بیان نکات خود پرداختند.

محسن نوغانی، عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد

بیان کرد؛ مثلاً نمی‌توانیم پدر و مادری را که فرزندشان را به‌کار گرفته‌اند، مجازات کنیم.

عابدین‌زاده اضافه کرد؛ در این فرایند پیشنهاد ما به مقام قضایی این است که خانواده‌های کودک‌کار بدانند روالی که برای فرزند خود در پیش گرفته‌اند رویه‌ای مجرمانه است، اما فرصت می‌دهیم تا تعلیق تعقیب این پرونده‌ها بررسی شود. تعداد درخور توجهی از کودکان با همین تعلیق تعقیب در فرایند توانمندسازی قرار گرفتند؛ بنابراین گام اول اقدام اخلاقی و گام دوم الزام قانونی برای حل مسائل کودکان است.

● استخدام از مردم برای سامان‌دهی کودکان کار وی در ادامه افزود؛ افرادی برای نظارت بردستورات قضایی می‌توانند همراهی کنند و این افراد مردم و سازمان‌هایی نظیر بهزیستی، کمیته‌امداد و دیگر سازمان‌های دخیل هستند. سامان‌دهی ۴ هزار کودک‌کار بسیار مشکل است، اما ترکیب مسئولیت‌اجتماعی مردم با این موضوع می‌تواند حل‌کننده این مشکل باشد.

معاون دادستان مرکز استان و سرپرست مجتمع قضایی-حمایتی شوق زندگی با بیان اینکه موضوع

ایده‌هایی را که در مشهد انجام شده است و باعث تمایز این شهر از شهرهای دیگر می‌شود بررسی کنیم.

● وضعیت خاص برای کودکان کار عابدین‌زاده ادامه داد؛ در موضوع به‌کارگیری کودکان دو وضعیت را برای آن‌ها مطرح می‌کنند؛ وضعیت مخاطره‌آمیز و وضعیت خطر شدید و قریب‌الوقوع.

معاون دادستان مرکز استان و سرپرست مجتمع قضایی-حمایتی شوق زندگی در تشریح وضعیت‌های یادشده، گفت؛ در وضعیت مخاطره‌آمیز کودک‌کار در حداقل وضعیت مخاطره‌آمیز قرار دارد و وضعیت‌هایی که آسیب جسمی، روحی و جنسی دیده است، در خطر شدید و قریب‌الوقوع قرار می‌گیرد و باید گفت در بهترین حالت کودک‌کار در شرایط مخاطره‌آمیز است.

● فرایند پیچیده رسیدگی به پرونده کودکان کار وی با بیان اینکه فرایند رسیدگی قضایی به موضوع کودکان کار با مسائل بسیاری درهم آمیخته است،

روزانه‌نگار
طیبه جهانپیش

مسئله کودکان کار اگرچه در سال‌های اخیر مورداهتمام ویژه مسئولان و سازمان‌های ذی‌ربط بوده است، همچنان به‌عنوان معضلی جدی نیازمند هم‌افزایی هرچه‌بیشتر ارگان‌های مختلف است. در همین راستا برگزاری نشست هم‌اندیشی و گفت‌وگو درباره حاشیه‌نشینی و کودکان کار با رویکرد معضلات و راهکارها، یکی از اقدامات مدیریت شهری برای کاهش شبکه مسائل این کودکان بود؛ نشستی که معاون دادستان مرکز استان و سرپرست مجتمع قضایی-حمایتی شوق زندگی، در آن بر همراهی مردم برای سامان‌دهی کودکان کار، تأکید کرد. به گزارش شهرآر، نیره عابدین‌زاده در این نشست با بیان اینکه راه‌اندازی مجتمع شوق زندگی از سال ۱۴۰۰ اولین گام اجرایی در بحث حمایت از کودکان کار در مشهد، به‌عنوان یک اقدام مشترک بود، افزود؛ تلاش کردیم و همه سازمان‌ها، بخش‌های خصوصی و مردمی را در ذیل نام مشترک «سایبان مهر» قرار دادیم تا بتوانیم در این راستا اقدامی مشترک داشته باشیم. قانون می‌تواند منعطف باشد و ما هم وقتی سیستم قضایی قوانین را بررسی می‌کنیم، می‌توانیم به نفع مردم ایده نوآورانه استخراج کنیم.

● کاهش تعداد کودکان کار

وی با بیان اینکه باید نگاه جدی‌تری به موضوع کودکان کاربرای توانمندسازی آن‌ها داشته باشیم، افزود؛ اگرچه موضوع کودکان کار هنوز حل نشده، تعداد کودکان کار کاهش یافته است.

وی ادامه داد؛ در بررسی این عامل باید بینیم این مسئله ناشی از خدمات توانمندسازی دستگاه‌هاست یا علت اقدام دیگری است. باید

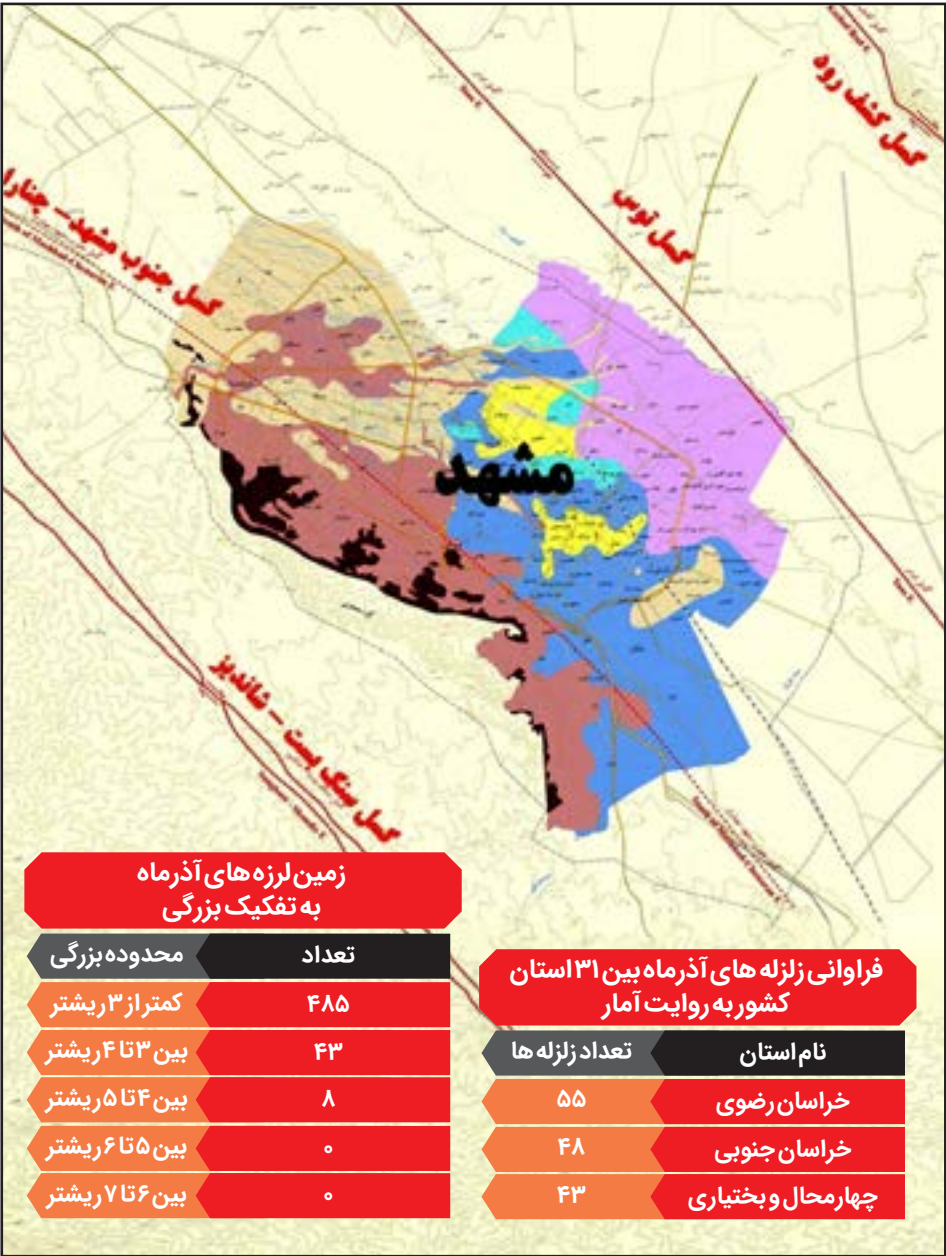
گزارش تحلیلی

خراسان رضوی لرزه‌خیزترین استان کشور در آذرماه بود. هرچند بزرگی زلزله‌ها کمتر از پنج ریشتر بودند، اما این قرار گرفتن درصدر جدول لرزه‌خیزی زنگ خطری است برای

زلزله‌های بزرگ‌تر که تاریخ مشهد و خراسان هم بارها شاهد آن بوده است. به گزارش شهرآر، مرکز لرزه‌نگاری کشور ماهیانه آمار بیشترین لرزه‌های ثبت‌شده در ایستگاه‌های لرزه‌نگاری را گزارش می‌دهد که در یک‌ماه گذشته خراسان رضوی درصدد قرار گرفت. آمارهای ثبت‌شده از ایستگاه‌های لرزه‌نگاری نشان می‌دهد که خراسان رضوی ۵۵ بار در ماه گذشته لرزیده است.

● ۳ استان لرزه‌خیز در ماه اخیر بعد از استان ما، خراسان جنوبی با ۴۸ زلزله در رتبه دوم و چهارمحال و بختیاری در رتبه سوم با ثبت ۴۳ زلزله قرار گرفته‌اند. این سه استان در بین ۳۱ استان کشور لرزه‌خیز بودند و در عین حال پایتخت‌نشینان در آذرماه گذشته وضعیت خوبی را پشت سرگذاشته‌اند و در مجموع تهران بزرگ بیش از هفت بار نلرزیده است. مرکز لرزه‌نگاری کشور همچنین آمار مجموع زلزله‌های آذرماه را نیز اعلام کرده که جمع آن‌ها از مرز پانصد هم گذشته و به ۵۳۶ زلزله رسیده است. ۴۸۵ زلزله در حدود سه ریشتر بوده‌اند، ۴۳ زلزله بین سه تا چهار ریشتر و هشت زلزله بین چهار تا پنج ریشتر گزارش شده است. خوشبختانه زلزله‌های بین پنج تا شش ریشتر و شش تا هفت ریشتر را در ماه سپری شده در کل کشور نداشتیم.

خراسان رضوی لرزه‌خیزترین استان در آذر ماه بود

فرسوده و مناطق گسترده حاشیه شهر که یک سوم جمعیت این کلان‌شهر حاشیه‌نشین است، توجه به ایمن‌سازی و مقاوم‌سازی ضرورت دارد. چهاردیواری‌هایی که

و مقاوم‌سازی است؛ ضرورتی فراموش‌شده که هربار با هرلززه‌ای به خراسان رضوی در زلزله برای سازندگان و مصرف‌کنندگان صنعت ساختمان سازی دارد، بحث ایمنی

با ساخت وسازهای غیرمجاز شکل گرفته‌اند، سقف‌هایی ناایمن را به بار آورده‌اند که باخطر زلزله‌های بزرگ هیچ امنیت‌خطری برای ساکنانشان ندارند.

● غفلت از ایمن‌سازی با وجود محاصره در گسل‌ها

«دوره بازگشت زلزله‌های شش ریشتر به‌طور معمول سالیانه و دوره بازگشت زلزله‌های بیش از شش ریشتر ۱۰ تا یازده سال است.» عضو هیئت علمی گروه زمین‌شناسی دانشگاه فردوسی با بیان این زنگ خطر در تحلیل وضعیت لرزه‌خیزی مشهد و استان می‌گوید؛ با توجه به اینکه مشهد در محاصره چند گسل بزرگ و مهم قرار گرفته، خطر وقوع زلزله‌های بزرگ همواره بر سر این شهر وجود دارد. این هشدار را بارها در تحقیقات، پژوهش‌ها و سلسله‌جلسات به گوش دست‌اندرکاران و مسئولان مرتبط در حوزه مدیریت بحران مشهد رسانده‌ایم.

دکتر کیوان حسینی در گفت‌وگو با خبرنگار ما با تأکید بر اینکه باید بحث ایمن‌سازی و مقاوم‌سازی در اسناد بالادستی و همچنین در مقررات ساخت‌وساز و آیین‌نامه‌ها به‌صورت جامع‌تری مد نظر قرار بگیرد، تأکید می‌کند؛ هم در بحث تدوین، هم در بحث اجرا و نظارت بر ساخت‌وسازها، ضعف‌های زیادی وجود دارد که متولیان حوزه مدیریت بحران باید به آن توجه کنند.

این پژوهشگر لرزه‌شناسی از بی‌توجهی و مشخص‌نکردن ردیف اعتبار مشخص در بحث مطالعات زلزله در مشهد و استان انتقاد می‌کند و می‌افزاید؛ بیشتر مطالعات و پژوهش‌ها به‌صورت فردی دنبال می‌شوند و متأسفانه ردیف بودجه مشخصی برای طرح‌های هدفمند کارهای پژوهشی در بحث زلزله در مشهد و استان دیده نمی‌شود که این مسئله نیازمند توجه مسئولان و متولیان برای تخصیص بودجه است.

نیاز به کمک دانشگاه برای حل مشکلات حاشیه شهر

کتابخانه دانشگاه خراسان رضوی مشهد

در نشست

مشترک شهردار
مشهد با رؤسای
دانشگاه‌های

استان، درباره ابعاد
مختلف تعاملات میان مدیریت شهری
و دانشگاه بحث و تبادل نظر شد و
شهردار مشهد با بیان اینکه تعاملات
و همکاری کنونی دانشگاه‌ها با
مدیریت شهری بسیار خوب است،
افزود: باید این میزان نیزافزایش یابد تا
شاهد خیر و برکت آن برای شهر باشیم.

محمد رضا قلندر شریف اظهار کرد:
خوشبختانه در دوره کنونی دانشگاه‌ها
ارتباط بسیار خوبی با مدیریت شهری
دارند و از این بابت بسیار خرسندیم.

نیاز به ارتباط گسترده‌تر شهرداری
و دانشگاه

وی افزود: در دوره
انقلاب اسلامی
وقتی لفظ «جهاد
دانشگاهی» مطرح
شد، بسیاری از ما
متوجه شدیم که بحث

علم و دانش به نوعی جهاد است و باید
به آن توجه ویژه‌ای کنیم. تأثیرگذاری
دانشگاه در موضوعات مختلف جامعه
بسیار بیشتر از دیگر سازمان‌هاست.
شهردار مشهد ادامه داد: همه ابعاد
مختلف زندگی مردم در جامعه با
مدیریت شهری گره خورده و وظایف ما
بسیار پیچیده‌تر از دیگر سازمان‌هاست.
به همین دلیل ارتباط شهرداری با
دانشگاه باید از قبل پررنگ‌تر و کارها نیز
مسئله‌محور شود.

وی با اشاره به همایش کاربردی حاشیه
شهر که در انتهای سال برگزار می‌شود،
بیان کرد: این همایش اهمیت بسیاری
دارد و تاکنون به این صورت منسجم برای
حاشیه شهر با استفاده از علم و تجربه
برنامه‌ریزی نشده است. در حاشیه شهر
کارهای زیادی شده است، اما همچنان
با مشکلات زیادی در این حوزه روبه‌رو
هستیم و باید به کمک دانشگاه به حل

مسائل حاشیه شهر کمک کنیم.
قلندر شریف گفت: بحث پژوهشی و
علم محوری در مدیریت شهری دیده
شده است و امیدوارم با همکاری بیشتر با
دانشگاه‌ها، این مباحث از قبل پررنگ‌تر
شود و به آن توجه ویژه‌ای کنیم.

هزینه ۷۰ میلیاردی هر روز مشهد

عضو شورای اسلامی
شهر مشهد نیز در
این مراسم گفت:
شهرداری مشهد با
ارائه بیش از سیصد
خدمت روزانه به

مردم، وضعیت بسیار حساسی دارد و این
به جز موقعیت حساس دیگری مانند نام
مشهد در جهان است.

مهدی ناصحی ادامه داد: با مراجعه
به رسانه‌های بین‌المللی، متوجه
اهمیت نام مشهد می‌شویم و باید با
تدبیر و به دربار ه ارتباطی در مشهد
تصمیم گرفته شود. اگر در خدمات‌های
مختلف شهری با دانش روز دنیا
تصمیم‌گیری نشود، دچار مشکلات
فراوانی می‌شویم.

نایب رئیس کمیسیون فرهنگی شورای
اسلامی شهر مشهد افزود: مشهد مرکز
تقاطع علمی جهان اسلام بوده و هست
و امروز نیز نگاه ویژه‌ای به ضرورت این
امرو وجود دارد و باید با اقدامات مشترک
با دانشگاه‌های علمی کشور امور شهر را
پیش ببریم.

ناصری افزود: روزانه در مشهد بیش
از ۷۰ میلیارد تومان هزینه می‌شود. این
هزینه اعم از هزینه‌های جاری مانند
دستمزد و نوظافت، پروژه‌های عمرانی و
دیگر هزینه‌های شهری است. در حوزه
قطار شهری اکنون برای هر کیلومتر بیش
از ۲ هزار میلیارد تومان هزینه می‌شود و
در همه این موضوعات به کمک دانشگاه

و علم نیاز داریم.

وی تصریح کرد: راهبرد اصلی شورای
اسلامی شهر سپردن کارها به مردم است.
امروزه مردم بیش از پیش در حوزه‌های
فرهنگی و وسط میدان عمل هستند و
آثار برکات این موضوع نیز در شهر جاری
است.

اولویت شورای شهر توسعه با
محوریت حرم مطهر است

رئیس شورای اسلامی
شهرستان مشهد نیز
در این نشست گفت:
استادان دانشگاه‌ها
در حوزه‌های
مختلف شهری باید
ایده‌هایشان را در اختیار مدیریت شهری
قرار دهند تا از آن‌ها به نفع مردم استفاده
شود.

حمید علیزاده ادامه داد: توسعه مشهد
با محوریت حرم مطهر و توجه به حاشیه
شهر از اولویت‌های این دوره شورای
اسلامی شهر است و با توجه به اقدامات
اندکی که در سال‌های گذشته در حاشیه
شهر صورت گرفته است، سعی کرده‌ایم
پیش ببریم.

عضو شورای اسلامی شهر مشهد بیان
کرد: انتظار ما از دانشگاهیان، ارائه
پیشنهادهای خلاقانه برای ارائه خدمت
بهمت مدیریت شهری به شهروندان مشهد
است و امیدوارم که در این باره نیز توجه
بیشتری صورت گیرد.

جذب نخبگان با هدف جلوگیری از
مهاجرت

رئیس کمیسیون
بانوان و خانواده
شورای اسلامی شهر
مشهد نیز در این
مراسم گفت: در بحث
امیدافرینی جوانان

و دانشجویان باید نگاه ویژه‌ای داشته
باشیم. همچنین در بحث پایان‌نامه‌های
دانشجویی آمادگی همکاری با دانشگاه‌ها
را داریم.

فاطمه سلیمی ادامه داد: متأسفانه
تاکنون بحث جذب نخبگان در شبکه
مدیریت شهری رانداشته‌ایم و اگر بتوانیم
نخبگانی را که قصد مهاجرت دارند حفظ
کنیم، کار بسیار ارزشمندی کرده‌ایم.

رویکرد تعاملی در برنامه‌ریزی شهری

معاون برنامه‌ریزی
شهرداری مشهد نیز
گفت: نقش مسائل
حوزه دانش در مسائل
شهری بسیار پررنگ و
نیاز به ابزارهای حوزه

علم روزافزون شده است.
جمال حسن‌بارانی ادامه داد: مدل‌های
برنامه‌ریزی کلان‌شهر مشهد به سمت
تعاملی تغییر یافته است و به سمت
حل مسئله رفته‌ایم. همچنین نظام
مطالعات شهرداری بازنگری اساسی
شده است. ضمن اینکه دفتر خلاقیت
و نوآوری شهری در شهرداری مشهد

عضو کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر
مشهد گفت: تعاملات بین دستگاهی برای گرامیداشت روز
ملی مشهد باید هرسال تقویت شود. امسال خوشبختانه
برای این موضوع اتفاقات خوبی افتاده که شایسته تقدیر
است.

هاشم دائمی با بیان اینکه یکی از دغدغه‌های نخستین
کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر مشهد
در این دوره، انتخاب «روز ملی مشهد» بود، اظهار
کرد: سرانجام با بررسی جوانب مختلف، دهم
دی‌ماه به عنوان این روز ثبت شد و موافقت
دستگاه‌های متولی استانی را نیز اخذ کرد.
وی گفت: آنچه مسلم بوده این است که این
مناسبت را باید با شکوه و هرسال پررنگ‌تر
از سال قبل برگزار کنیم؛ به‌طور قطع در این

راه مسئولیت‌کار فقط نباید بردوش شهرداری باشد و تمامی
نهادهای دست‌اندرکار باید به سهم خود نقش‌آفرینی کنند.
عضو کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر
مشهد افزود: امسال با مشارکت معاونت زیارت و گردشگری
سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری، اتفاقات خوبی افتاده
است و مشارکت دستگاه‌ها و بخش‌های مختلف را شاهد
هستیم.

دائمی با بیان اینکه تعاملات بین‌بخشی هرساله باید تقویت
شود تا بتوانیم عموم شهروندان را در این رویداد دخیل کنیم.
تصریح کرد: جامعه باید نسبت به روز ملی مشهد حساسیت
داشته باشد و به این مناسبت باید در سطح ملی و حتی
بین‌المللی توجه شود.
وی گفت: امیدواریم هرچه زودتر شاهد ثبت دهم‌دی‌ماه، به
عنوان روز ملی مشهد در تقویم رسمی کشور نیز باشیم.

با شورا

پایانه شهید مفتاح شرقی احداث می‌شود

مجد کزادحسین
رئیس کمیسیون عمران
شهردار مشهد

عملیات اجرایی احداث پایانه شهید مفتاح شرقی در زمینی به
مساحت ۱۴ هزار مترمربع و با اعتبار بالغ بر ۳۴ میلیارد ریال شروع
شده که برنامه زمان‌بندی پیش‌بینی شده برای آن هم، دوازده
ماه است. این پروژه براساس درخواست‌های مکرر شهروندان و
ارزیابی‌های کارشناسی و همچنین با توجه به توزیع خدمت در
تمام مناطق شهر مشهد، در اولویت شهرداری قرار گرفته است.
پایانه شهید مفتاح در حوزه شرقی مشهد و در مجاورت بولوار شهید
مفتاح شرقی قرار گرفته است و در فاز نخست، چهارده خط اتوبوس
در محل پایانه مستقر خواهد شد و سه خط دیگر نیز در فاز بعدی
در نظر گرفته شده است. اقدامات و عملکردهای مدیریت شهری ویژه
مناطق کم‌برخوردار و حاشیه شهر، در این دوره کم‌نظیر بوده است. این رویکرد
و نگاه همچنان استمرار داشته و اقدامات متعددی در حوزه تسهیل دسترسی
شهروندان به خدمات حمل‌ونقل عمومی برای افزایش رفاه شهروندان در حال
اجراست. طبق پیش‌بینی‌ها، ۱۶۰ دستگاه اتوبوس سازمان اتوبوس‌رانی در این
پایانه برای مسافرگیری اقدام خواهند کرد.

۳۲
شنبه
۱۴۰۲ دی ۲۴
۱۳۸۲ شماره
SHAHRAANNEWS.IR

شهریار

با معاونان

تخفیف‌های ویژه به مناسبت روز ملی مشهد

قرار است به مناسبت روز ملی مشهد، تخفیف‌های ویژه‌ای در
حوزه‌های مختلف برای شهروندان ارائه شود. این تخفیف‌ها از
چهارم تا دهم دی‌ماه، در نظر گرفته شده است. در همین راستا
تورهای مشهدگردی و بازدید از مجموعه تاریخی توس، خانه‌های
تاریخی، گذر محلات تاریخی و تورهای حرم‌شناسی مشمول
۵۰ درصد تخفیف می‌شوند. در همین بازه زمانی، «باغ گل‌ها» ی
بوستان غدیر و باغ پرندگان در باغ مشهد بین ۲۰ تا ۵۰ درصد
تخفیف دارند. افزون بر این، در تعامل با کتاب‌فروشی‌های شهر،
کتاب‌فروشی‌های «کتاب‌راسان»، «ابروین»، «شهرکتاب»، «کتاب شهر
ایران»، «شعبات یک و دو» و «پاتوق کتاب»، «به‌نشر»، و «فراکتاب»
بین ۱۰ تا ۲۵ درصد تخفیف به مشتری‌های خود می‌دهند، ضمن
اینکه تخفیف ۳۰ درصدی روی بلیت تئاترهای منتخب نیز در جریان خواهد بود و
علاوه بر این، موزه مرکزی حرم مطهر رضوی، گنجینه قرآن و نفایس، موزه نادری،
موزه آرامگاه فردوسی، بنای هارونیه، موزه بزرگ خراسان، موزه علوم زمین و موزه
تاکیسدمی از ۵۰ درصد تخفیف برخوردار است.

حسین بافگی
معاون شهردار و رئیس سازمان
اقتصادی و فرهنگی شهرداری مشهد

اینکه تخفیف ۳۰ درصدی روی بلیت تئاترهای منتخب نیز در جریان خواهد بود و
علاوه بر این، موزه مرکزی حرم مطهر رضوی، گنجینه قرآن و نفایس، موزه نادری،
موزه آرامگاه فردوسی، بنای هارونیه، موزه بزرگ خراسان، موزه علوم زمین و موزه
تاکیسدمی از ۵۰ درصد تخفیف برخوردار است.

با شهرداران

سامان‌دهی ترافیک ورودی سرخس به مشهد

عملیات تعریض پل کال طرق در ورودی محور سرخس به مشهد
یکی از پروژه‌های شاخص این منطقه بوده که با اعتباری بالغ بر
۲۰ میلیارد ریال در حال اجراست و تاکنون ۷۰ درصد پیشرفت
فیزیکی داشته است. پروژه تعریض پل کال طرق، یکی از پروژه‌های
زیرساختی منطقه ۶ بوده که با توجه به حجم بالای تردد در محور
سرخس مشهد به عنوان یکی از مبادی مهم ورودی شهر مشهد
هم برای شهروندان و هم زائران بارگاه منور رضوی دارای اهمیت
ویژه‌ای است. اجرای بهسازی کال طرق نیز با اعتبار ۴۳ میلیارد ریال
با متراژ ۳ کیلومتر انجام شده و آماده بهره‌برداری است.

حسین بافگی
شهردار منطقه ۶

عملیات تعریض پل کال طرق در ورودی محور سرخس به مشهد
یکی از پروژه‌های شاخص این منطقه بوده که با اعتباری بالغ بر
۲۰ میلیارد ریال در حال اجراست و تاکنون ۷۰ درصد پیشرفت
فیزیکی داشته است. پروژه تعریض پل کال طرق، یکی از پروژه‌های
زیرساختی منطقه ۶ بوده که با توجه به حجم بالای تردد در محور
سرخس مشهد به عنوان یکی از مبادی مهم ورودی شهر مشهد
هم برای شهروندان و هم زائران بارگاه منور رضوی دارای اهمیت
ویژه‌ای است. اجرای بهسازی کال طرق نیز با اعتبار ۴۳ میلیارد ریال
با متراژ ۳ کیلومتر انجام شده و آماده بهره‌برداری است.

با خبر چین

هرس زمستانه ۳۲۰ هزار اصله درخت در آغاز خواب زمستانی

با توجه به ابلاغ دستورالعمل عملیات زمستانه به ادارات فضای
سبز، آموزش ۲ هزار نفر نیروی کارگری فضای سبز شهری برای
انجام عملیات زمستانه به وسیله ادارات فضای سبز مناطق
و کارشناسان ناظر فضای سبز انجام شده است. برای اجرای
این عملیات ۱۸۰ دستگاه اهره موتوری، ۱۵۶ دستگاه اهره
تلسکوبی، ۱۲۴ دستگاه نیسان و خاور، ۱۰ دستگاه خودرو
امدادگیا و بالابرو سایر تجهیزات مورد نیاز در نظر گرفته شده
است.
همچنین ۵۵ تانکر آبیاری مجهز به پمپ برای خدمات‌رسانی
در مواقع بحران اختصاص یافته است. بیش از ۲ هزار اصله
درخت خطری در معابر اصلی و فرعی شناسایی شده و
برنامه‌ریزی برای قیم‌گذاری، مهار و انجام عملیات کابل‌بند
درختان و کابل‌بند ۱۵۰۰ اصله درخت تا پایان سال تکمیل خواهد شد. یکی
دیگر از اقدامات در عملیات زمستانه، هرس ۳۰۰ هزار اصله درخت در معابر
اصلی از سوی ادارات فضای سبز مناطق و هرس ۲۱ هزار اصله درخت در معابر
فرعی از سوی اداره جنگل‌داری سازمان پارک‌ها و فضای سبز است.

حسین بافگی
شهردار منطقه ۶

ایمن‌سازی تقاطع‌های غیرهم‌سطح در مقابل آب‌گرفتگی زمستان

بازدید و پایش تأسیسات مکانیزه جمع‌آوری آب‌های سطحی
(سیستیک) در تقاطع‌های غیرهم‌سطح و تهیه چک‌لیست
نظارتی برای آمادگی هرچه بهتر در زمستان در حال انجام است.
ناظران خدمات شهری به‌صورت تخصصی این تجهیزات را
بررسی کردند و تحت آزمون میدانی قرار دادند تا در صورت
هرگونه نقص در این تجهیزات طی اعلام به منطقه رفع و در
صورت نیاز تقویت شوند. برای نخستین بار با هدف نگهداری
هرچه بهتر این تأسیسات، چک‌لیستی طراحی شده که با تأیید
مسئول نگهداری سیستمیک‌ها، رئیس خدمات شهری و معاون
اجرایی مناطق تهیه می‌شود که در آن سابقه بازدیدها مشخص
شده است.

احسان نجاری‌مقدم
مدیرکل هماهنگی و نظارت بر خدمات
شهری شهرداری مشهد

اهدای بسته فرهنگی به مادران در محل زایشگاه‌های منتخب مشهد

یکی از برنامه‌های مدیریت شهری در دوره ششم، افزایش میزان
آگاهی خانواده‌ها و به‌طور ویژه مادران درباره اهمیت تغذیه در
دوران بارداری و سلامت‌کودکان است. به همین منظور نیز بسته
فرهنگی در زایشگاه‌های منتخب همراه با پیام تبریک شهردار به
مادرانی که کودکان تازه متولد شده است با همکاری معاونت
بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی و قرارگاه جوانی جمعیت
شهرستان مشهد اهدا شد. با هدف ترویج فرهنگ جوانی جمعیت
و سبک زندگی سالم در خانواده‌های مشهدی و به صورت ویژه
بانوان و مادران دارای فرزند زیر دو سال «پویش سلامت محور
صدای پای زندگی» زیر نظر فرهنگ‌سرای سلامت در مشهد شکل
گرفت.

نیوش اسفندیارزاده
معاون فرهنگی سازمان اجتماعی
و فرهنگی شهرداری مشهد

با خبر

برد پرسپولیس در روز بد استقلال و سپاهان سخته صدرنشینان

هفته چهاردهم لیگ برتر فوتبال کشور دیروز با شش مسابقه آغاز شد و مدعیان قهرمانی نتوانستند روز خوبی را پشت سر بگذارند و امتیازات حساسی را در مسابقه هایشان از دست دادند. استقلال در حالی در سیرجان برابر گل گهر با تساوی متوقف شد که با توجه به فاصله یک امتیازی سپاهان با آن‌ها در صدر جدول، این لغزش ممکن بود به قیمت از دست رفتن جایگاه نخست آن‌ها تمام شود. با وجود این، سپاهانی‌ها تعارف صدرنشینی را پس زدند و با شکست خانگی برابر آلومینیوم همچنان در جایگاه دوم باقی ماندند. بر خلاف دو تیم بالای جدولی، پرسپولیس در آخرین مسابقه دیروز توانست سرانجام نوار مساوی‌های هفته‌های گذشته‌اش را پاره کند و در ورزشگاه آزادی مقابل شمس‌آذر قزوین به پیروزی برسد و به رتبه سوم جدول صعود کند...

سوزه روز

تیم‌های مهر رضوی و پشتیبانی نژادجای خراسان رضوی هفته نهم لیگ دسته‌سوم را با مساوی به پایان رساندند

۲ تساوی دوگله برای ۲ نماینده مشهد

هفته نهم رقابت‌های لیگ دسته سوم فوتبال کشور با کسب دو نتیجه تساوی برای نمایندگان مشهد پیگیری شد. در چهارچوب رقابت‌های این هفته تیم مهر رضوی مشهد در ورزشگاه امام‌رضا(ع) به مصاف ستاره شهرمازندران رفت و در پایان تلاش شاگردان سیروس سنگجولی مقابل میهمان به پیروزی منجرنشد و دو تیم به تساوی ۲ بر ۲ رضایت دادند. این در حالی است که دیگرنماینده مشهد در گروه اول این رقابت‌ها هم دیروز به میدان رفت ...

سوزه روز

مهاجم ایرانی رم نظر مثبت مورینیو را جلب کرد تمجید آقای خاص از آزمون

نگاهی به عملکرد نیم‌فصلی نیان الکترونیک در سی‌وهفتمین دوره لیگ برتر والیبال

ایستاده در واقعیت

هافبک پرسپولیس برای رفتن به پادگان آماده می‌شود

سرلک در آستانه جدایی از اردوی سرخ

ایتر برای فتح اسکودتو از مدعیان پیشی گرفت چنبره افعی‌ها بر سری آ

منهای فوتبال

زمان بازگشت نابغه کشتی آزاد به میادین مشخص شد

یزدانی از فروردین در اردوی تیم ملی

دعوت وفایی پورو سوادکوهی به اردوی تیم ملی موجب شده است تا گمانه‌زنی درباره حریف احتمالی یزدانی در مرحله نهایی چرخه انتخابی تیم ملی کشتی آزاد پیش باشد. این احتمالات در حالی مطرح می‌شود که یزدانی همچنان دور از اردوست و زمان بازگشت کاپیتان کشتی ایران سؤال جدی رسانه‌ها و کارشناسان کشتی به شمار می‌رود.

● فروردین ۱۴۰۳، موعد بازگشت قهرمان ابادز اسلامی، مربی تیم ملی کشتی آزاد ایران، درباره زمان بازگشت یزدانی به تمرینات تیم ملی کشتی آزاد گفت: یزدانی در دوره نقاهت به سرمی‌برد و استراحت کاملی برای بهبود آسیب دیدگی‌اش دارد. پیش‌بینی من و کادرفنی این است که او از فروردین به اردوی تیم ملی کشتی آزاد اضافه شود تا در مراحل نهایی چرخه انتخابی تیم کشتی آزاد شرکت کند. در وزن ۸۶ کیلوگرم چرخه انتخابی تیم ملی به این صورت است که یزدانی با توجه به اینکه در همه مسابقات اعزامی مدال آورده است و یکی از سرمایه‌های کشتی کشور محسوب می‌شود و هم‌اکنون به دلیل عمل جراحی کتف دوران نقاهت را طی می‌کند، به صورت مستقیم به مرحله نهایی انتخابی راه می‌یابد. در کنار او، نفر اول قهرمانی کشور به رقابت‌های قهرمانی آسیا اعزام می‌شود و در صورت کسب مدال طلا به مرحله نهایی انتخابی راه می‌یابد. در این صورت نتایج حضور این کشتی‌گیر با یزدانی در یک تورنمنت بین‌المللی یا رقابت انتخابی، ملی پوش این وزن را مشخص خواهد کرد.

حسن یزدانی، پرامیدترین ملی‌پوش کشتی آزاد کشورمان که در حال گذراندن دوران مصدومیتش است، از اوایل سال ۱۴۰۲ به اردوهای تیم ملی کشتی اضافه خواهد شد تا برای حضور در المپیک ۲۰۲۴ پاریس تلاش کند.

یزدانی که در سال ۱۴۰۲ به عنوان آزادکار منتخب وزن ۸۶ کیلوگرم ایران راهی رقابت‌های جهانی ۲۰۲۳ بلگراد و بازی‌های آسیایی هانگزو شده بود، نشان نقره و طلای این دو تورنمنت مهم را کسب کرد. کسب این دو نشان در حالی بود که او مصدوم شد و آبان کشفش را به تیغ جراحان سپرد. جراحی کتف یزدانی این نگرانی را ایجاد کرد که دوری بلندمدتش از اردوی تیم ملی موجب افت بدنی این نابغه کشتی ایران و جهان شود. یزدانی که در مسابقات جهانی بلگراد با کسب نشان نقره وزن ۸۶ کیلوگرم سهمیه این وزن را به نام ایران ثبت کرد، از حضور در مسابقات کشتی قهرمانی کشور به عنوان نخستین مرحله از چرخه انتخابی تیم ملی معاف بود.

● وفایی‌پور، رقیب یزدانی در چرخه انتخابی مسابقات کشتی آزاد قهرمانی ایران بیست و دوم تا بیست و چهارم آذر در سالن زنده‌یاد سیدرسول حسینی شهرسازی برگزار شد. در وزن ۸۶ کیلوگرم این پیکارها هادی وفایی‌پور از همدان به قهرمانی رسید و علی سوادکوهی از مازندران برسکوی دوم ایستاد. البته غیبت سوادکوهی در مراسم اهدای مدال این وزن، موجب دیسکالیفه شدن او شد و مدال نقره غول‌کش کشتی ایران به عزت‌ا... اکبری رسید.

باشگاه رایپدبخارست قیمت ستاره ایرانی‌اش را مشخص کرد

برچسب ۲۰ میلیاردی روی غفور

جداایی امیرغفور از تیم رایپدبخارست رومانی برای تیم‌های خواهان او حدود ۲۰ میلیارد تومان آب می‌خورد. غفور ارزشمندترین بازیکن والیبال ایران در سال گذشته رقابت‌های لیگ برتر بود. این ملی‌پوش سابق والیبال ایران با عملکرد فوق‌العاده‌اش در ترکیب شهباد یزد به این تیم کمک کرد تا دست به کاری بزرگ بزند و از عنوان قهرمانی‌اش در لیگ برتر دفاع کند. پس از این قهرمانی دل چسب، غفور تصمیم گرفت چالش جدیدی را تجربه کند و دوباره لژیونر شود. پس از شایعات زیادی که درباره او وجود داشت، این بازیکن به

چهره

ورزش بانوان

در سانحه رانندگی هافبک ۲۳ساله تیم ملی فوتبال بانوان درگذشت و ۲ ملی‌پوش دیگر بستری شدند

خاموشی یک ستاره

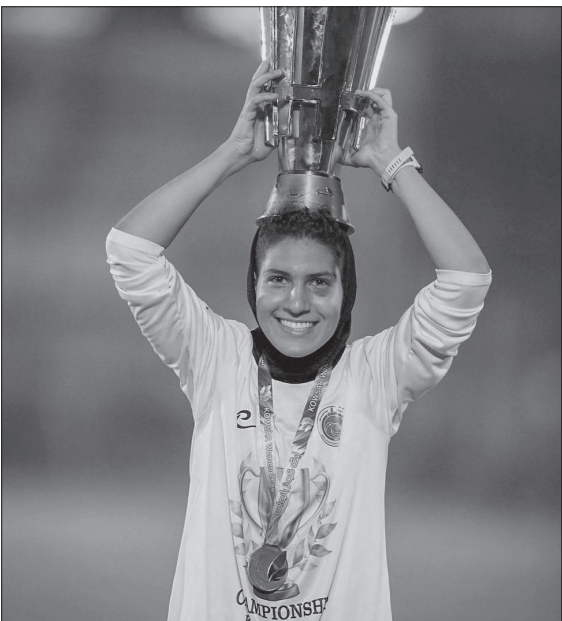
مژده رنگینا

صدرنشین لیگ فوتبال زنان ایران، هستند و تحت مراقبت قرار دارند.

● آخرین وضعیت طاهرخانی و خواجوی رئیس بیمارستان پاستور بم درباره وضعیت عمومی دو بازیکن تیم فوتبال خاتون بم گفت: بهناز طاهرخانی که دچار ضربه مغزی شده است، سطح هوشیاری پایینی دارد و در کمای خفیف به سرمی‌برد و درآی‌سی‌یو بستری است. زهرا خواجوی دروازه‌بان و بهناز طاهرخانی مدافع تیم ملی فوتبال بانوان همراه با راننده یکشنبه سه تن از بانوان ملی‌پوش دچار حادثه شدند. این خودرو در نزدیکی شهر بم واژگون شد و ملیکا محمدی، مدافع تیم ملی، جان سپرد و بهناز طاهرخانی و زهرا خواجوی مصدوم شدند.

بنا به اعلام رئیس اورژانس بم، پس از تماس با اورژانس، آمبولانس‌ها به محل حادثه واژگونی خودرو تیباً کارشناسان عملیاتی برای انجام اقدامات درمانی تکمیلی توسط کارشناسان عملیاتی اورژانس به بیمارستان پاستور بم منتقل شدند، اما متأسفانه این حادثه باعث فوت یک نفر و مصدومیت سه نفر شده است.

زنده‌یاد ملیکا محمدی، هافبک بیست و سه ساله که در مسابقات قهرمانی آسیا و مقدماتی المپیک برای تیم ملی ایران بازی کرد و چندی پیش نیز در مسابقات باشگاه‌های آسیا تیم خاتون بم را همراهی کرده بود، در محل حادثه درگذشت. بهناز طاهرخانی بیست و هشت ساله اهل تاکستان و زهرا خواجوی بیست و چهار ساله نیز بازیکنان شاخص تیم فوتبال بانوان و تا سطح لیگ فوتبال بانوان

آمریکا پیش رفت. پس از اینکه کتایون خسرویابره‌عنوان سرمربی تیم فوتبال ختران جوان ایران انتخاب شد، او را به این تیم دعوت کرد. ملیکا به دلیل علاقه‌ای که به تیم ملی و نام ایران داشت، این دعوت را پذیرفت. او از لحاظ فنی سطح بالایی داشت و به تیم ملی بزرگ‌سالان هم رسید. این بازیکن پس از این دعوت در فوتبال ایران ماندگار شد و به عضویت تیم‌های حاضر در لیگ ایران درآمد. او ابتدا یک سال در خاتون بم به میدان رفت و دو سال در اسفهان به فوتبالش ادامه داد و امسال دوباره به تیم بم پیوست. وقتی تیم‌های ملی فوتبال بانوان ایران و استرالیا چهارم‌آبان در مرحله دوم انتخابی المپیک ۲۰۲۴ در استرالیا به مصاف هم رفتند، محمدی در فهرست تیم ملی قرار داشت و خانواده او برای دیدارش به کشور کانگوروها سفر کردند.

● لغو دیدار تیم خاتون بم پس از درگذشت بازیکن ملی‌پوش خاتون بم در سانحه تصادف و آسیب دیدگی دو هم‌تیمی دیگری، بازی این تیم در لیگ برتر بانوان به تعویق افتاد. طبق برنامه ریزی سازمان لیگ، خاتون در هفته هفتم لیگ برتر بانوان میزبان ملوان بندرانزلی است. درحالی‌که سازمان لیگ برای ادای احترام به این بازیکن تصمیم به آغاز دیدارهای هفته چهارم لیگ برتر نیست.

● برگزاری مراسم خداحافظی معاون توسعه ورزش بانوان اداره‌کل ورزش و جوانان استان کرمان نیز اعلام کرد که با برنامه ریزی باشگاه تباری مراسم تشییع و خاک‌سپاری برنامه‌ریزی کنند. شادروان ملیکا محمدی در آمریکا متولد شد و تحصیل کرد. او در همین کشور فوتبالش را آغاز کرد و تا سطح لیگ فوتبال بانوان

خبر

اعزام شناگران به پارالمپیک روی هوا

دو شناگر کشورمان، یعنی شاهین ایزدیار و سینا ضیعی نژاد برای شرکت در پارالمپیک پاریس سهمیه ورودی را کسب کرده اند، اما با توجه به سیاست کمیته ملی پارالمپیک برای اعزام ورزشکاران به پاریس، هنوز مشخص نیست اصلا شننگری به پارالمپیک اعزام می‌شود یا خیر. علیرضا ایزدی، سرمربی تیم پاراشنای کشورمان، با اعلام این موضوع گفت: پس از برگزاری مسابقات قهرمانی کشور و انتخابی تیم ملی، وضعیت شناگران برای اعزام به پارالمپیک پاریس نهایی خواهد شد.

قهرمان اروپا در پی مجرد

علی اصغر مجرد، ملی پوش والیبال ایران، از باشگاه زاکسای لهستان پیشنهاد دریافت کرده است. مجرد که یکی از بازیکنان خوب ایران در المپیک توکیو بود، در نقل و انتقالات تابستانی امسال تصمیم گرفت چالش جدیدی را تجربه‌کند و به همین دلیل راهی باشگاه رایپدبخارست رومانی شد تا هم بازی امیر غفور در این تیم شود. حالا نمایش‌های خوب ستاره والیبال ایران باعث شده است که باشگاه زاکسای لهستان که قهرمان اروپا نیز محسوب می‌شود، به جذب او علاقه نشان دهد.

فینالیست‌های تنیس کشور مشخص شدند

دو تیم البرز گازکیش و الکت با غلبه بر حریفانشان در مرحله نیمه نهایی مسابقات تنیس جام حذفی، به مرحله نهایی این رقابت‌ها راه یافتند. این مسابقات که با حضور تیم‌های گوناگونی از استان‌های کشور به مدت چهارده روز در زمین‌های تنیس المپیک کیش برگزار شد، امروز با برگزاری فینال و معرفی تیم‌های برتر به پایان می‌رسد.

ستاره النصر به لالیگا پرنمی‌گردد

پاسخ منفی لاپورت به رئال

آمریک لاپورت یکی از نام‌هایی است که به عنوان خرید احتمالی رئال مادرید برای پرکردن جای خالی داوید الابا مطرح شده است. تا کنونی او را به چالش کشید. لاپورت برنامه‌ای برای حضور در رئال ندارد و تیم کنونی‌اش، یعنی النصرعربستان را ترک نخواهد کرد. طبق ادعای ماکارا، لاپورت نه خودش می‌خواهد النصر را ترک کند و به باشگاه عربستان تعجب‌ای برای قرض دادن نافرزش علاقه کرد و در نهایت توانست لاپورت تابستان امسال ۲۵میلیون یورو به سیتی پرداخت کرد. این ملی‌پوش اسپانیایی در عربستان عملکرد خوبی داشته است. لاپورت ۱۵میلیون یورو خالص تا سال ۲۰۱۶ دستمزد می‌گیرد و رئال چنین دستمزدی به او نخواهد داد. با این حال، گفته می‌شد شاید او به دلیل حضور در تیم‌ملی اسپانیا در پیرو۲۰۲۲ تمایل به بازگشت به لالیگا داشته باشد، اما به نظر جایگاه او در تیم ملی حتی لوئیس دلافونتته، سرمربی لاپورا، روی لاپورت برای یورو ۲۰۲۲ حساب می‌کند و حضور این بازیکن در النصر نیز نظر مربی را تغییر نداده است. لاپورت اگر مصدوم نباشد، بازیکن ثابت لاوخوا خواهد بود. او به ثبات خوبی در فوتبال عربستان رسیده است و تغییر باشگاهش را منطقی نمی‌اند.

آغاز کار بارسا برای حفظ فلیکس

بارسلونا مذاکراتش برای حفظ ژاؤ فلیکس را با لایتکم‌مادرید آغاز کرده است. فلیکس در آخرین روزنبرخه نقل‌وانتقالات تابستانی با امضای قراردادی قرضی از انتیکوم‌مادرید جدا شد و به بارسلونا پیوست تا بازی در تیم محبوبش را تجربه کند. او که به ادامه کار با هدایت دیگو سیمونه تمایل نداشت، بارها در طول تابستان به بارسلونا ابراز علاقه کرد و در نهایت توانست پیراهن این تیم را به تن کند و خیلی زود به ستاره آن‌ها تبدیل شد. مدیران بارسا و همچنین ژاؤی علاقه زیادی به ادامه همکاری بااین ستاره پرتغالی دارند اما وضع مالی این باشگاه و همچنین مبلغ مدنظر انتیکو برای فروش او باعث شده است که کار برای خرید او در تابستان سال آینده دشوارتر خواهد بود. اما به نظر جایگاه او در تیم ملی حتی خیرواده است که مدیران این باشگاه مذاکرات برای حفظ فلیکس را با مدیران انتیکوم‌مادرید آغاز کرده‌اند و امیدوارند بتوانند او را یک فصل دیگر هم به صورت قرضی در این تیم حفظ کنند. این باشگاه در تلاش است تا انتلیکو را راضی کند که بند خریدی در قرارداد این بازیکن برای تابستان ۲۰۲۵ بچکباند.

اینتر برای فتح اسکودتو از مدعیان پیشی گرفت

چنبیره افعی‌ها بر سری آ

علیرضا وفایی‌نیا

سوزه روز

یکی از تیم‌های پرافتخار ایتالیایی، این فصل دوباره به دوران اوجش نزدیک شده و مدعی اصلی فتح اسکودتو است. خیلی از هواداران

فوتبال شانس را در رسیدن نارتزوری به فینال لیگ قهرمانان اروپای فصل قبل دخیل می‌دانستند، به خصوص که در لیگ ایتالیا آن‌ها با اختلاف هجده امتیازی نسبت به قهرمان، در رتبه سوم به کارشناپ پایان دادند. اما این فصل افعی‌های شهرمیلان، به هیچ‌کدام از مدعیان پایج نداده‌اند در رتبه‌نهم اول و به جز تساوی در خانه یوونتوس، نتوانستند میلان، ناپولی، رم و لاتزیو را شکست دهند تا با صدرنشینی و چهار امتیاز اختلاف نسبت به دوم یعنی یوونتوس، برای فتح دوباره اسکودتو پس از سه فصل خیربردارند. البته در این مسیر هنوز نمی‌توان بوق را نوازد که گذشت، اما تیم سوم لیگ، یعنی میلان یازده امتیاز از رقیب شهرتیری عقب مانده است و برای تهدید صدرنشینی اینترمأمورتی‌گریمکی‌م را در پیش دارد.

صخره فولتاخیندر اینتر

دی‌ای فوتبال ایتالیا همیشه بیشتر از اینکه به بازی بود و قصد دارد فراداش را از زمین بلند کند تمهید کند. این بار دینارد هدف سه ساله استحکام بازیکنانی است که خصوصیات متفاوت با دیگر بازیکنان پرتوی یافته لامپاسا دارد. او بلندقامت با قد سرنزی عالی و توان بدنی زیاد است و احتمالاً در ادامه فصل رقبی جدی برای لواندوفسکی و دیگروهمان بارسا خواهد بود.

تاتنام‌ها مشتری کایتان جلسی شد

تاتنامی‌ها به دنبال جذب کانگ‌کار کایتان جلسی، دو هفته پیش به قمتی که برای فروش این بازیکن از طرف باشگاه جلسی تعیین شده، حدود ۶۳میلیون دلار پیش‌پیشی بی‌پیشی شده است. تاتنام پس از مصدومیت جیمز مدیسون و فروش احتمالی ییز آمیل هوپیرگ، با ضاف به خط میانی روبه رو شده است و به همین دلیل کانگ‌کار را به عنوان گزینه جایگزین در هافبک میانی در نظر گرفته است.

ناپولی و اوسیمین قرار است در قالب قرارداد جدید تا سال ۲۰۲۶ کار رسین و به رقم ایده‌آل برای کمک مدعی قهرمانی در سری‌آ نام بگیرد، مهاجم نایجریایی حیاتب اجناب در ادعای قرارداد جدید حقت کرده است. بدفخ اوسیمین ۱۲۰میلیون یورو تنظیم شده است و مشتریان باید برای خرید این بازیکن هزینه زیادی متقبل شوند. به توجه به علاقه آدام‌مار با باشگاه‌های بزرگ و دست‌ودل‌پای داشت وحتد باقی‌مانده قراردادش با ناپولی به سرعت سبزی می‌شد و انتظار می‌رفت اوسیمین بدون تمهید قرارداد تا به ایتالیای کارارد. یان زومر، دروازه‌بان سوئوسی این فصل آن را پس از حضور کوتاهی که فصل گذشته در تیم بایرن مونیخ داشت، به نارتزوری پیوست. او با عملکردی نظیرش در این فصل به خوبی نشان داد که بایرن چه مهرز ارزشمندی را به راحتی از دست داده است.

مرد سال فوتبال آفریقا برساند؟ اگر ناپولی با تمهید اوسیمین و با رسیدن به رقم ایده‌آل برای کمک مدعی قهرمانی در سری‌آ نام بگیرد، اوسیمین می‌تواند اسطوره نسل جدید این باشگاه نام بگیرد و به تیم دیگومارادونو قادر بماند. پس از درخشش اوسیمین در فصل اخیر، حجم شایعات گسترده‌ای درباره فروش این بازیکن با رقم حیرت‌انگیز به گوش می‌رسید. این مهاجم از لیگ‌درتر انگلیس تا لالیگا مشتریان بزرگ و دست‌ودل‌پای داشت وحتد باقی‌مانده قراردادش با ناپولی به سرعت سبزی می‌شد و انتظار می‌رفت اوسیمین بدون تمهید قرارداد تا به ایتالیای کارارد. اما ناپلی‌ها سرچشمه‌ای شدند آفری‌ا گل خانه گذشته سری‌آ را راضی به تمهید قرارداد کنند. اگر کمی به آینده ناپولی و اوسیمین خوش بین باشیم، می‌توانیم ادعا کنیم تمهید قرارداد تا نقطه عطف در تاریخ معاصر ناپولی به شمار می‌رود. آن‌ها با قهرمانی در سری‌آ و جشدین طعم شیرین موفقیت، به نقطه‌ای رسیده‌اند که نمی‌خواهند نیروهایشان را در آرزای پول از دست بدهند و برای موفقیت در میادین برنامه‌ریزی می‌کنند. تمهید با اوسیمین برای ناپولی فقط به منزله حفظ یک بازیکن شاخص نیست و آن‌ها با این اقدام از آسیبات روبریکردن جدیدشان رونمایی کرده‌اند؛ روبریکردی که رنگ خطری برای قدرت‌های سری‌آ به شمار می‌رود.

مرتضی اخوان
رقابت‌ها این هفته سیزده لیگ برتر والیبال به پایان رسید تا حالا همه به ایستگاه استراحت نیم‌فصلی برسند؛ ایستگاهی که قرار است توقفی درهوزه را برای فصل سوم و هفتمین دوره لیگ برتر والیبال به همراه داشته باشد و پس از آن دوباره چهارده تیم حاضر در این مسابقات اسبشان را برای رقابت زین کنند. نیم والیبال نیان‌الکترونیک مشهد هم که دومین فصل حضورش در بالاترین سطح والیبال باشگاه‌های کشور را تجربه می‌کند، امسال مانند پارسل با هدایت حامد صمدی که به این رقابت‌ها گذشت، با این تفاوت که ترکیب بازیکنان نیان دچار گردگونی تقریباً صددرصدی شد و به جز پونس جوان، همه بازیکنان اصلی نیان عوض شدند. با این همه، نماینده مشهد دیروز در آخرین بازی نیم‌فصل توانست در تهران سایپا را با نتیجه ۳ بر۲ از پیش رو بردارد. کسب عنوان نهمی نیم‌فصل و قرار گرفتن در رله نزدیک به امن حضور در پلی‌آف در پایان این نیم‌فصل برای شاگردان حامد صمدی عملکردی واقع‌بینانه بود و باید گفت با وجود بسیاری از ضعف‌ها و کاستی‌ها، این نتیجه برای نیم والیبال شهر مشهد نتیجه بدی به حساب نمی‌آید. در ادامه نگاه می‌خواهیم کرد به آمار عملکردی نیان در نیم‌فصلی که گذشت.

اولین برد کامل نیان

سرمه‌ای پوشان والیبال مشهد که هر بار با پیراهن

سرخط خبرها

پایان وزنه برداری قهرمانی استان در مشهد

مسابقات قهرمانی وزنه برداری استان در مشهد، یادواره شهدای غزه، با قهرمانی تیم گناباد در مشهد به پایان رسید. این رقابت‌ها در داورن میزبانی مشهد برگزار شد و در پایان تیم گناباد به مقام قهرمانی رسید و تیم‌های مشهد و فریمان به ترتیب دوم و سوم شدند. در مسابقات قهرمانی وزنه برداری استان مشهد به حساب می‌آید و بدون شک در آینده شاهد رقابت‌ها خواهد بود.

مصدومان سرپال، بلای جان میلان

سندرم مصدومیت در این فصل نفس میلان را گرفته است و آن‌ها با وجود اینکه در رتبه سوم جدول حضور دارند، اختلاف یازده امتیازی‌شان با صدر باعث شده است تا جدول به پیاده‌کاری زمین در این فصل رویایی محال برای شاگردان اسفانو پیولی بدل قلیش از سری‌آ درمیان‌روازش را بسته نگه داشته بود. پیروزی ۲بر۱ این هفته برابربرج، هفتمین بازی دربی گلین شیت برای این تیم به ثبت رسید. بی‌شک درخشش ستاره‌های هجومی این تیم مانند لوانتارو مارتینز ومارکوس تورام را نمی‌توان در صدرنشینی آن‌ها نادیده گرفت. اما فقط هفت گل خورده در هفده بازی نقش اساسی در فصل رویایی افعی‌های فوتبال ایتالیا تا به ابتدای فصل دارد. یان زومر، دروازه‌بان سوئوسی این فصل آن را پس از حضور کوتاهی که فصل گذشته در تیم بایرن مونیخ داشت، به نارتزوری پیوست. او با عملکردی نظیرش در این فصل به خوبی نشان داد که بایرن چه مهرز ارزشمندی را به راحتی از دست داده است.

سریبست هیئت بولینگ و بیلپارد خراسان رموی ازبزرگاری مسابقات اسنوکر استان حضور ۴۰وزنرشکار در مشهد خیرباد. با اعلام حجت‌ممتاز، این رقابت‌ها با حضور ۴۰وزنرشکار از یازده شهرستان در باشگاه لادایوم مشهد برگزار شد. در نهایت سینا ولی زاده و میلاد کاشانی، دو ملی‌پوش خراسانی تیم‌های ملی اسنوکر و پاکت ایران، در فینال مقابل یکدیگر قرار گرفتند و کاشانی با نتیجه ۶بر۲ به برتری دست یافت.

رعد در ایستگاه ایست نیم فصل

هفته پایانی نیم فصل نخست لیگ برتر بسکتبال درحالی امروز برگزار می‌شود که نماینده مشهد باید در مساجد ازین پالایش نفت آبادان بپزایی کند. تیم بسکتبال رعد باید هفته‌های امروز از ساعت ۱۶ در خانه بسکتبال استان به مصاف میهنانش خواهد رفت. مشهدی‌ها با ۱۰بازی گذشته فقط یک پیروزی در کارنامه دارند و با یازده امتیاز به زاده‌هم جدول نوازده تیمی هستند. در دیگر بازی‌های هفته لیگوندیس شیراز میزبان دوپهن‌آهن خراسان است. خلیفت‌شهرتاران رعد در مقابل میهنانش قرار دارد. اولین بار همرسانان دوره سه ساله به دوره چهارده تیمی درواز آخرین مربی‌آورتای ساری با مس کریم روبه‌رو می‌شود.

ورزش مشهد

نگاهی به عملکرد نیم‌فصلی نیان‌الکترونیک در سی‌هفتمین دوره لیگ برتر والیبال

ایستاده در واقعیت

دوم به میدان می‌روند، رنگ نارنجی به خود می‌گیرند، دیشب نتوانستند خوددروسانان سایپا را در سه دست پیایی ببرند تا در آخرین بازی نیم‌فصل سرانجام اولین پیروزی کاملشان را جشن بگیرند. مشهدی‌ها در طول این فصل تا پیش از هفته سیزدهم با وجود کسب پنج پیروزی، مگر نتوانسته بودند حریفی را بدون دست باخته و به عبارتی کامل از پیش رو بردارند. نپانی‌ها در سه دست به‌ترتیب با نتایج ۲۵-۱۴، ۲۵-۲۳ و ۲۹-۲۱ سایپا را از پیش رو برداشتند تا با سه امتیاز کامل این بازی بیست‌ویک امتیازی شوند و با شش پیروزی به جایگاه نهم جدول رده‌بندی برسند.

مشهدی‌ها رخت نیم‌پایزند

نپانی‌ها همان‌طور که در این فصل فقط یک بازی ۳بر۲ بردند، فقط هم یک‌بار با همین نتیجه به حریف باختند. یعنی آن‌ها راحت هم نمی‌بازند. تنها شکست ۳بر۲ در طول این نیم‌فصل مقابل طبیعت اسلامشهر بوده است. تیمی که در قامت یک شگفتی‌ساز در هفته سوم فصل به نیان رقابت نتوانست در خانه و در سه دست پیایی میهمان مشهدی‌ها را لب تیغ بگذراند.

نپان، تیمی بزی ۵ صدمت جهتی!

شاگردان حامد صمدی در این نیم‌فصل یک ویژگی مهم دیگر هم داشتند. آن‌ها هفت بازی‌شان را به

تیم‌های مهر رضوی و پشتیبانی نزاجای خراسان رضوی هفته نهم که دستموم را به تساوی به پایان رساندند

۲ تساوی دوگله برای ۲ نماینده مشهد

هفته نهم رقابت‌های لیگ دسته سوم فوتبال کسب دو نتیجه تساوی برای نمایندگان مشهد به پیگیری شد. در چهارچوب رقابت‌های این هفته تیم مهر رضوی مشهد دروزنگاه امام‌عمر، البته هنوز فرصت زیادی تا پایان رقابت‌ها باقی است، اما اوضاع هیچ‌یک از این دو تیم در این گروه خوب نیست. در سویی دیگر، در گروه دوم این رقابت‌ها دو تیم سفیدجامگان و شادگان مشهد وضع پتتری دراند و امروز از ساعت ۱۶ دروزنگاه نامن‌الامعه) در قالب شهرآورد مشهد به مصاف یکدیگر می‌روند.

مدتی هم درسالن کشتی میدان سعدآباد کار کردیم. سال ۱۳۲۴ که اولین بار برای شرکت در مسابقات به اصفهان رفتم، من به هفده سال سن کوچک‌ترین شمشیرباز حاضر در مسابقات بودم. قهرمان‌های تیم ملی مثل طیبی و مدنی حضورداشتند. مدنی طایبی خودش مربی اصفهان و قهرمان تیم ملی بود. طیبی در این سال شکست خورد، با آن سابقه فینال به دنبال داشت، به یک بچه باخت. در سه رشته به جدای رسیدم. دستگاه الکترونیک نبود و مسابقات با حضور پنج اوردورگرمی‌باز و پنج اکتیو شرکت مساهم‌دارا به تنگ درآورد. کاهی حقی ناسخ می‌شد. به ضربی‌ها می‌زدند، با یکدیگر می‌جنگ می‌زدند و با وجود اینکه تحمیل هم‌زمان در دو رشته ممنوع بود، لایسنس ساختمان را از دانشگاه ملی تکنیک تهران و لایسنس نقشه‌برداری را در مدرسه عالی طیبی تحصیل کرده‌ام. در همان‌جا من را به زندان ۹ساله‌هم‌راسازی‌رتجربه‌کرد و ساخت راه‌کمریدی و ازجمله دیگر فعالیت‌های کاری جلال سعیدی است. وی می‌گوید: سال ۱۳۲۲ تا ۱۳۲۳ برادرم مرتضی در زمین مهران والیبال بازی می‌کرد. هفته لیگوندیس شیراز می‌شود این‌ها می‌شهد راه یفته. با شمشیربازان که این تمرین باید داشتیم و در دو هفته زمین کهن، گود باستانی (فعلی) با زیرپیرامین‌کبای تمرین

دست پنجم کشاندند! اتفاقاً که برای لیگ برتر والیبال ایران گروه به حساب می‌آید. البته شاگردان صمدی از این هفت‌بار فقط دو بار برنده بازی بودند و پنج بازی دیگر از دست دادند. اما همین نکته مثبت برای تیم نیان وجود دارد که نتوانسته است از پنج بازی به‌خداش پنج امتیاز بگیرد و شاید به همین دلیل در جدول وضعیت خوبی دارد. نپانی‌ها در ماراثن‌های پنج دسته توانستند دو تیم خوب لیگ برتر یعنی پیکان و شهپاد را از پیش رو بردارند و مقابل تیم‌های فولاد سیرجان ایرانیان، هورسان رامسر، پاس گگان، شهرآری ارومیه و گیتی پسند اصفهان بازی را واگذار کردند.

امیدوری به نیم‌فصل دوم

با این وضعیت، نیان‌الکترونیک مشهد باید چشم‌انتظار نیم‌فصل متفاوتی باشد. شاگردان نیان فقط در دو بازی از سیزده بازی دورتر فاصل به دست‌کم نیمی از بازی پنج دسته نیم‌فصل اول را در نیم‌فصل دوم و به کمک هواداران‌شان درسالن دیگربازی‌ها همواره برای حریفان خطرناک بوده‌اند. آن‌ها فقط به طبیعت و ایفاسرام راگان با نتایج ۳بر۲ و ۳بر۱ باختند و در دیگر بازی‌ها به حریفان واگرفتند. نیازمند تقویت تیم در تعطیلات نیم‌فصل باشد. زیرآب‌یان این روزها به شدت با بحران مصدومیت ستاره‌هایش روبه‌روست و بعد است در نیم‌فصل دوم توانایی در این کمبود بازیکن به نتایج خوبی ادامه دهد.

می‌کردیم. مدت‌ها هم درسالن کشتی میدان سعدآباد کار کردیم. سال ۱۳۲۴ که اولین بار برای شرکت در مسابقات به اصفهان رفتم، من به هفده سال سن کوچک‌ترین شمشیرباز حاضر در مسابقات بودم. قهرمان‌های تیم ملی مثل طیبی و مدنی حضورداشتند. مدنی طایبی خودش مربی اصفهان و قهرمان تیم ملی بود. طیبی در این سال شکست خورد، با آن سابقه فینال به دنبال داشت، به یک بچه باخت. در سه رشته به جدای رسیدم. دستگاه الکترونیک نبود و مسابقات با حضور پنج اوردورگرمی‌باز و پنج اکتیو شرکت مساهم‌دارا به تنگ درآورد. کاهی حقی ناسخ می‌شد. به ضربی‌ها می‌زدند، با یکدیگر می‌جنگ می‌زدند و با وجود اینکه تحمیل هم‌زمان در دو رشته ممنوع بود، لایسنس ساختمان را از دانشگاه ملی تکنیک تهران و لایسنس نقشه‌برداری را در مدرسه عالی طیبی تحصیل کرده‌ام. در همان‌جا من را به زندان ۹ساله‌هم‌راسازی‌رتجربه‌کرد و ساخت راه‌کمریدی و ازجمله دیگر فعالیت‌های کاری جلال سعیدی است. وی می‌گوید: سال ۱۳۲۲ تا ۱۳۲۳ برادرم مرتضی در زمین مهران والیبال بازی می‌کرد. هفته لیگوندیس شیراز می‌شود این‌ها می‌شهد راه یفته. با شمشیربازان که این تمرین باید داشتیم و در دو هفته زمین کهن، گود باستانی (فعلی) با زیرپیرامین‌کبای تمرین

مهاجم ایرانی رم نظر مثبت مورینیو را جلب کرد

تمجید آقای خاص از آزمون

ژوزه مورینیو، سرمربی رم، پس از پیروزی شادگراشتن برابر نابولی بار دیگر با عملکرد سردار آزمون تمجید کرد. رم در چهارچوب رقابت‌های هفته هفده سری آ ایتالیا میزبان نابولی بود و موفق شد با دو گل برابر این تیم به پیروزی برسد. آزمون در این بازی هم از ابتدا فرصت حضور در ترکیب جالوروسی را پیدا نکرد، اما در دقیقه ۷۱ جاشین لئاندر و یارپرس شد تا به آن‌ها در کسب سه امتیاز این بازی کمک کرده باشد. پس از ورود آزمون، اوضاع برای رم به شکلی پیش رفت که آن‌ها موفق شدند توسط لوئیزو بلگریی و روملو لوانگو دو بار دروازه حریف را باز کنند و پیروزی ارزشمندی در این بازی به دست آورند. مورینیو پس از این بازی درباره انتخاب ترکیب تیمش به شخص خود خط گفت؛ تصمیم گرفتیم بازی را با حضور لوانگو و بولتی شروع کنیم تا بتوانیم برید فیزیکی دقیقی را در زمین بازی با مدافعان میانی نابولی رقم بزنیم. این قدرت خلاقت بازیکنان ما بود که باعث شد فرصت گل زنی پیدا کنیم. لوزیزو بسیار شایسته است و شعراوی هم خلاق و سریع است، اما سردار آزمون بسیار تکنیکی‌تر از بولتی و برخی دیگر از مهره‌های هجومی تیم عمل کرد.

دیگر از مهره‌های هجومی تیم عمل کرد.

برد پرسپولیس در روز بد استقلال و سپاهان

سکته صدرنشینان

سوزه روز

هفته چهاردهم لیگ برتر فوتبال کشور دیروز با شش مسابقه آغاز شد و مدعیان قهرمانی نتوانستند زور خوبی به تیم‌های میزبان داشته باشند. در حالی که سرانجام بازیکنان سپاهان با آن‌ها به فاصله یک امتیازی سپاهان با آن‌ها صدر جدول، این لغزش ممکن بود به قیمت از دست رفتن جایگاه نخست و ناتمام شدن، با شکست خانگی برابر آلیومینیوم همچنان در جایگاه دوم باقی‌ماند. به خلاف دو تیم بالای جدول، پرسپولیس در آخرین مسابقه دیروز توانست سرانجام دو برابر تساوی‌های هفته‌های گذشته‌اش را باز کند و در روزگزاره آزادی مقابل ششمی‌آورترین به پیروزی برسد و به رتبه سوم جدول صعود کند.

● سپاهان صدرنشینی را پس زد
زردپوشان اصفهانی درحالی میزبان آلومینیوم ارک بودند که با توجه به توقف استقلال و فاصله یک‌امیازی آن‌ها با این پوشان، در صورت پیروزی می‌توانستند در صدر جدول جایگزین استقلال شوند. با وجود این، شاگردان وزره مورایس در خانه روزعجیبی را پشت سر گذاشتند و علاوه بر شکست و از دست‌دادن سه امتیاز، سه بازیکن سپاهانی هم با دریافت کارت قرمز از زمین اخراج شدند تا شاگردان مورایس کارشان را در این مسابقه با هشت نفر به پایان برسانند. در دقیقه ۸۰ این مسابقه و درحالی‌که سپاهان بازی زدن گل اول تلاش می‌کرد، روی یک حمله‌خف‌آغل‌گیر شد و عارف حاجی‌عبدی به زبانی با یک حربه پای راست یی دروازه را نیمزد؛ را فور ریخت. سپاهانی‌ها که یک بازی عقب‌افتاده هم در پیش داشت، حالا باید در غیبت سه بازیکن اخراجی این دیدارشان یعنی ژاسادی، بریان دلوو محمد کریمی به مصاف شادگان آوزونیدیس در گل‌پهر برورد و در سیرجان که این هفته استقلال هم در آن طرف جدول، اصلاکار ساد‌ه‌ای ندارند. زردپوشان مسابقه‌ای وارد دروازه شد تا میزبان به گل نخست در این دیدار دست یابد. مورتساورتیو پیوینی نشان می‌دهد این گل در موقعیت آف‌ساید به ثمر رسیده است. اما دامه هم استقلال در آخرین دقیقه نیمه اول به گل تساوی رسید. با رستم راست حرکتی را آغاز کرد و خبری‌اش به بدن بازیکن گل‌پهر برخورد کرد و کمک‌داور مسابقه یک گل سود استقلال اعلام کرد. روی این صحنه نیز تصمیم کمی در اندک مشکوک و بحث‌برانگیز بود. با مگدا، پایلیشت این توپ ایستاد و ضربه‌اش را به‌خلاف جهت حرکت اخیری وارد دروازه کرد تا دو تیم به تساوی برسد؛ نتیجه‌ای که تا پایان پارچاماند و شاگردان جواد نکونام که صدرنشینی گل هستند، دو امتیاز حساس را در سیرجان از دست دادند. نکونام در پایان این بازی گفت: ما یک گل آف‌ساید خوردیم و اگر این گل آف‌ساید را شکست دهنده تا کمی از روزهای بحرانی فاصله بگیرند.

● خروج از بحران به کمک گولستانی
در آخرین مسابقه دیروز، پرسپولیس سرانجام توانست پس از چند هفته دوباره طعم پیروزی را بچشد و با برد ۱بر۰ برابرشمن آذر قزوین، خودش را به رتبه سوم جدول برساند. سرخ‌پوشان در ۹بازی گذشته‌شان فقط موفق به کسب یک برد بودند تا با فاصله‌گیری از تیم‌های صدر جدول، انتقادات علیه یحیی گل‌محمدی و تیمش در پی گرفته شد. این تیم با بردن، سرک درحالی در آستانه جدایی از پرسپولیس قرار گرفته است که در روزهای گذشته زرمه‌های میانی خروج احتمال سینا آسیدگی از فهرست پرسپولیس به گوش می‌رسد، اما حالا در صورتی‌که امکان اعزام میلاد سرک به خدمت‌سازان فراهم شود، اوضاع برای اسدلیک هم تغییر خواهد کرد و او در جمع شاگردان یحیی گل‌محمدی ماندگار می‌شود.

حضورناشدن در فهرست تیم ملی برای حضور در جام ملت‌های آسیا می‌تواند به منزله پایان دوران معقتت میلاد سرک باشد و هافبک پرسپولیس باید برای گذراندن دوره سرزایی آماده شود. در طول سالان گذشته و پس از تصویب طرح تعویق خدمت سربازی برای بازیکنانی که به تیم ملی دعوت می‌شدند، این شانس را داشتند که تا سی‌سالگی موعد اعزامشان به خدمت سربازی را به تعویق بیاورند. با یکی از بازیکنانی است که از این قانون در استفاده بهره‌مند شد، و تاوانتدایی اسدندی می‌تواند از قانون معافیت سربازی گذشته باشد؛ البته در صورتی‌که نامش در فهرست سربازان جام ملت‌های آسیا قرار نگیرد. (دو‌ه‌ای تیم ملی در دروازه گذشته درحالی برگزار شده که نام سرک در فهرست بازیکنان منتخب قلمه نویی قرار نداشته و همین موضوع باعث شده است تا شانس او برای حضور در جام ملت‌های آسیا به حداقل برسد. هنوز قلمه‌نویی فهرست بازیکنان مدنظرش برای حضور در این رقابت‌ها قرار نگرفته است، اما آن‌ها طور که از تیم ملی خبر می‌رسد، سرک فعلا در تفکرات کادرفنی جای ندارد و این به معنای غیبت او در جام ملت‌های آسیا و به‌پایان رسیدن معافیت او موقت این بازیکن از حضور در خدمت سربازی است. درحالی‌که سرک در جام ملت‌های آسیا به خدمت سربازی در اسفند به پایان می‌رسد که در آن

هافبک پرسپولیس برای رفتن به پادگان آماده می‌شود

سرک در آستانه جدایی از اردوی سرخ

حضورناشدن در فهرست تیم ملی برای حضور در جام ملت‌های آسیا می‌تواند به منزله پایان دوران معقتت میلاد سرک باشد و هافبک پرسپولیس باید برای گذراندن دوره سرزایی آماده شود. در طول سالان گذشته و پس از تصویب طرح تعویق خدمت سربازی برای بازیکنانی که به تیم ملی دعوت می‌شدند، این شانس را داشتند که تا سی‌سالگی موعد اعزامشان به خدمت سربازی را به تعویق بیاورند. با یکی از بازیکنانی است که از این قانون در استفاده بهره‌مند شد، و تاوانتدایی اسدندی می‌تواند از قانون معافیت سربازی گذشته باشد؛ البته در صورتی‌که نامش در فهرست سربازان جام ملت‌های آسیا قرار نگیرد. (دو‌ه‌ای تیم ملی در دروازه گذشته درحالی برگزار شده که نام سرک در فهرست بازیکنان منتخب قلمه نویی قرار نداشته و همین موضوع باعث شده است تا شانس او برای حضور در جام ملت‌های آسیا به حداقل برسد. هنوز قلمه‌نویی فهرست بازیکنان مدنظرش برای حضور در این رقابت‌ها قرار نگرفته است، اما آن‌ها طور که از تیم ملی خبر می‌رسد، سرک فعلا در تفکرات کادرفنی جای ندارد و این به معنای غیبت او در جام ملت‌های آسیا و به‌پایان رسیدن معافیت او موقت این بازیکن از حضور در خدمت سربازی است. درحالی‌که سرک در جام ملت‌های آسیا به خدمت سربازی در اسفند به پایان می‌رسد که در آن

صلیم استقلال خوزستان برآیر مسی شکست

پورموسوی سرانجام برنده شد

سیروس پورموسوی، سرمربی استقلال خوزستان، پس از نمایش موفق هفته گذشته تیمش در جدال با پرسپولیس، دیروز سرانجام توانست صلیم نبرد‌ها‌ی شاگردانش در سیزده هفته گذشته لیگ را بشکند و نخستین مسابقاتش را در لیگ بیست‌وسوم به‌دست آورد. استقلال خوزستان در جدایی جیوانه در هفته گذشته مقابل پرسپولیس موفق شده بود دو بار از حریفش پیش بیفتد، اما در نهایت با تساوی ۲بر۲ به کارش پایان داد تا نهمم آبی‌پوشان از شگفتی‌های فصل کسب یک امتیازباشد. پورموسوی که وضعیت سختی را به واسطه مصدومیت و محرومیت مهره‌هایش پشت سر می‌گذاشت، در دومین بازی خانگی پیایی، برابر مس رفسنجان به پیروزی رسید تا حالا به ادامه فصل و جداشدن از قعر جدول امیدوارتر شود. استقلال خوزستان و مس رفسنجان درحالی در یکی از دیدارهای هفته چهاردهم لیگ برتر به مصاف هم رفتند که هر دو نیاز سرمی به کسب سه امتیاز داشتند، اما در نهایت این شاگردان پورموسوی بودند که دوباره موفق به بازکردن دروازه حریف شدند و با وجود اینکه یک بار هم دروازه‌شان را باز نشده دیدند، سرانجام طعم نخستین پیروزی‌شان در لیگ بیست‌وسوم را چشیدند.

از ایران کوتاه

عنایتی در پی مهاجم خارجی

رضاعنایتی، سرمربی مشهدی پیکان برای حل مشکلات تیمش خواهان جذب مهاجم خارجی شد. خودروسازان دیروز میزبان فولاد خوزستان بودند. اما نتوانستند از امتیاز میزبانی استفاده کنند و در نهایت کار دو تیم با تساوی بدون گل به پایان رسید. عنایتی در پایان بازی گفت: سعی می‌کنیم در فصل نقل‌وانتقالات نقاط ضعفمان را پوشش بدهیم و امیدوارم بتوانیم مهاجم خارجی خوبی جذب کنیم.

وزیر، پیگیر حواله خودرو ملی پوشان

وزیر ورزش و جوانان گفت برای حل مشکل حواله خودروها با رئیس دیوان عدالت اداری صحبت کرده است. پس از راهپایی تیم ملی به کار جهانی، مجوز واردات یک خودرو به هرکدام از ملی‌پوشان داده شد. اما هفته گذشته دیوان عدالت اداری با این پاداش مخالفت‌کرد. حالا کتبی‌هاشمی، وزیر ورزش و جوانان، در این باره گفت: لو‌فوداش ملی پوشان گرانی‌هایی را روبرو شد و به واسطه مصدومیت دیدارهای تیمش را از دست داد تا مجبور به عمل جراحی شود.

تبریزی زیر تیغ می‌رود

مرتضی تبریزی، مهاجم آلومینیوم ارک، امروز عمل جراحی می‌شود. تبریزی که در این فصل از گل‌بهر سیرجان راهی ارک شده است تا نظر رقیب جتینی حسینی در آلومینیوم‌کارا دیدال کند، با بدشاشی بزرگی روبرو شد و به واسطه مصدومیت دیدارهای تیمش را از دست داد تا مجبور به عمل جراحی شود.

درخشش پیل‌علی در لیگ یک قطر

امین پیل‌علی، مدافع ایرانی لوپیل، توانست در جریان تساوی مقابل الخوراسک گل‌های تیمش را بدهد. لوپیل که در آخرین مسابقه‌اش با تساوی رسیده بود، در دیدار برابر تیم سعود الخور نشان‌پیش‌اشایسته‌ای ارائه کرد و توانست درخشش را ازبرخوشان کند. امین پیل‌علی در دیدار کردی به طو کامل‌ترین برای تیمش به میدان رفت. مدافع‌های بیست‌ساله ایرانی اولین گل به پیش‌ازین چهار سال گل در لیگ یک قطر داده‌بود. بازهم توانست این کار را برای الخور انجام بدهد و نمایش مؤثری در سمت راست خط دفاعی تیمش داشته باشد.

عباس زاده دوباره راهی نساجی می‌شود

محمدعباس زاده، مهاجم مازندراتی فولادی‌ها که در ابتدای فصل به این تیم پیوسته بود، از جمع شاگردان ایگناکسوارمینیز جدا شد تا برای بازگشت به نساجی در نیم‌فصل دوم آماده شود. این مهاجم می‌سه‌ساله با بدشختن مطالباتش از جمع شاگردان مارتینز جدا شد و است در نیم‌فصل دوم راهی زادگاهش می‌شود تا لباس نساجی قلمشهر را بپوشد.

فعالیت ۵هزار تاجر افغانستانی در خراسان رضوی

رئیس اتاق مشترک ایران و افغانستان گفت: حدود ۵هزار نفر تاجر افغانستانی در خراسان

رضوی فعالیت صادراتی دارند. به‌گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی، محمود سیادت افزود: اتاق مشترک ایران و افغانستان در تلاش است با همکاری و تعامل با دستگاه های دولتی و استانداری، اداره کل امور دارایی و سایر سازمان های مرتبط به تسهیل فرایندها

بازار کار دهه هشتادی ها گم است

بررسی چالش های بازار کار در برنامه هفتم توسعه

مسعود سلطانی

کرارزش تحلیلی
بیکاری، یکی از معضلات ریشه دار اقتصاد ایران است. از اواخر دهه ۴۰ شمسی که جمعیت شهری در ایران شروع به رشد کرد تاکنون که حدود ۷۴ درصد جمعیت ایران شهرنشین هستند، همواره سیاست مداران وعده مهار بیکاری و ایجاد اشتغال را داده اند. یکی از اصلی ترین شعارهای دولت سیزدهم نیز ایجاد سالانه یک میلیون شغل است. این وعده و شعار در برنامه هفتم توسعه به وضوح منعکس شده است. دولت در برنامه پنج ساله توسعه هفتم و در فصل اشتغال، ایجاد یک میلیون شغل در هر سال از برنامه را هدف گذاری کرده است. علاوه بر این دولت پیش بینی کرده است که به طور میانگین اقتصاد ایران سالانه رشد ۸ درصدی را تجربه کند و در پایان برنامه ۴۰ درصد رشد کند.

رویکرد کلی در برنامه هفتم توسعه این است که سازمان برنامه و بودجه به عنوان ناظر عالی و سایر دستگاه های دولتی به عنوان متولی و تسهیلگران ایجاد اشتغال عمل کنند. سیاست کلی در برنامه توسعه این است که ایجاد اشتغال در مناطق محروم از طریق توسعه کسب و کارهای خرد تقویت شود. پیش بینی های صورت گرفته در برنامه هفتم در مقایسه با الگوی توسعه در سایر کشورها، همچون کشورهای شرق آسیا خیلی کُتی به نظر می رسد. دولت توانسته در برنامه هفتم برای چالش های نهاده شده در زمینه بیکاری راه حلی بدهد.

- از این سکوت رنج می بریم

دولت و مجلس تصویب برنامه هفتم توسعه را دو سال به تعویق انداخته اند و انتظار می رفت این برنامه با دقت نظر کافی تدوین شود و ریل گذاری مناسبی برای حل مشکلات کشور باشد. اما برنامه هفتم همچون برنامه های ششم و پنجم ملو از کلی گویی و تکرار سیاست های پرابهام گذشته است. به طور مشخص انتظار می رفت فصل اشتغال دارای سیاست های راهگشا و تاثیرگذار مبتکرانه ای باشد که بتواند وعده دولت را در زمینه ایجاد یک میلیون شغل در سال محقق کند، اما این بخش نه تنها خالی از پیشنهاد های نوآورانه است، بلکه با سخی برای چالش های قدیمی بازار کار ایران نیز ندارد. بررسی ها نشان می دهد که طی ۱۰ سال اخیر، مهم ترین چالش های بازار کار، نبود توازن منطقه ای، نبود توازن جنسیتی، نبود تطابق شغلی و نرخ بالای بیکاری جوانان و قشر تحصیل کرده و بدون نظام جامع آمار و اطلاعات بازار کار است. تنها قسمت امیدبخش در فصل اشتغال از برنامه هفتم توسعه، این است که با پیشنهاد مرکز پژوهش های مجلس در بند الحاقی ماده ۶ برنامه وزارت کار موظف شده است تا با همکاری مرکز آمار ایران ظرف مدت سه ماه از اجرای برنامه سامانه ملی «اطلاعات بازار کار ایران» راه اندازی کند.

این سامانه قرار است تحلیلی از وضعیت بازار کار، برآورد وضعیت آتی در دوره های کوتاه مدت

و بهبود نظارت ها در این عرصه کمک کند تا از طولانی شدن پروسه های اداری ممانعت شود و فعال اقتصادی بتواند به فعالیت خود به طور مستمر ادامه دهد.

رئیس اتاق مشترک ایران و افغانستان اظهار کرد: از آنجا که بخش بزرگی از صادرات توسط کارخانه های ایرانی و دارندگان کارت بازرگانی ایرانی صادر می شود و عملکرد خریدار افغانستانی مقیم مشهد در فرایند صادرات درج

و ثبت نمی شود، آمار دقیقی از میزان صادرات صادرکنندگان افغان مقیم ایران در دسترس نیست. سیادت بیان کرد: به دلیل نواقص موجود در سازوکارها، مشکلاتی درباره صدور و تمدید کارت بازرگانی تجار افغان مشهود است، به همین دلیل بعضا کالا به نام فرد دیگری صادر می شود، در حالی که مالیات باید در عملکرد صادراتی تبعه افغان محاسبه شود.

وی ادامه داد: فعالان اقتصادی خارجی

مقیم ایران باید مالیات بپردازند اما برداشت ها در این زمینه متفاوت است، به طور مثال زمانی که کارخانه ای در ایران، کالا و محصولات را به نام خود صادر می کند و پیمان سپاری ارزی و پرداخت مالیات را متعهد می شود، در این مواقع برای تبعه خارجی این ابهام ایجاد می شود که وی صرفا کالایی را خریده و واحد تولیدی، کالا را به نام خود صادر می کند، در نتیجه در این مواقع نحوه محاسبه مالیات ابهام دارد.

برنامه هفتم توسعه

عکس: جوانان واکاوی شعور را

بین صنعت و دانشگاه و عدم تطابق شغلی درگروه جوان و قشر تحصیل کرده است. به طوری که طی ۱۰ سال اخیر بیکاران فارغ التحصیل حدود ۴۰ درصد از بیکاران کل کشور بوده اند و در عین حال سهم شاغلان این گروه از کل شاغلان حدود ۲۵ درصد است.

- نادیده گرفتن دهه هشتادی ها

یکی از مسائلی که در برنامه هفتم نادیده گرفته شده ورود دهه هشتادی ها به بازار کار است. خیلی ها معتقدند دهه هشتادی ها نسل متفاوتی از دهه شصتی ها هستند، از این رو برای ورود آن ها به بازار کار باید سیاست های اجرایی را متناسب با تغییر بیدگاه های آن ها تغییر داد. برآورد می شود که اکنون ۱۲ میلیون دهه هشتادی در کشور داشته باشیم، به عنوان مثال براساس پژوهشی که تجارت فردا منتشر کرده، دهه هشتادی ها تمایل زیادی به کارآفرینی و خوداشتغالی دارند. بسیاری از جوانان این نسل به ایجاد کسب و کار خود و تبدیل شدن به کارآفرین- با بهره گیری از فرصت های آنلاین و بسترهای دیجیتال علاقه نشان می دهند. تمایل این نسل به کار فیزیکی کم شده و بیشتر این افراد دوست دارند دورکار بوده و در مشاغل انعطاف پذیری فعال باشند.

همچنین اکنون سرعت و شتاب دهه هشتادی ها از کارآفرینان بسیار جلوتر است و همین مسئله سبب شده تا این نسل باتوجه به دسترسی ای که به فضای مجازی دارد، خواسته های شغلی و مصرفی اش در بستر متفاوتی از نسل های قبل از خود شکل بگیرد. با این حال همچنان کارآفرینان ایرانی در حوزه تولید، آن گونه که باید به سلیقه های این نسل توجه نمی کنند و انتظار دارند آنچه آن ها تولید می کنند، دهه هشتادی ها خریداری کرده و جذب فرایند شغلی ای که آن ها تعریف کرده اند، بشوند. این مسئله نشان می دهد که جواب گویی به تقاضای شغلی برای این نسل، نیازمند اصلاحات گسترده ای در حوزه کار شامل قانون کار، صدور مجوزهای کسب و کار و به رسمیت شناختن حوزه های جدید اشتغال و بازنگری در سازمان های حمایتگر از نیروهای کار

عکس: ترافیک خودروها در شهر

قیمتی خودروهای پُر تقاضای بازار خودرو در پاییز ۱۴۰۲ قرار گرفت.

- رکود در بازار

رئیس اتحادیه صنف نمایشگاه داران خودرو در گفت وگو با شهرآر ا گفت: بازار خودرو از اردیبهشت امسال در رکود به سری می برد و معامله چندان در بازار نمی شود. حسین حسینی با بیان اینکه ثبات نرخ ارز سبب تثبیت قیمت خودروها شده است گفت: کنترل نوسان قیمت دلار سبب شده تا قیمت خودروهای داخلی و خارجی برخلاف گذشته نوسان چندان نداشته باشد. این مسئله سبب خروج تقاضای سرمایه ای از بازار خودرو شده است. حسینی درباره آینده بازار بیان کرد: دست کم تا خرداد سال آینده بازار خودرو دچار نوسان و افزایش شدید نمی شود. ممکن است نوسان های جزئی وجود داشته باشد،

مانند تأمین اجتماعی است.

- وضعیت استان و مشهد

نتایج آخرین طرح آماری نیروی کار در تابستان ۱۴۰۲ نشان می دهد که نرخ بیکاری در خراسان رضوی ۷٫۱ درصد است. مقایسه این نرخ با میزان بیکاری در کشور حکایت از آن دارد که وضعیت خراسان رضوی کمی بهتر است، چرا که نرخ بیکاری در کل کشور ۷٫۹ درصد اعلام شده است. نرخ مشارکت اقتصادی در استان نیز توسط مرکز آمار ایران ۴۳٫۱ درصد اعلام شده که این عدد برای کل کشور ۴۱٫۶ درصد است. بی تردید اگر نرخ مشارکت اقتصادی در کشور افزایش پیدا کند، شاهد افزایش نرخ بیکاری نیز خواهیم بود. چرا که مرکز آمار فقط افرادی را بیکار محسوب می کند که در جمعیت فعال و جوابی کار باشند. این یعنی بر اساس آمارها ۵۶٫۹ درصد جمعیت استان که جوابی کار نیستند، در آمار نرخ بیکاری لحاظ نشده اند.

در برنامه هفتم توسعه برنامه ای برای افزایش نرخ مشارکت اقتصادی و جمعیت فعال پیش بینی نشده است. همچنین این برنامه تدوین برش های استانی برای افزایش اشتغال را به وزارت کار محول کرده و در این زمینه در برنامه توجهی به آمایش سرزمینی و استعداد های بومی و جغرافیای هر منطقه نشده است. همچنین نتایج مطالعات از بعد اقتصادی نشان داده که گردش مالی سوغات زائران مشهد حدود ۸ هزار میلیارد تومان است. نکته ای که عموما مغفول واقع می شود، این است که با وجود چنین گردش مالی، همچنان سهم کالاهای خارجی در این سبد حدود ۵۰ درصد است. این مسئله نشان می دهد که از این ظرفیت برای ایجاد اشتغال در استان و مشهد به خوبی استفاده نشده است. باتوجه به اینکه در سال های آینده میزان گردش مالی سوغات زائران افزایش می یابد از این ظرفیت به خوبی می توان برای ایجاد فرصت های شغلی استفاده کرد. با این حال این مسئله نیازمند توجه به تغییرات دیدگاه زائران به مقوله سوغات و به روزرسانی تولیدات این حوزه است.

خبر چین

سناریو دلار ۴۷ هزار تومانی

تسليم دلار بازار آزاد که با شروع جنگ غزه جهش ۳ هزار تومانی را تجربه کرده بود، طی دو ماه و نيم گذشته در یک روند نزولی قرار گرفت و تمامی رشد قیمتی خود را از ابتدای پاییز از دست داد. این موضوع در هفته گذشته باعث شد تا حمایت مهم ۵۰ هزار تومانی دلار از دست برود و نرخ فروش خرد در بازار تا محدوده ۴۹ هزار ۷۰۰ تومان نیز کاهش یابد. اما این کاهش نتوانست معاملهگران را به بازار برگرداند تا بازار آزاد ارز برای دهمین ماه متوالی با رکود سنگین روبه رو باشد. این موارد باعث شد تا برخی فنی کاران بازار، هر افزایش قیمت در بازار را موقتی بدانند. از نظر تحلیلگران تکنیکال، دلار نتوانسته کانال نزولی اش را ترک کند و احتمالا به زودی به کف ۴۷ هزار تومان و حتی ۴۷ هزار تومان بازمی گردد. آن ها می گویند که با توجه به اخبار منتشر شده درباره مازاد عرضه در نیما، احتمالا بازاریار ساز برای قیمت های کمتر از ۴۹ هزار تومان نیز تلاش کند. پیش بینی می شود با عرضه های جدید و در شرایطی که تقاضا در بازار همچنان ضعیف است، قیمت ها روند کاهشی خود را با سرعت بیشتری طی کند و به افراد مبتدی مجال خروج ندهد.

پیگیری راه اندازی قطار سریع السیر تهران-مشهد

ایرنا| یعقوبعلی نظری، استاندار، برای پیگیری امور استانی با وزیر کشور در تهران دیدار و گفت وگو کرد. احمد وحیدی در این دیدار ضمن تماس تلفنی با مدیرعامل شرکت راه آهن، خواستار تسریع در فرایند اجرای قطار سریع السیر تهران-مشهد شد. وزیر کشور در این باره گفت: پیگیری ها برای راه اندازی قطار سریع السیر تهران-مشهد از سوی استانداری خراسان رضوی به خوبی در حال انجام است و امیدوارم با همراهی دستگاه های متولی این موضوع در دولت سیزدهم به سرانجام برسد.

عدد خبر

۱۹۶ هزار تن

ایستا|مدیر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی خراسان رضوی گفت: امسال ۱۹۶ هزار تن انواع کودهای بارانه ای ازته، فسفات و پتاسه برای مصرف محصولات الگوی کشت استان تخصیص یافته است. حسین عطائی سلامی اظهار کرد: تاکنون ۶۵ درصد میانگین انواع کودهای بارانه ای با رص و پایش الکترونیکی، تدارک و تأمین شده و میزان ۵۸ درصد آن ها توزیع شده است.

۸۲۳۰ واحد

اقتصادنیوز| شاخص کل بورس دیروز با ۸ هزار و ۲۳۰ واحد کاهش به ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار و ۱۱۲ واحد رسید. شاخص هم وزن نیز با ۵۴۹ واحد کاهش به سطح ۷۶۱ هزار و ۲۳۵ واحد رسید. در معاملات دیروز، نمادهای «فولاد، فملی و تایپکو» بیشترین تأثیر منفی را بر شاخص داشتند.

۶۵ درصد

تسليم جدیدترین گزارش بانک مرکزی از تحولات بازار مسکن نشان می دهد که تعداد معاملات واحدهای مسکونی شهر تهران در ماه آذر امسال نسبت به ماه مشابه سال قبل ۶۵٫۱ درصد کاهش یافته است.

دخول و خروج

اطلاعات لازم برای بیمه دانشجویی

بر اساس طرح بیمه دانشجویی تأمین اجتماعی، دانشجویان کشور در هر مقطع تحصیلی و دانشگاهی که مشغول تحصیل هستند، می توانند با انعقاد قرارداد و پرداخت حق بیمه، زیر پوشش بیمه تأمین اجتماعی قرار بگیرند که در این صورت سال های تحصیلات دانشگاهی برای آن ها به عنوان سابقه بیمه پردازی محسوب می شود.

- شرط سنی

شرط سنی برای استفاده از این طرح هجده تا پنجاه سال تمام است. دانشجویان با سن بیش از پنجاه سال، برای انعقاد قرارداد بیمه دانشجویی باید معادل مازاد سنی، سابقه بیمه پردازی قبلی داشته باشند و در صورتی که دانشجوی متقاضی دارای ۱۰ سال سابقه قبلی بیمه پردازی باشد، از شرط سنی معاف خواهد شد.

- نرخ حق بیمه

در این طرح، نرخ پرداخت حق بیمه برای دانشجویان به شکل انتخابی ۱۲، ۱۴ یا ۱۸ درصد دستمزد یا درآمد ماهانه انتخابی فرد متقاضی است. سطوح مختلف حق بیمه پرداختی بیمه دانشجویی، شامل تعهدات زیر است:
■ نرخ پرداخت حق بیمه ۱۲ درصد مشتمل بر تعهدات بازنشستگی و فوت بعد از بازنشستگی است.

■ نرخ پرداخت حق بیمه ۱۴ درصد امکان استفاده از تعهدات بازنشستگی و فوت، قبل و بعد از بازنشستگی را برای دانشجویان به همراه خواهد داشت.
■ کامل ترین نرخ پرداخت حق بیمه در این نوع بیمه نرخ ۱۸ درصد است که تمام تعهدات مربوط به بازنشستگی، فوت و ازکارافتادگی را برای افراد زیر پوشش دارد.

- نحوه عقد قرارداد

برای ثبت نام در طرح بیمه دانشجویی، می توان از طریق مراجعه سامانه خدمات غیر حضوری سازمان تأمین اجتماعی به نشانی es.tamin.ir یا از طریق اپلیکیشن «تأمین من» اقدام کرد. این در حالی است که ثبت نام حضوری در شعبه یا کارگزاری نیز ممکن است. حق بیمه را هم می توان از طریق همان سامانه و اپلیکیشن «تأمین من» یا با مراجعه حضوری به شعب سازمان تأمین اجتماعی پرداخت کرد.

حضور پررنگ مشهدی ها در جایزه جلال

گروه فرهنگ و ادبیات

نویسندگان مشهدی حضورپررنگی در فهرست نامزد‌های امسال جایزه جلال آل احمد دارند. به گزارش شهرآرا، روز گذشته نامزد‌های شانزدهمین دوره جایزه ادبی جلال آل احمد معرفی شدند که در میان آن ها نام سه نویسنده اهل مشهد دیده می شود. با توجه به خبری که روابط عمومی خانه کتاب و ادبیات ایران منتشر کرده است، در گروه مستندنگاری، جواد رستم زاده با کتاب «تو خداداد

عزیزی هستی» از نشر برید، و در گروه داستان بلند و رمان، اعظم عطیمی با کتاب «غم سوزی» از انتشارات شهرستان ادب و نوید ظریف‌کیمی با کتاب «گروگان‌کشتگی» از انتشارات سوره مهر، نامزد‌های مشهدی این جایزه در مرحله نهایی هستند. دراین مرحله، رقابت نامزدها در چهار گروه است و دیگر نامزد‌های آن نویسندگان زیر هستند: روح... شریفی با کتاب «روزهای پیام بری: روایتی از زندگی غلامحسین حدادزادگان پیام رسان و راننده پیکر شهید» (سوره مهر)، محمد حکم‌آبادی با کتاب «عملیات احیاء، روایت صعود یک مجموعه دانش بنیان به قله دانش و فناوری الکتروموتو» (راه یار)، محمد رحمانی با کتاب «من اعتراف می‌کنم: زندگی و زمانه وحید افراخته» (ایران) در گروه مستندنگاری، ابراهیم اکبری دیگراه با کتاب «بیروط» (صاد)، مریم مطهری راد با کتاب «سفر به آتش» (دفتر نشر معارف)، سیده عذرا موسوی با کتاب «فصل توت‌های سفید» (شهرستان ادب) در گروه داستان بلند و رمان، علی شاهمادی با کتاب «از قبل یکشنبه می‌شود» (خزه)، محمد قائم‌خانی با کتاب «عاصف والداد» (صاد) در گروه مجموعه داستان کوتاه، صغری صالحی با کتاب «آخ‌الزمان در رمان‌های اپوکلپتیک» (پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات)، ساره زیرک با کتاب «اتصال روایی و بیناروایت، طرحی برای روایت شناسی پس‌اساختارگرا» (مولی)، امید طیبی زاده با کتاب «جلال آل احمد و معاصرانش» (نیلوفر)، نعمت... ایران زاده و سمیه آقابابایی و محمد مهدی زمانی با کتاب «زبان علم در پژوهش‌های ادبی» (خاموش)، حامد رشاد با کتاب «سیر تطور، اکنون و آینده رمان» (کانون اندیشه جوان) در گروه نقد ادبی، آیین پایانی «شانزدهمین دوره جایزه ادبی جلال آل احمد» و جشن یک صدسالگی تولد جلال آل احمد با عنوان «یک قرن جلال» چهارشنبه ششم دی ماه ۱۴۰۲ از ساعت ۱۸ در تالار وحدت تهران برگزار می شود.

کتاب‌خوان

شب‌های روشن» داستایفسکی با ترجمه حمیدرضا آتش برآب

منتشر شد

یک عاشقانه نافرجام

«شب‌های روشن» از داستان‌های اولیه داستایفسکی و مربوط به دوره پیش از زندان او در سبیری است که در سپتامبر تا نوامبر ۱۸۴۸ نوشته شده است. شخصیت اصلی این داستان مردی رؤیاپر‌داز است که نمونه‌هایی از آن را در دیگر آثار او هم می‌بینیم. او در یکی از شب‌های روشن سن پترزبورگ به صورت تصادفی با دختری آشنا و عاشق او می‌شود، اما این آشنایی موقت است و به سرانجامی نمی‌رسد.

مرد جوان پیش از آمدن دختر به زندگی‌اش تنهاست و پس از رفتن او نیز تنها می‌شود. اما همان چند ساعت در طول چهار شب پیاده روی در حاشیه رود، درخشان‌ترین لحظات زندگی او می‌شود. ناشر در معرفی این اثر نوشته است: داستایفسکی در قصه «شب‌های روشن» قصه عشق را می‌گوید، قصه‌ای نامرکز که در عالم ادبیات، هرکس به شیوه‌ای آن را ساز کرده و داستایفسکی نیز به شیوه خود این قصه را در «شب‌های روشن» روایت کرده است. قصه «شب‌های روشن» داستایفسکی، عاشقانه‌ای تلخ و شورانگیز با روایتی سراسرت و خوش‌خوان و پایانی غافلگیرکننده است. قصه از زبان راوی اول شخص نقل می‌شود؛ از زبان راوی‌ای که دیدار اتفاقی‌اش با یک زن، او را به آن زن دل بسته می‌کند. راوی قصه «شب‌های روشن» مردی است از جنس همه مردان تنهایی که اغلب در آثار داستایفسکی ملاقاتشان می‌کنیم؛ مردی ساکن پترزبورگ که تنها هم صحبتش مستخدمی سال‌خورده است. این مرد تنها، شب‌ها در خیابان‌های پترزبورگ پرسه می‌زند و خیال بافی می‌کند و در بیداری، رؤیای می‌بیند و از شدت بی‌کسی و بی‌همدمی، خانه‌ها و ساختمان‌ها را به چشم دوستان و هم صحبتان خود می‌بیند. شبی، حین پرسه زنی در خیابان، چشم راوی، در کنار کانال آب، به دختری می‌افتد. دختر به حصار کانال تکیه می‌زند و می‌گرید. پیش از این، هیچ زنی در زندگی راوی نبوده است. دختر برای راوی تعریف می‌کند که عاشق مردی است که او را قاتل گذاشته و به سفر رفته و یک سال است که از سفر برگشته، درحالی‌که قرار بوده برگردد و با او ازدواج کند.

ادوارد هلت‌کار در کتاب «داستایفسکی، جدال شک و ایمان» می‌نویسد: «شب‌های سفید خود داستانی چندان مهم و پر معنا نیست، اما برای آن باید جایگاهی مهم در سیر تکوینی فن و هنر نویسندگی داستایفسکی قائل شد.»

این داستان پیش از این با ترجمه‌های مختلفی منتشر شده است. این جمله با ترجمه سروش حبیبی، حالا حمیدرضا آتش برآب آن را از زبان روسی به فارسی برگردانده و یک تفسیر بلند هم ضمیمه کتاب کرده است.

شب‌های روشن

نویسنده: فیودار داستایفسکی

مترجم: حمیدرضا آتش برآب

ناشر: پارسه ۱۴۰۲

۲۰۰ صفحه

۲۲۵ هزار تومان

شهرآر

۲۳ شهریور
۱۴۰۲
شماره ۱۱۹۵

SHAHARNEWS.IR

فرهنگ و ادبیات

سنابادی

نام رودکی سمرقندی با القاب باشکوه و جالبی در تاریخ ادبیات ایران ثبت شده است. این شاعر سده چهارم هجری که نخستین سراینده بلندآوازه ادبیات ما محسوب می‌شود، «پدر شعر فارسی» و «استاد شاعران جهان» لقب گرفته که گویای جایگاه بلند او در عرصه شعر است. رودکی با سروده‌هایش شاعران و نویسندگان بسیاری را به ستایش‌وا داشته است تا جایی که نامش فراوان در شعر دیگران ذکر شده و بارها ابیانش تضمین شده است. در این مطلب، نمونه‌هایی از حضور استاد در نوشته‌های منظوم و گاه منظوم‌پس از وی را مرور کرده‌ایم.

دقیقی توسی، یکی از شاعران شناخته‌شده ادبیات فارسی و از پیشگامان به نظم درآوردن داستان‌های ملی ایران، در سده چهارم هجری با بیت «که را رودکی گفته باشد مدیح / امام فنون سخن بود ور» از رودکی یاد کرده است.

همچنین بزرگ سراینده توسی و سرآمد شاعران پارسی‌گوی، حکیم ابوالقاسم فردوسی، در شاهنامه اش از رودکی می‌گوید. فردوسی در بخش پادشاهی‌نوشین روان، آنجا که داستان «کلیله و دمنه» و برگرداندن آن از پهلوی به تازی و سپس به پارسی درّی را شرح می‌دهد، مجاری به نظم‌کشیدن «کلیله و دمنه» به همت رودکی را ذکر می‌کند: «گزارنده را پیش نشان‌دند / همه نامه بر رودکی خواندند»

کسایی، شاعر سده چهارم و شاید پنجم هم ارادت و خاکساری‌اش را چنین می‌سراید: «رودکی استاد شاعران جهان بود / صدیک از وی تویی کسایی؟

پُرگست !! / خاک کف پای رودکی، نسری تو / هم‌بشوی کوبش‌ده‌خایی بر غست !! / کوفته را کوفتند و سوخته را سوخت / وین تن بیخسته را به قهر بیبخت»

عصری بلخی، شاعر قرن چهارم در مدح سلطان محمود غزنوی می‌گوید: «چهل هزار درم رودکی ز مهتر خویش / بیافته است به توزیع از این در و آن در /

شگفتش آمد و شادی فزود و کبر گرفت / ز روی فخر بگفت این به شعر خویش اندر !! /

گَران عطاش بزرگ آمد و شگفت همی / کنون کجاست بیاگو عطای شاه نگی»

او همچنین سروده است: «غزل رودکی وار نیکو بود / غزل‌های من رودکی وار نیست»

مروری بر حضور نام و ابیات پدر شعر فارسی در سروده‌های دیگر شاعران

غضایری، از شاعران همان عصر، در قصیده‌ای خطاب به عنصری می‌نویسد: «به شعر شکر ننگه کن که رودکی گفته است: / همه کسی را درویشی است و رنج عیال» فرخی سیستانی، شاعر شهر سده پنجم، در مدح امیر ابویعقوب یوسف بن ناصرالدین سبکتگین اینگونه از پدر شعر فارسی نام برده است: «شاعرانث چورودکی و شهید / مطربانث چو سرکش و سرکب» و در قصیده‌ای در مدح خواجه ابوسهل حمدوی می‌گوید: «یک بیت شعر یادکنم من که رودکی / گرچه ترا نگفت سزاواران توی» و در ادامه این بیت رودکی را می‌آورد: «جز برتری ندانی گویی که آتشی / جز راستی نجویی مانا ترا زوی»

اما پدر نثر فارسی، تاریخ نگار خراسانی سده پنجم و نویسنده بزرگ همه اعصار، ابوالفضل بیهقی نیز در شاهکارش «تاریخ بیهقی» بارها ابیاتی از رودکی می‌آورد. برای نمونه در نقل داستان فروگرفتن حاجب علی می‌نویسد: «واستاد رودکی گفته و زمانه را نیک شناخته است و مردمان را بدو شناسا کرده، شعر این جهان پاک‌خواب کردار است / آن شناسد که دلش بیدار است !! / نیکی او به جایگاه بداست / شادی او به جای تیمار است !! چه نشینی بدین جهان هموار؟ /

که همه کار او نه هموار است !! / دانش او نه خوب و چهرش خوب / زشت کردار و خوب دیدار است». او در شرح داستان معروف «بر دار کردن حسنگ» هم ابیاتی از رودکی می‌آورد: «رودکی گوید: بسرای سینج مهمان را / دل نهادن همیشگی نه رواست !! / زیر خاک اندرونث باید خفت / گرچه اکنونث خواب بر دیباست !! / باکسان بودنث چه سود کند؟ / که به‌گور اندرون شدن تنهاست !! / رانوزیر خاک مورومگس / بدل آنکه گیسوت پیراست !! / آن که زلفین و گیسوت پیراست / گرچه دینار یادرمش بهاست !! / چون ترا دید زردگونه شده / سرد گردد دلش نه ناپیناست»

حکیم ناصر خسرو قبادیانی، شاعر و نویسنده شیفته اهل بیت و بیزار از حاکمان جبار زمانه در سده پنجم، در قصیده‌ای می‌نویسد: «جان را ز بهر مدحت آل رسول / گه رودکی و گاهی حسان کنم » ازرقی هروی، دیگر

درنگی بر چرایی انتخاب نام رودکی به عنوان پدر شعر فارسی به مناسبت یادروز او

شاعر منظومه‌های بلند در عصر طلایی فرهنگ

روزنامه نگار ومدیر نشر ادبیات

باشعار برجای‌مانده از رودکی، از حیث وزن، آهنگ و لفظ و معنا، اغلب خام و ناهموارند. به گفته سماعانی «نخستین کسی که شعر نیک به فارسی گفت، او [رودکی] بود». و هم از قول ابوسعاد ادریس حافظ «رودکی در شعر فارسی پیشوای زمان خویش بر اقران خود بود» (شریف اف، «نقد شعر رودکی»، خراسان پژوهی، بهار و تابستان ۱۳۷۹). گذشته از ظهور رودکی در عصر طلایی فرهنگ ایران و شاعر و ادیب بودن او، تعداد اشعاری که از او یاد می‌کنند (گرچه گاهی اغراق‌آمیز به نظر می‌رسد)، از بزرگی او و ممتاز بودنش در پیشانی شعر فارسی حکایت می‌کند. رشیدی سمرقندی در قرن ششم هجری شمار اشعار او را یک میلیون و سیصد هزار بیت دانسته: «شعار او را بر شمردم سیزده ره صدهزار / هم فزون آید اگر چنانکه باید بشمری». بیشتر تذکره‌نویسان از جمله جامی در بهارستان، امین احمد رازی در هفت اقلیم و نجاتی در بساتین الفضلاهم به شمار بالای این اشعار اشاره کرده‌اند. عوفی در لباب الالباب اشعار او را صد دفتر ذکر کرده است. حمدالله مستوفی این تعداد را هفتصد هزار و جامی یک میلیون و سیصد بیت (ظاهراً به جای سیصد هزار) دانسته است. اسدی در منظره عجم و عرب درباره رقم ابیات او قول دیگری دارد که معقول‌تر به نظر می‌رسد. به گفته او ابیات رودکی بیش از صد و هشتاد هزار بیت بوده است؛ شاعر چو گزین رودکی آن کش بود ابیات / بیش از صد

شاعر آن روزگار در یک قصیده می‌گوید: «حدیث میر خراسان و قصه توزیع / بگفت رودکی از وی فخر در اشعار» منوچهری دامغانی هم آنجا که در وصف بهار و مدح فضل بن محمد حسینی می‌سراید، چنین می‌گوید: شاعر و مهتر دلست و زیرک و والا / رودکی دیگرست و نصر بن احمد، و در جایی دیگر: «وز خراسان، بوشعیب و بوذرآن ترک کشی / وان ضریر پارسی، وان رودکی چنگزن» و باز در قصیده‌ای: «جز این دعاث نگویم که رودکی گفته ست / هزار سال بزی، صدهزار سال بزی» منوچهری در «شرح شکایت» ناله می‌کند که «از حکیمان خراسان، کو شهید و رودکی / بوشکور بلخی و بوالفتح بستی هکذی»

مسعود سعد سلمان، ادیب سده‌های پنج و شش هجری، در مدح ارسلان بن مسعود آورده است: «جز آن نگویم شاها که رودکی گوید / خدای چشم بد از ملک تو بگرداناد» و در بیتی از یک سروده درباره خود چنین می‌گوید: «سجود آرد به پیش خاطر من / روان رودکی و این هانی»

امیر معزی هم در همان عصر بارها از رودکی نام می‌برد، از جمله در قصیده‌ای که چنین سروده: «برمن آنچ از تو رسید از انعم و الا کجا / صدیکش بر رودکی از دوده سامان رسید» و در جایی دیگر: «اگر بود به مثل رودکی در این ایام / ز مدح هر دو شود عاجز و خورد تشویر» و نیز: «روان شد شعر من در آل اسحاق / چو شعر رودکی در آل سامان»

سنایی غزنوی، بزرگ شاعران زمان، هم در ترکیب‌بندی در مدح مکین الدین می‌نویسد: «در یکی رو رودکی و عنصری با طعن و ضرب / وز دگر سو بونتمام و بختری در کروف !! / اخلط واعشی در آن جانب شده صاحب نفیر / شا کرو جلاب ازین جانب شده صاحب نفر !! / از قفای بختری از حله در تا قیروان / بر فوای رودکی از دجله در تا کاشغر» همچنین حکیم سنایی در شعری از خود، بخش‌هایی از سروده معروف رودکی (بوی جوی مولیان آید همی) را تضمین کرده است: «این آزان وزنست گفته رودکی / یاد جوی مولیان آید همی»

این مطلب را با بیتی از سوزنی سمرقندی، شاعر سده ششم، به پایان می‌بریم. او در مدح دهقان اجل احمد سمسار رودکی را این‌گونه یاد می‌کند: «کردم دل خویش را بت عیار ز عشقت / چون رودکی اندر غم عیار شکسته»

* مصرعی از کسایی که به یکی از القاب رودکی اشاره می‌کند.

تندیس رودکی - موزه رودکی شهر پنج‌کنت تاجیکستان

«نجیب»، «زنی از سرزمین درختان خشک»، «شکارچی بی‌اسلحه»، «یهشتی دردو زخ»، «زنی که چشم‌هایش را در خانه جامی گذاشت» و... را در برمی‌گیرد. این روایت‌ها عموماً حال و هوایی فانتزی و خیال‌انگیز دارند. به گفته نویسنده، در چاپ تازه کتاب ایرادهای نگارشی آن برطرف‌شده و رنگ جلد نیز تغییر پیدا کرده است. این مجموعه

چاپ دوم مجموعه داستان «زنی که چشم‌هایش را در خانه جامی گذاشت» منتشر شد. به گزارش شهرآرا، این کتاب نخستین کتاب مهین راد، داستان‌نویس مشهدی، است و چاپ اول آن سال گذشته به بازار آمد. «زنی که... دوازده داستان کوتاه با نام‌های «شهری که به دریا کوچ کرد»، «باقی‌مانده من»، «زنک‌های قرمز»، «اسب‌های

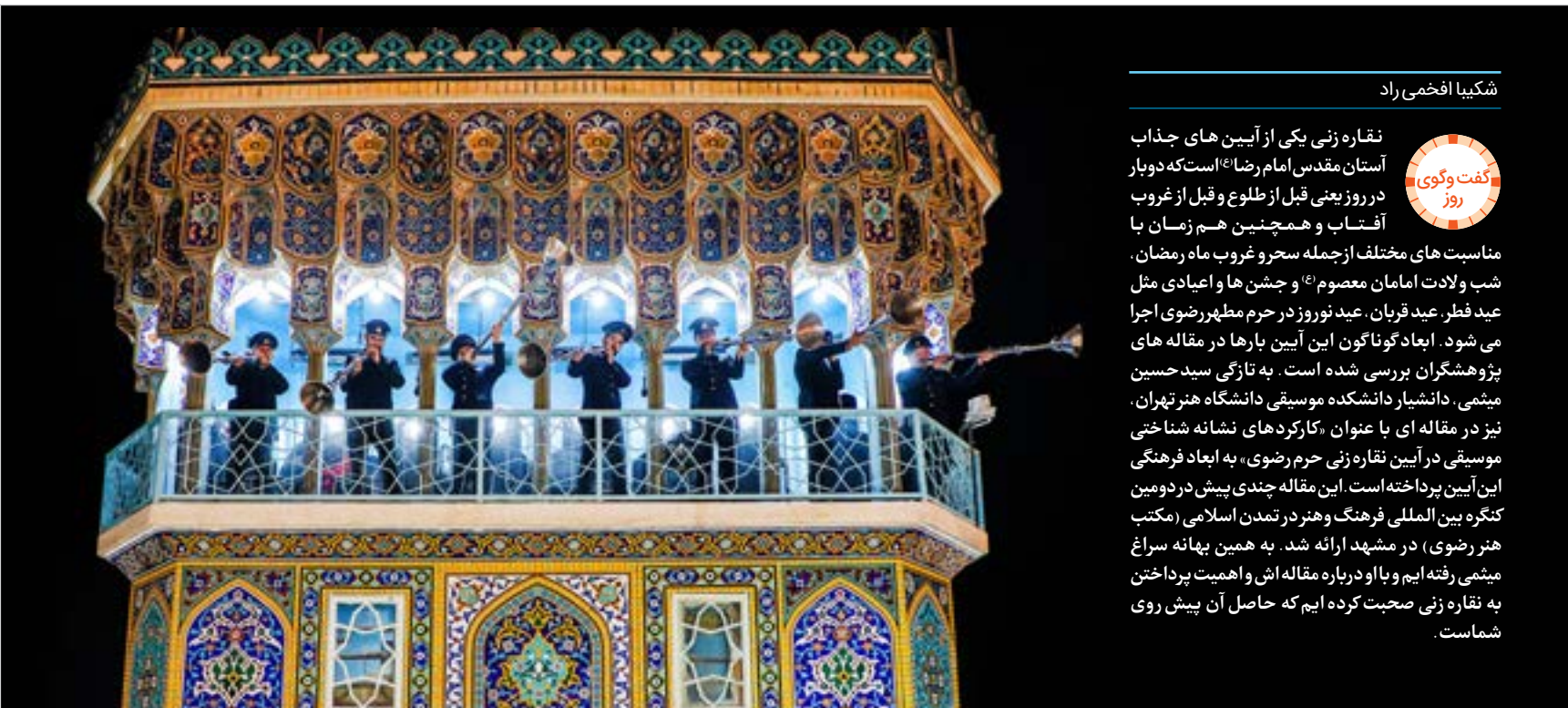
کتاب نویسنده مشهدی

به چاپ دوم رسید

را نشر روان در ۱۷۴ صفحه به چاپ رسانده است.

نقاره‌زنی نمادی آیینی از فرهنگ مشهد است

شکیبا افخمی راد

نقاره زنی یکی از آیین های جذاب آستان مقدس امام رضا^(ع) است که دوبار در روز یعنی قبل از طلوع و قبل از غروب آفتاب و همچنین هم زمان با مناسبت های مختلف از جمله سحر و غروب ماه رمضان، شب ولادت امامان معصوم^(ع) و جشن ها و اعیادی مثل عید فطر، عید قربان، عید نوروز در حرم مطهر رضوی اجرا می شود. ابعاد گوناگون این آیین بارها در مقاله های پژوهشگران بررسی شده است. به تازگی سیدحسین میثمی، دانشیار دانشکده موسیقی دانشگاه هنر تهران، نیز در مقاله ای با عنوان «کارکردهای نشانه شناختی موسیقی در آیین نقاره زنی حرم رضوی، به ابعاد فرهنگی این آیین پرداخته است. این مقاله چندی پیش در دومین کنفره بین المللی فرهنگ وهنر در تمدن اسلامی (مکتب هنر رضوی در مشهد ارائه شد. به همین بهانه سراغ میثمی رفته ایم و با او درباره مقاله اش و اهمیت پرداختن به نقاره زنی صحبت کرده ایم که حاصل آن پیش روی شماست.

نقاره زنی؛ آیینی مذهبی

میثمی در مقاله اش لایه هایی را که تاکنون درباره آیین نقاره زنی مغفول مانده اند، از منظر کاربرد ها و نشانه شناسی با رویکرد فرهنگی بررسی کرده است. او درباره چگونگی انتخاب سوزه مقاله اش توضیح می دهد؛ زمانی که شیوه نامه همکاری دانشگاه هنر با آستان قدس رضوی امضا شد، پیشنهاد کردم به موضوع نقاره زنی که پیش تر هم یکی از دانشجویانم در پایان نامه اش به آن پرداخته بود، بپردازیم. درواقع پیشنهادم این بود که آن پایان نامه را گسترش دهیم و به طرح پژوهشی کاملی تبدیل کنیم. این پیشنهاد در شورای دانشکده و دانشگاه تصویب و برای آستان قدس رضوی فرستاده شد که آن ها نیز موافقت خودشان را اعلام کردند.

این استاد دانشگاه یادآور می شود، بعد از تصویب طرح در آستان قدس رضوی، همراه دونفر از همکارانم مراحل پژوهش را آغاز کردیم و الان کارمان در مرحله ویرایش است. زمانی هم که متوجه شدیم کنگره بین المللی فرهنگ وهنر در تمدن اسلامی قرار است برگزار شود، از پژوهش هایمان مقاله ای استخراج کردیم و به این رویداد ارائه دادیم.

میثمی با اشاره به وجود جنبه های دیداری و شنیداری در حرم مطهر رضوی می گوید؛ بخش مهمی از جنبه شنیداری که حالت نمادین هم به خود گرفته است، به آیین نقاره زنی مربوط می شود. درواقع نقاره زنی در آستان قدس رضوی از معدود موارد بازمانده از نقاره خانه های فعال در ایران است که با فراموش شدن کارکردهای دیرینه حکومتی واجتماعی موسیقی در آن به عنوان یک آیین مذهبی موسیقایی مهه به حیات خودش ادامه می دهد. او همچنین با تأکید بر تأثیرات فرهنگی و مهم نقاره زنی می گوید: تا امروز بیشتر پژوهش های مرتبط با برگزاری آیین نقاره زنی در حرم رضوی، از منظر رویکردهای تاریخی و موسیقی شناختی، این آیین را به عنوان یک رویداد موسیقایی صرف در نظر گرفته و ابعاد فرهنگی استفاده از موسیقی در برگزاری آن را بررسی نکرده اند. با وجود این، ما در این مقاله سعی کردیم با اتکا به نظریه ها و مفاهیم بنیادین گرایش های نظری انسان شناسی موسیقی و نشانه شناسی، کارکردهای نشانه شناختی موسیقی در آیین نقاره زنی را بررسی کنیم.

نگاه یکسان به عشق

استفاده از ظرفیت دانشجویان در یک نمایشگاه موضوعی نقاشی خط

رومینا مالوف

نمایشگاه «عشق و هیچ» تا ششم دی ماه در نگارخانه فردوسی، از ساعت ۱۷ تا ۲۰ برگزار خواهد شد. هشتاد اثر به این نمایشگاه فرستاده شده که ۳۶ اثر توسط حامد محمدیان انتخاب شده است. محمدیان درباره کلمه «عشق» و انتخاب آن در نمایشگاه می گوید: عشق کلمه ای جهان شمول است و به گوش تکراری می آید. اما اگر افراد آثار این نمایشگاه را مشاهده کنند، می بینند که به قول مولانا «هرکسی از ظن خود شد یار من». من ترجیح دادم هنرمندان از دیدگاه خودشان آثار را دنبال کنند و سعی نکردم ردیایی از تکنیک و نظریه های خودم روی آثار به جا بگذارم. به گفته او در این نمایشگاه، هنرمند موضوعات متفاوتی از قبیل عشق، زخم، تجربه، ارتفاع و... از این کلمه پیدا و اثری خلق کرده است. این استاد دانشگاه بیان می کند: من در سه رشته خوش نویسی، هنرهای تجسمی و گرافیک کار کرده ام. همیشه دیگری ذهنی داشته که با کلمه عشق چه اثر هنری می توان خلق کرد. از سال ۱۳۹۵ ایده ای باهمین محور در ذهنم داشتم که نمایشگاه انفرادی برگزار کنم، اما مشکلاتی سد راهم قرار گرفت. بعد از کرونا و با حضوری شدن کلاس های درس، این موضوع را با دانشجویان مطرح کردم که از آن استقبال شد.

تأثیرگذاری در ایجاد ارتباط

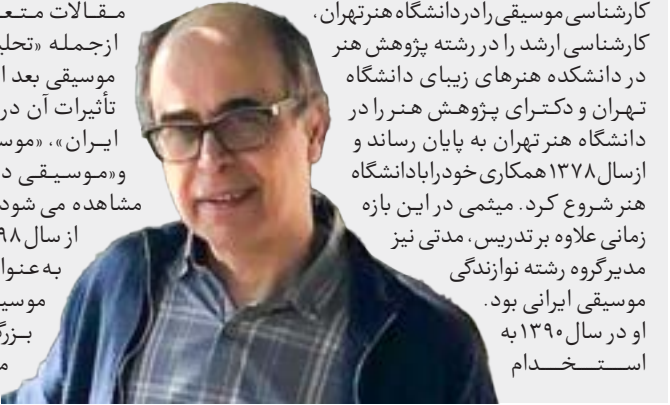
به گفته میثمی، از منظر نشانه شناسی می توان ابعاد مختلفی را برای نقاره زنی تعریف کرد که در این مقاله، شش بُعد استخراج شده است. این استاد دانشگاه می گوید؛ براساس یافته های ما، نحوه دلالتگری موسیقی در آیین نقاره زنی به شیوه های متفاوتی از جانب زائران، مجاوران، متولیان و خادمان نقاره رضوی تفسیر می شود. این تفاسیر متفاوت، محتوای موسیقایی آیین نقاره زنی رضوی را افزون بر یک نشانه صوتی عام، به سویه های نشانه شناختی متفاوتی مانند علامت، نمایه، شمایل، نماد و تمثیل صوتی بدل کرده است که به ترتیب «نوای بارگاه»، «بانگ هشدار»، «آوای زیارت»، «نجوای توسل»، «شکوه حرم» و «نوای ملکوت» نامیده شده اند. همچنین، درکنار بروز این نشانه های صوتی متنوع، «سکوت» نقاره خانه های

شاید به نظر ما نقاره زنی یک کاربرد موسیقایی باشد، ولی به باور عده ای، یک کاربرد صوتی است که رسیدن به هدف غایی را ساده می کند

ملکوت» نامیده شده اند. همچنین، درکنار بروز این نشانه های صوتی متنوع، «سکوت» نقاره خانه های

حسین میثمی؛ از فرامرز پایور تا پژوهش کتاب موسیقی

سیدحسین میثمی متولد سال ۱۳۴۳ در قزوین، مباحث آهنگ سازی غربی را نزد استادان پرویز منصوری و محمدرضا درویشی فراگرفت و از سال ۱۳۶۸ از محضر استادان سنتور ازجمله داریوش صفوت، پشنگ کامکار، محمدرضا شفقیان و فرامرز پایور در دانشگاه بهره برد. او کارشناسی موسیقی را در دانشگاه هنر تهران، کارشناسی ارشد را در رشته پژوهش هنر در دانشگاه هنرهای زیبای دانشگاه تهران و دکترای پژوهش هنر را در دانشگاه هنر تهران به پایان رساند و ازسال ۱۳۷۸ همکاری خود را با دانشگاه هنر شروع کرد. میثمی در این بازه زمانی علاوه بر تدریس، مدتی نیز مدیر گروه رشته نوازندگی موسیقی ایرانی بود. او در سال ۱۳۹۰ به استخدا

حرم رضوی نیز از محتوایی نشانه شناختی برخوردار است که می تواند به معنای فرارسیدن ایام سوگواری مذهبی یا بروز مصیبت هایی در سطح ملی باشد. میثمی که استفاده ازکلمه هنر برای نقاره زنی را درست نمی داند، یادآور می شود، شاید به نظر ما نقاره زنی یک کاربرد موسیقایی باشد، ولی به باور عده ای، یک کاربرد صوتی است که رسیدن به هدف غایی را ساده می کند. برای مثال، همراهی موسیقی با نوحه و تعزیه می تواند به تقویت باورها و ایمان کمک کند؛ یعنی ما ابزار موسیقی را در اختیار یک مراسم و آیین گرفته ایم تا به هدف غایی خودمان که تقویت ایمان است، برسیم.

او ادامه می دهد؛ براساس آنچه ما دروند پژوهش هایمان نتیجه گیری کردیم، نقاره زنی با نمادین بودنش، ایجاد ارتباط روحی و روانی میان زائران، مجریان، خادمان و ساکنان اطراف حرم و تقویت پایداری و

باید باتوجه به تغییرات شتاب داری که در جامعه و جهان در جریان است، همواره به موضوع نقاره زنی بپردازیم تا این آیین تأثیرگذاری اش را از دست ندهد

انسجام نهاد های مذهبی در جامعه و دستیابی به هدف نهایی را آسان می کند.

ضرورت آموزش نقاره زنی

تا امروز مقالات بسیاری درباره نقاره زنی در حرم مطهر رضوی منتشر شده است؛ مقاله هایی که به گفته میثمی به دنبال ایجاد یک خواست و نیاز برای منسجم تر کردن ساختار نقاره خانه و پرداختن به آموزش این آیین مذهبی هستند.

این استاد دانشگاه تأکید می کند، ما باید باتوجه به تغییرات شتاب داری که در جامعه و جهان در جریان است، همواره به موضوع نقاره زنی بپردازیم تا این آیین تأثیرگذاری اش را از دست ندهد. خوشبختانه تا جایی که من اطلاع دارم، آموزش نقاره زنی شروع شده است و کلاس های تخصصی در این زمینه توسط کسانی که اطلاعات موسیقایی و تحصیلات آکادمیک دارند، برگزار می شود. بی شک دانش و اندوخته های این افراد در مسیر تغییر و تحولات آینده اثرگذار خواهد بود.

او با اشاره به هزاران مقاله و صدها کتابی که تا امروز درباره دیوان حافظ نوشته شده است، یادآور می شود، این ظرفیت در حوزه نقاره زنی هم وجود دارد و می شود برای این آیین پروژه های بسیاری با محوریت جامعه شناسی، سیاسی و اقتصادی انجام داد که اتفاقات خوبی را هم در پی داشته باشد. این استاد دانشگاه درباره اهمیت تشکیل مکتب هنر رضوی و لزوم برگزاری این کنگره در مشهد نیز می گوید؛ در تشکیل این مکتب هنری قدم های نخست برداشته شده و زحمت های زیادی کشیده شده است، اما باتوجه به اهمیت موضوع، باید این اتفاق زودتر رخ می داد تا مشکلاتی که وجود دارد، برطرف شود. با وجود این، من باور دارم اگر این روند ادامه پیدا کند، نتایج کاربردی بهتری از کنگره خواهیم گرفت.

به گفته میثمی، باید اطلاع رسانی بیشتری درباره کنگره صورت بگیرد تا کسانی که می خواهند در این رویداد شرکت کنند، زمان بیشتری برای ارائه مباحث و رویکردهای جدید در اختیار داشته باشند. همچنین، می توان فایل های تصویری و صوتی را به صورت رایگان از طریق رسانه های مختلف در اختیار مردم قرار داد تا تأثیرگذاری اش در جامعه بیشتر شود.

حضور ۵۰ بانوی فیلم ساز کشور در مشهد

رویداد «شهربانو» با حضور ۵۰ بانوی فیلم ساز کشور در مشهد برگزار می شود

مریم امیری

«شهربانو» عنوان یکی از سلسله رویداد های «روایت شهر» بوده که قرار است با همت مؤسسه فرهنگی شهرآرا تا ۶ تا ۸ دی در مشهد برگزار شود. پنجاه بانوی فیلم ساز و مستندساز از سراسر کشور برای شرکت در این رویداد به مشهد می آیند تا در کارگاه های ایده پردازی و فیلم نامه نویسی این برنامه حضور یابند. این بانوان و دیگر علاقه مندان به تصویر و هنر و حوزه زنان برای شرکت در این رویداد، در کارخانه نوآوری مشهد گردهم می آیند تا با حضور در کارگاه ها با حوزه بانوان آشنا شوند و پس از آن طرح های فیلم نامه شان را آماده کنند. سلسله رویداد های روایت شهر در چهار بخش مستند، خرده روایت، شهربانو و قالب های خلاق و نوآور تولیدی، با هدف تولید فیلم نامه طراحی شده است. مزیت نگاری مشهد به عنوان جهان شهر بزرگ و کرامت و مهربانی و رفتار عالمانه از اهداف اصلی این رویدادهاست. در پایان این رویداد ها فیلم نامه های برگزیده خریده خواهند شد و در مسیر تولید قرار خواهند گرفت.

این رویداد در مراسمی در ششم دی ماه ساعت ۱۲:۳۰ در کارخانه نوآوری آغاز خواهد شد و در ادامه، طرح های هنرمندان در نشست هایی بررسی می شود.

کارگاه های رویداد «شهربانو» در روز پنجشنبه

تکلیف «پایتخت» مشخص شد

سرانجام تکلیف سریال «پایتخت» مشخص شد و بناست یک نسخه سینمایی از آن برای پخش در نوروز ۱۴۰۳ ساخته شود. به گزارش ایرنا، مدتی است که بحث بر سر ساختن یا نساختن فصل هفتم مجموعه تلویزیونی «پایتخت» مطرح بود و

در نهایت پس از جلساتی که مدیران تلویزیون با سازندگان سریال پایتخت داشتند، تکلیف ساخت این سریال پرمخاطب مشخص شد.

تهیه کنندگی این نسخه سینمایی را به روال قبل الهام غفوری برعهده خواهد داشت و سیروس مقدم آن را کارگردانی خواهد کرد. همچنین، بازیگران اصلی در ترکیب حضور خواهند داشت. این تک قسمت صد دقیقه است و مشخص نیست زمان پخش آن چه روزی از نوروز خواهد بود. همچنین، بناست فصل هفتم سریال «پایتخت» در شانزده قسمت تولید شود و سال ۱۴۰۳ یا نوروز ۱۴۰۴ به پخش برسد.

رئالیتی شو جدید سعید ابوطالب برای تلویزیون

مجموعه رئالیتی شو «کتاب قانون» برای پخش از شبکه اول سیما در حال ساخت است. به گزارش ایسنا، «کتاب قانون» درباره موضوعات روز کشور به تهیه کنندگی محمدحسین سعادت و محمدحسین سعید ابوطالب در حال تولید است. این

رئالیتی شو در موزه مجلس مشروطه ضبط می شود و به جز چند بازیگر سینما و تلویزیون، بقیه شرکت کنندگان در آن از افراد عادی جامعه انتخاب شده اند. «کتاب قانون» اواسط دی ماه از شبکه یک سیما پخش می شود.

۲ فیلم به صورت آنلاین اکران می شوند

هم زمان با شروع فصل زمستان و در هفته اول دی ماه، دو فیلم «کت چرمی» و «آهنگ دونفره» اکران آنلاین می شوند. به گزارش فیلم نیوز، پلتفرم «فیلم نت» که مدتی است در عرصه اکران آنلاین فعال شده است و

اکتون فیلم های «سه کام حبس»، «عروسی مردم»، «مصلحت» و بی مادر» را در حال اکران دارد. از اواسط این هفته و از سه شبه پنجم دی ماه فیلم کمدی «آهنگ دونفره»، نخستین ساخته سینمای آرزو ارزانش، را وارد چرخه اکران آنلاین می کند. این فیلم کمدی با بازی احمد مهرانفر، فرهاد فرزین، بهاره کیان افشاری و امیرحسین رستمی از ۱۹ فروردین امسال روی پرده رفت و در مجموع نزدیک به ۲۰ میلیارد تومان فروخت.

«کت چرمی»، از فیلم های بحث برانگیز جشنواره چهل و یکم، نیز از ششم دی ماه اکران آنلاین خود را به شکل اختصاصی در پلتفرم «فیلمو» آغاز می کند. این فیلم که در آن جواد عزتی، رؤیا تیموریان، ستاره پسیانی، گلاره عباسی، عباس جمشیدی فرو صابر و به ایفای نقش پرداخته اند، ازجمله فیلم های اجتماعی پرفروش اکران امسال بود. «کت چرمی» که نخستین ساخته سینمای حسین میرزاحمدی است، از هفدهم خرداد اکرانش را با جذب ۳۱ هزار و ۲۷۷ مخاطب به گیشه، ۱۴ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان بفروشد.

کاظم چلیپا با «به رنگ خیال» به سینمای آید

مستند «به رنگ خیال» به تهیه کنندگی و کارگردانی فرانک آرتا تولید جدید شبکه مستند، امروز دوشنبه ساعت ۹ پخش می شود. به گزارش مهر، فیلم «چلیپا، یاد» دومین قسمت از مجموعه مستند «به رنگ خیال»، پرتره کاظم چلیپا

نقاش ایرانی است، هنرمندی که نقاشی را از پدرش حسن اسماعیل زاده، نقاش سبک قهوه خانه آموخت. چلیپا تاکنون در نمایشگاه های خارجی زیادی ازجمله لندن، پیرمنگام، هلند، سوریه، لبنان و نمایشگاه های داخلی در شهرهای گوناگون شرکت کرده است. وی کسب مقام اول نمایشگاه بین المللی هنرهای ظرفیه ژاپن در سال ۱۳۷۱ را در کارنامه هنری اش ثبت کرده است.

تدوین «گمشده» با بازی ژاله صامتی به پایان رسید

تدوین فیلم سینمایی «گمشده» به تهیه کنندگی علی اکبر ثقفی و کارگردانی مریمبرزگر به پایان رسید. تدوین به گزارش صبا، تدوین این فیلم سینمایی توسط ستاره ثقفی به طوسی ساخت موسیقی آن را آغاز کرده است.

در درام روان شناختی و رازآلود «گمشده»، ژاله صامتی، بهنام تشکر و شکیب شجره به عنوان بازیگران اصلی ایفای نقش می کنند.

اعتیاد به اینترنت و گوشی مانند مواد مخدر است

دکتر امیرحسین شهریار
متخصص تغذیه و رژیم درمانی

● شهروند: به خاطر داشتن گوشی و استفاده از فضای مجازی خیلی بایسر سیزده ساله ام درگیر هستم. باینکه برایش قانون گذاشته ام از هر فرصتی استفاده می کند تا سوء استفاده کند. به او پیشنهاد رفتن به سینما، پارک و رستوران هم می دهم ولی بی فایده است. نمی دانم چگونه و متصفانه با او صحبت و برخورد کنم تا قانع شود. اعصاب هردومان سراین قضیه خرد می شود و هیچ کدامان کوتاه هم نمی آییم. لطفا راهنمایی ام کنید.

سعی کنید تا حد امکان در حضور او از گوشی استفاده نکنید، برای برخی موارد مانند تحقیق می توانید از رایانه استفاده کنید. ضررهای گوشی را منطقی به فرزندتان انتقال دهید و برنامه های تفریحی و بازی هایش را بیشتر کنید. مطمئن باشید تغییر سبک زندگی و کاهش استفاده از گوشی در خانواده سبب توجه بیشتر او به فضا های اجتماعی و عاطفی خواهد شد. درضمن، ثابت شده است که اعتیاد به اینترنت و گوشی فرق زیادی با اعتیاد به مواد مخدر ندارد. چون هردو یک ناحیه از مغز را متاثر از خودش می کند. بنابراین، یادتان باشد کنترل کودکان در سن پایین راحت تر از دوره نوجوانی است و نوجوانی که درگیر این مشکل شده باشد نیازمند درمان های تخصصی مانند مشاوره و دارودرمانی است.

● شهروند: دختر دوساله ای دارم. خودم و همسرم شاغل هستیم. وقت هایی که سرکار هستیم او را پیش پدر و مادر می گذارم. مدتی است که همه حتی من و همسرم را هم می زند. در برابر این رفتار ش چه کار باید بکنیم؟ احساس امنیت فرزندتان به علت دوری از شما خدشه دار شده و این واکنش خشم او طبیعی است. نباید آن را تحمل برز د کنید. در زمان حضورتان در خانه به فرزندتان بیشتر توجه کنید و اجازه ندهید که خود زنی کند. محیط پرسرو صدا برای فرزندتان خوب نیست. تا حد امکان او را از امواج مضر دور و خوابش را تنظیم کنید.

● شهروند: پسرم لکنت دارد. مدتی پیش او را گفتار درمانی بردم و خوب شد. ولی دوباره لکنتش برگشته است. هوا که گرم باشد، لکنتی ندارد. ولی هوا که سرد می شود، لکنتش برمی گردد. پسرم کلاس چهارم است و جلو معلم و دوستانش خجالت می کشد. لطفا راهنمایی ام کنید.

منشأ برخی لکنت ها ژنتیکی و برخی کنشی است که معمولا با اضطراب شدید از یک اتفاق آغاز می شود و اگر درمان نشود، ادامه می یابد و گسترده تری می شود. با در نظر داشتن سن فرزندتان ایجاد آرامش برای او مهم است و مواردی مانند گفتار درمانی، آب درمانی و رعایت رژیم غذایی خاص می تواند برایش کمک کننده باشد. شاید لازم باشد که از دارودرمانی هم کمک بگیرید. با همه این ها باید یک بار دیگر وضعیتش بررسی و تصمیم گیری شود.

نکته روز

توجه به کفی کفش ها برای سلامت پاها

شادفر

کفی کفش ها هم جزو وسایل شخصی است که به خاطر مراقبت از کف پاها نیاز به رسیدگی و نظافت دارد.

کفی طبی مرطوب نماد

از دلایل مهمی که عمر کفی طبی را کم می کند مرطوب ماندن آن است. رطوبت به بالشتک های فومی یا پارچه کفی آسیب می رساند و از عمر مفید آن کم می کند. با حوله یا سشوار آن را خشک کنید و در محیطی باز به طور عمودی قرار دهید که خشک شود.

ماشینی شسته نشود

برای برطرف شدن بوی نامطبوع کفی کفش، آن را در ماشین لباس شویی بیندازید. برای این منظور از دستمالی مرطوب و مایع پاک کننده ای مانند صابون استفاده کنید. هرگز کفی طبی را در معرض جریان مستقیم آب قرار ندهید. آب گرم به ساختار کفی طبی آسیب جدی وارد و عمر مفید آن را کم می کند.

گرفتن رطوبت یا جوراب پوشیدن

بهترین روش برای رفع رطوبت کفی این است که جوراب بپوشید. در نظر داشته باشید در روزهای ابتدایی استفاده از کفی، بدن در حال تراز شدن با شرایط جدید است. به همین دلیل برای جلوگیری از تحریک قوس های بدن، زانو و باسن لازم است فقط یک یا دو ساعت در طول روزهای اول و دوم آن ها استفاده کنید. به مرور در روزهای بعد ساعت های استفاده از آن را افزایش دهید.

ساییدگی روی کفی مراقبت شود

مضون ماندن کفی طبی از هراسایی چون ساییدگی و پارگی به شیوه و زمان استفاده شما از کفی بستگی دارد. در صورتی که پارگی در کفی طبی مشاهده کردید بهتر است کفی سالم را جایگزین آن و از ایجاد درد در جلوگیری کنید.

درمانگاه

مصرف بیش از حد مکمل ها عارضه دارد

دکتر امیرحسین شهریار
متخصص تغذیه و رژیم درمانی

● شهروند: بیست و سه ساله دارم و شرایط جسمانی ضعیفی دارم. غذایم را با حالت تهوع و بی اشتها می خورم. لطفا مواد غذایی یا دارویی برای افزایش اشتها معرفی کنید. تاکنون قرص های زیادی برای اشتها، مصرف کرده ام ولی فقط تا زمان مصرف تأثیر داشته است.

این نوع بی اشتها می حتی در سن کودکی از نظر پزشکی طبیعی نیست. بی اشتها می هم، مانند یک، یک نشانه است و باید با دقت بررسی شود. توصیه می کنم از مصرف خود سرانه دارو های افزایش دهنده اشتها به شدت خودداری کنید.

● شهروند: به دلیل گرفتن رژیم، ریزش مو پیدا کرده ام و به همین خاطر هم، کپسول زینک و قرص آهن مصرف می کنم. آیا این کار درست است؟ فاصله زمانی مصرف بین این دو دارو باید چه مدت باشد تا نداخلی با هم ایجاد نکنند؟ چگونه باید دارو ها را مصرف کنم که سبب چاقی نشود؟

کمبود آهن در برخی گروه ها مانند خانم ها شایع تر است. ولی این به معنی استفاده بی رویه و خود سرانه از قرص های آهن نیست. زیرا مصرف بیش از حد این مکمل ها عوارض دارد و به بدن صدمه می زند. از طرف دیگر، خاک کثورما از نظر وجود روی فقیر است. به همین سبب، استفاده از مکمل های روی هم، در صورت نیاز، تجویز می شود. درباره میزان مصرف، معمولا حد مجاز همان اندازه کم روزانه است. مصرف قرص آهن فرد را دچار بیوست می کند. پس بهتر است نوعی انتخاب شود که بدن با آن سازگار تر است. همچنین خوردن قرص آهن با ویتامین C، مانند آب پرتقال یا یک عدد لیمو ترش، جذب آن را افزایش می دهد. قرص روی را می توان همراه با غذا یا بین وعده های غذایی مصرف کرد. خوردن قرص آهن هم به عنوان میان وعده توصیه شده است و می توانید خودتان زمان هردو را تنظیم کنید. مصرف مکمل آهن فرد را چاق نمی کند ولی مکمل روی چرا.

داستان مادری به وقت بارداری

برنامه مراقبتی برای ۹ ماه چشم انتظاری

معصومه متین نژاد | دوران بارداری یکی از حساس ترین مقاطع زندگی هر زنی است که اگر قرار باشد برای همین دوران به ظاهر کوتاه برنامه زندگی تعریف کنیم، دست کم باید به اندازه یک مثنوی درباره آن حرف بزنیم. از مراقبت ها و آمادگی های پیش از بارداری تا زایمان که به این دوران شیرین، ولی پراسترس پایان می دهد و فصل جدیدی را در زندگی مادران آغاز می کند. از این رو امروز هم می خواهیم در مسیر تکمیل گزارش های سریالی که آخرین شماره آن به روز شنبه (۲۲ دی ماه) با عنوان «احتیاط!!» بارشیشه است، بازمی گردد که از بایسته های ۹ ماه بارداری برای مادران جوان شروع کرده ایم به بخش دیگری از این باید و نباید ها مانند چگونگی رسیدن به وزن مناسب در دوران بارداری، توصیه های روزانه و معنوی، حد و حدود ایمن برای رنگ کردن مو و لاک زدن ناخن در این دوران بپردازیم. اگر علاقه مند به مطالعه بخش نخست این گزارش هستید، این کد را اسکن کنید.

رسیدن به وزن مناسب

چاقی و اضافه وزن در مادران باردار سبب مشکلات زیادی برای جنین و مادری می شود که باید پیش از بارداری و در طول بارداری مراقب این شاخص سلامتی بود. مشکلاتی مانند

- محدودیت تشخیص در سونوگرافی
- زایمان سخت
- رشد محدود و غیر طبیعی جنین
- افزایش احتمال ابتلا به دیابت و فشار خون
- افزایش احتمال سزارین
- بروز نقص های مادرزادی
- افزایش احتمال مرده زایی و سقط خود به خودی

شاخص توده بدنی در بارداری

شاخص توده بدنی BMI (نسبت قد به وزن) در اضافه وزن بارداری نقش مهمی دارد و مادر باردار باید بر اساس این شاخص وزن گیری کند.

BMI	کمتر از ۱۸	۱۸ تا ۲۵/۵ کیلوگرم	وزن
●	اگر BMI کمتر از ۱۸ باشد، مادر باید ۱۲/۵ تا ۱۸ کیلوگرم وزن اضافه کند.		
BMI	بین ۲۴/۹ تا ۲۵/۵	۲۵/۵ تا ۲۹/۵ کیلوگرم	وزن
●	اگر BMI بین ۲۴/۹ تا ۲۵/۵ باشد، مادر باید ۱۶ تا ۱۷ کیلوگرم اضافه کند.		
BMI	بین ۲۹/۵ تا ۳۰/۵	۳۰/۵ تا ۳۵ کیلوگرم	وزن
●	اگر BMI بین ۲۹/۵ تا ۳۰/۵ باشد، مادر باید ۱۷ تا ۲۷ کیلوگرم وزن اضافه کند.		
BMI	مساوی یا بیشتر از ۳۰	۳۰ تا ۳۵ کیلوگرم	وزن
●	اگر BMI مساوی یا بیشتر از ۳۰ باشد مادر باید ۲۵ تا ۳۵ کیلوگرم وزن اضافه کند.		

چند توصیه مهم به وقت بارداری

- رعایت بهداشت دهان و دندان و انجام منظم معاینه های دندانپزشکی.
- انجام واکسیناسیون های لازم و ضروری مانند آنفلوآنزا.
- انجام آزمایش های دوره ای و تعیین نیازهای بدن و مصرف مکمل های مورد نیاز.
- روزانه ۳۰ دقیقه پیاده روی.
- ترک مصرف هرگونه دخانیات، الکل و مواد روان گردان.
- پرهیز از مصرف خود سرانه هرگونه دارو گیاهی و شیمیایی.
- کنترل منظم بیمارهای مزمن و ژنتیکی.
- انجام منظم ورزش های دوران بارداری و تکنیک های تنفسی.
- ارتباط پیوسته با ماما و در صورت نیاز پزشک متخصص زنان.

تمایلات جنسی در بارداری

● بارداری افزون بر ظاهر، بر عملکرد داخلی بدن و ترشحات هورمونی نیز اثر مستقیم دارد و سبب کاهش یا افزایش تمایلات جنسی در بانوان می شود.

- سه ماه نخست بارداری، با نشانه هایی مانند خستگی زیاد، تهوع و درد دناک شدن سینه ها همراه است و میل جنسی را کاهش می دهد.
- سه ماه دوم بارداری، این نشانه ها از بین می رود و انرژی از دست رفته بازمی گردد و احتمال سقط جنین نیز کم می شود. میل جنسی افزایش می یابد.
- سه ماه سوم بارداری، با مشکلاتی مانند افزایش وزن، کمردرد، بزرگ شدن شکم و احساس نگرانی برای جنین همراه است و سبب کاهش میل جنسی می شود و نیازهای عاطفی را بیشتر می کند.

رنگ کردن موها

درباره مجاز بودن رنگ کردن مو در بارداری اختلاف نظرهای زیادی وجود دارد و از آنجایی که مواد شیمیایی موجود در رنگ موها به اندازه ای سمی و خطر آفرین نیست که بتواند آسیب جدی به جنین برساند، استفاده از آن ها اشکالی ندارد. ولی بهتر است:

- زیاد و طولانی مدت از رنگ مو استفاده نشود.
- از رنگ های گیاهی و کم ضرر یا بدون آمونیاک بیشتر استفاده شود.
- از به کارگیری روش هایی که برای تغییر حالت در مو ها استفاده می شود، مانند کراتینه یا پروتئینه کردن خودداری شود.
- در سه ماه نخست بارداری از رنگ کردن مو خودداری شود.
- در زمان رنگ کردن مو حتما تهویه روشن و هوادر جریان باشد.

لاک زدن ناخن ها

استفاده از لاک های ناخن خارج از زمان بارداری هم به علت دارا بودن مواد سمی و شیمیایی، خطرناک است و در دوران بارداری هم می تواند برای جنین آسیب زا باشد. پنج ماده خطرناک موجود در لاک های ناخن یعنی تولوئن، فرمالدئید، دی بوتیل فتالات، رزین فرمالدئید و کافور در صورت استفاده مداوم می تواند سبب عوارضی در جنین شود، مانند:

- اختلالات باروری
- آسم و اختلالات تنفسی
- آلرژی شدید
- اختلالات عصبی
- سرطان خون

۸ کیلو

کل اضافه وزنی که مادر در طول بارداری پیدامی کند نباید بیشتر از ۸ کیلوگرم باشد. این وزن مربوط به جنین، جفت، مایع آمنیوتیک و افزایش بافت های درگیر در بدن مادر مانند سینه و رحم است.

۳۲٪

۳۲ درصد زنان اضافه وزن دارند.

۴۰٪

مادر باردار به ازای هر جنین بیشتر باید ۴۰ درصد به کالری های دریافتی خود برای تک قلبی بی اضافه کند.

توصیه های معنوی

- دوران بارداری برای خودش آداب و رسوم و قواعدی در سبک زندگی دینی برای این دوران مشخص شده است. برای نمونه مادر باردار اجازه ندارد هر غذایی را بخورد یا بهر کاری را انجام بدهد. چون این موضوع ارتباط مستقیمی با سلامت روحی و اخلاقی فرزندش و آینده او دارد.
- غذا افزون بر پاک بودن، باید حلال هم باشد. یعنی مادر باید به منبع کسب این غذا هم توجه داشته باشد.
- مادر باردار باید پیش از پیش مراقب آنچه می بیند و می شنود باشد. دیدن و شنیدن هر چیزی بدون ملاحظه افزون بر روان مادر، روان جنین را هم متاثر از خودش می کند.
- مادری که در پی داشتن فرزند یزرگ و شایسته است، در زمان انتخاب همسر، افزون بر ملاک های داشتن یک شوهر مناسب باید به معیارهای داشتن پدری شایسته برای فرزندانش هم فکر کند.
- به هر اندازه مادر پیش از زده و اوج بروی خود سازی خودش کار کند، بروی تربیت فرزندش هم کار کرده است.
- شرایط بسته شدن نطفه حکم پی ریزی برای یک ساختمان را دارد و هر چه پدر و مادر به آموزه های توصیه شده به آن بیشتر توجه کنند، احتمال موفقیتشان در آینده برای تربیت درست و شایسته فرزندشان بیشتر خواهد شد.

روژه گرفتن

روژه گرفتن از آن واجب های شرعی است که همیشه محل پرسش بانوان است: «آیا روزه برای زن باردار واجب است؟» بر اساس فتوای بیشتر مراجع عظام تقلید اگر بر اثر روزه، خوف ضرر بر جنین یا مادر وجود داشته باشد و ترس او هم دارای منشأ عقلانی (تجربه خودش یا گفته پزشک مورد اطمینان) باشد، روزه حرام است. در غیر این صورت، واجب است روزه بگیرد. کسی که روزه حرام هم بگیرد، هم روزه اش باطل است و هم باید بعد آن را قضا کند.

داروهای غیر مجاز در بارداری

یکی از نگرانی های معمول مادران در طول دوران بارداری باید و نباید های مصرف دارویی است که ممکن است بر جنین اثر منفی داشته باشد. با توجه به طولانی بودن فهرست داروهای ممنوعه در ادامه فقط به شایع ترین موارد اثر منفی استفاده از آن ها اشاره شده است.

- مصرف بیش از حد ویتامین A و D در دوران بارداری سبب ایجاد مسمومیت و آسیب به جنین می شود.
- مصرف برخی دارو ها مانند ارفارین، داروهای ضد تشنج، برخی داروهای ضد فشار خون مانند آلپریل و کاپتوپریل، داروهای ضداکنه و جوش مانند راگوتانو و داروهای شیمی درمانی علاوه بر ایجاد بیماری هایی مانند ناهنجاری های قلبی و مغزی عصبی، مشکلات بینایی و دستگاه ادراری، شکاف کام و لب، با محدودیت های رشدی در جنین و همچنین مشکلاتی برای زایمان مادر همراه است.
- مصرف هورمون هایی مانند تستوسترون و داروهای هورمونی با تأثیر بر سیستم تناسلی جنین سبب مشکلات جنسی در او می شود.
- مصرف برخی آنتی بیوتیک ها مانند داروهای ضد مالاریا، فلوکونازول، داکسی سایکلین و جنتامایسین با ایجاد ناهنجاری هایی در جنین یا مرده زایی همراه است.
- مصرف الکل، دخانیات، امفتامین ها، کوکائین و برخی داروهای آرام بخش سبب کاهش قدرت باروری، سقط خود به خودی، جفت سرراهی، شکاف کام و لب، وزن کم جنین، جدا شدن زودرس جفت و زایمان زودرس خواهد شد.
- برخی داروهای ضد انگل و ضد ویروس نیز در بارداری نباید استفاده شوند. داروهای روان پزشکی مانند کربنات لیتیموم نیز در سه ماه اول بارداری منع مصرف دارند.

بوستان های ترمیمی

اصلا چرا باید سراغ مفهوم پارک ترمیمی برویم؟

فلسفه ایجاد فضای سبز تغییر کرده است. قبلا از فضای سبز فقط برای تفرج وگشت وگذار استفاده می شد، اما الان رویکردی که دنبال می شود، تشفی خاطر است. تشفی خاطر یعنی شفاف محوری و ایجاد زمینه ای برای رفع گرهِ های روانی افراد. بوستان ترمیمی می گوید فضای سبز باید بتواند به درمان و بهبود حال آدم ها کمک کند؛ مثلا قبلا در بوستان ها فقط به ایجاد زمین بازی کودکان، پارکینگ خودرو و امکاناتی ازاین دست فکر می شد، اما الان دیدگاه ترمیمی می گوید این ها برای انسان امروز و بهتر شدن حالش کافی نیست. هدف دوم بوستان ترمیمی کاهش جرم و ایجاد آرامش در بازدیدکننده هاست؛ اینکه اینجا برعلیه شما جرمی واقع نمی شود.

مورد دوم که به آن اشاره کردید، چقدر ضرورت دارد؟ آماری از وقوع جرائم در بوستان ها دارید؟

چنین آماری و صود ندارد. این یک ضعف اساسی است که ما حتی مسئله را نمی شناسیم. فقط به صورت کلی از تنوع جرائم و آسیب هایی خبر داریم که در بوستان ها رخ می دهد؛ از حضور دختران فراری تا زدنی ها، رفتارهای خلاف قنّت، توزیع مواد مخدرو... متأسفانه لایوشانی هم می شود. چند سال پیش روی نمونه ای هزار نفری از بانوان مشهدی پژوهشی میدانی انجام شد تا امنیت زنان در فضاهای عمومی شهر، از جمله در بوستان ها بررسی شود. بخشی از پژوهش به موضوع احساس امنیت زنان (جانی، مالی و اخلاقی) دراین فضاها پرداخته بود. نمی خواهم وارد جزئیاتش بشوم، اما نتایج این تحقیق که انتشار عمومی پیدا کرده است و پژوهش های مشابه، جای تأمل دارد.

با این حساب صرف کاشت درخت و ایجاد فضای سبز زیبا ما راه به تشفی خاطر و کاهش جرم نمی رساند.

همین طو را است. تأثیر فضای سبز در کاهش جرائم و تخلفات، و مؤثر و اثبات شده است، اما کافی نیست. هزینه های هنگفتی که ماضی ف ایجاد بوستان ها کرده ایم و لازم هم بوده، بهره وری و فایده مندی لازم را نداشته است.

اینکه ما به این اهداف نرسیده ایم به دلیل طراحی نامناسب بوستان هایمان است یا دلایلی دیگری دارد؟

اهداف و مقاصد مان این هدف ها نبوده است که بخواهیم به آن ها برسیم. بوستان های ما با هدف تفرج ایجاد شده و همه چیز حول این هدف شکل گرفته است. دیدگاه تفرج می شود اینکه در بوستان خورشید آلاچیق بزنید تا ماندگاری شهروند بیشتر شود، اما دیدگاه ترمیمی می گوید این کافی نیست؛ اگر کافی بود شمای نوعی، برای حضور خواهر کم سن و سالتان در بوستان، از ساعتی به بعد، محدودیت قائل نمی شدید.

مؤلفه های بوستان ترمیمی چه مواردی هستند؟

متعددند. اولین مورد مدیریت بوستان است. در کشور ما مدیریت بوستان ها با نهاد های عمومی است. انتخاب هیئت امنّا مشکل از شهردار و معاونانش هم یک تلاش ناموفقی بود. مدیریت در بوستان های ترمیمی با روش های اجتماع محور انجام می شود، چون خروجی اش را مردم می خواهند استفاده کنند. در همین بوستان ملت، در بین مراجعان انواع تخصصی ها را داریم؛ مثلا یک نفر قاضی دیوان عالی کشور بوده یا دارا راتکل سمتی داشته است. مردم عصرها می آیند در بوستان می نشینند، بدون اینکه از ظرفیت و علاقه شان برای مدیریت بخشی از بوستان و رفع مشکلات موجود استفاده شود. ما بوستان را پاکدان در نظر گرفته ایم. من با برخی متولیان بوستان ها صحبت کرده ام. چون تلاش تفرج است و نه تشفی خاطر، چیزهایی را معضل می داند که معضل نیست. دیدگاه مدیریت با شده فقط به نظم و تمیز بودن بوستان فکر می کند و اینکه از کسی صدایی در نیاید. اینکه اسمش بوستان نیست، اجتماع در خان است.

ساخترهای اجتماع محور چه نقشی در مدیریت بوستان دارند؟

مردم در هیچ یک از حدود ۶۶ بوستان مشهد، به صورت مستقیم یا غیرمستقیم، دخالتی ندارند. این طور نیست که بگویند ما این را می خواهیم، یا نمی خواهیم. سمن های اجتماع محور و حتی مذهبی نیز حضور چندانی ندارند. چه برسد به سمن هایی که در زمینه دختر های فراری، حقوق شهروندی، محیط زیست و... فعالیت می کنند. فعالیت ها در همین حد است که گاهی خبر ببرند به دفتر فلان مسئول که در بوستان ها فلان آسیب وجود دارد. نه فقط در بوستان ها. در کل شهرداری ها مدیریت، اجتماع محور نیست. با وجود اینکه ماهیت مردم پایه دارد، به سمتی رفته است که استفاده از زور و اجبار طرف دار دارد. مدیریت بوستان ها اداری است؛ مختص مشهد هم نیست. یک بار رؤسای بوستان های شهر را دعوت کرده بودیم و با آن ها درباره این موضوعات صحبت می کردیم. می گفتند: این ها را چرا به ما می گوید؟ گفتیم: خب به که بگوییم؟ می گفتند، به قسمت فرهنگی (شهرداری). این جواب درستی نیست. شما رئیس بوستان هستید و ما مردم سروکار داریم. مدیریت بوستان که مدیریت درختانش نیست.

بوستان ها را دیگر نمی شود با وضعیت سابق اداره کرد؛ لب کلام شما را این طور دریافت کردم.

دقیقا. نمی شود هیئت امنّا سالی یک بار جلسه بگذارد و تمام؛ یک سوت هم بدهیم دست نگهدار که مردم وارد فضای سبز نشوند. مدیریت بوستان این ها نیست. نتیجه این مدیریت غیر مردمی و غیر اجتماع محور را می شود با میزبان رضایتمندی

حسنا محمدزاده

گفت وگویی روز

از «بوستان ترمیمی» چیزی شنیده اید؟ به احتمال زیاد نه؛ تعجبی ندارد. اگر بخواهید درباره این بوستان ها وریزه کاری هایش ببینید، باید زبان صفحه کلید تا ن را تغییر دهید و Restorative Park را در مقالات علمی جست وجو کنید. بهمانند که هر چه در ما ج را عمیق تر شوید، بیشتر به این نتیجه می رسید که ریشه های دیدگاه ترمیمی در دین و فرهنگ مان به وضوح آمده است، اما طبق معمول دیگران در تئوریزه کردن آن از ما پیشی گرفته اند. با جعفر سروی، مدیر پروژه شهر ترمیمی شهرداری مشهد، ۸۵ دقیقه درباره این بوستان ها صحبت کردیم؛ بوستان هایی که ظاهر و کارکردشان تفاوت هایی با نمونه های کنونی دارد و همین تفاوت ها باعث می شود حسی بسیار بهتر و آرامشی مضاعف را بابت حضور در آن تجربه کنید. سروی متولد سال ۱۳۵۳ است و دکتری جرم شناسی دارد. در دانشگاه درس حقوق می دهد و در سوابق اجرایی اش مواردی مثل ریاست شعبه ۲۵ ویزه دعاوی شهرداری مشهد و نیز ریاست کمیسیون ماده ۱۰۰ دیده می شود. او در پاسخ به پرسش های ما، ضمن نقد وضعیت کنونی بوستان های کشور از گام هایی هر چند کوتاه می گوید که برای ترمیمی شدن بوستان های مشهد برداشته شده و البته وجود برخی مقاومت ها، روند آن را کند کرده است.

مردم از بوستان ها سنجید.

مدل مدیریتی اجتماع محور، پر زحمت است، قبول دارید؟

بله. برای همین است که مدیریت بوستان ها تخصصی شده است. الان مطالعات بین رشته ای شده است. دیگر حرف از جامعه شناسی صرف یا حقوق تنهاییست و از جامعه شناسی حقوق بحث می شود. مدیریت هم همین است. اگر دوستان در جریان صحبت های من قرار بگیرند، حتما ناراحت می شوند که چرا این را گفته ام، اما واقعیت قضیه این است که در هیچ یک از بوستان های شهر، تخصص مدیریت بوستان که علمی چند وجهی است، وجود ندارد؛ مسئولان بوستان تخصصی اجتماعی ندارند؛ باغبانی خوانده اند یا کشاورزی و مشابه آن. دغدغه شان نگهداری فضای سبز است. اما مدیریت بوستان، علمی است که فقط یک بخش آن به فضای سبز بر می گردد.

درباره بقیه ابعاد این مدیریت مثال می زنید؟

بخشی از بوستان های ما خطی است. تأمین امنیت این ها دچار چالش است. میزان سرقت وسایل عمومی بسیار بالاست. بعضا ابزار می آورند و میلمان شهری رازه می کنند. دوستان می گویند نمی شود این همه نگهدار گذاشت برای تک تک این بوستان ها. چند بار خواهش کردیم مردم و شورای اجتماعی محلات را درگیر قضیه کنید؛ نه برای اینکه نگهداری بدهند، فقط حضور داشته باشند. در بوستان خورشید برای حل یکی از مشکلات آن طرحی ارائه کردم که عبارت بود از امنیت نقاط کور. گفتیم جوانان محله را شفیت بندی کنید که بایبند در این نقاط و ایلبال بازی کنند. باید با رؤسای کلانتری ها، مساجد، سمن ها، خیریه ها و شورای اجتماعی محلات در اطراف بوستان جلسه گذاشت تا بشود امنیت آن را تأمین کرد. این می شود امنیت مردم پایه که جاذب مردم است. خود دوستان در شورای شهر می گویند که استفاده از بوستان ها کاهش پیدا کرده است. حد اقلش این است که بگوییم از سوی خانم ها و خانواده ها کاهش پیدا کرده است. معتقدم فضای بیشتر بوستان های

ما امنیتی است، در حالی که ضرورتی ندارد. دیدگاه امنیتی نمی گذارد دیدگاه مردم پایه رشد کند.

مدیریت بوستان ترمیمی یک مدل واحد دارد؟

نه. یک مدل واحد ندارد. هر بوستانی باید مدل خودش را داشته باشد. مدل مدیریت بوستان ملت باید با بوستان کوهسنگی، اردیبهشت و بهار متفاوت باشد؛ چون مؤلفه هایشان، اعم از ساکنان اطراف بوستان، فرهنگ، جرائم، پرتکرار و... متفاوت است.

با این حساب مدیریت هر بوستان باید بومی همان منطقه باشد و کاملا مشرف به بافت فرهنگی آن.

بله. مدیریت محلی باید قریه و بتوانند باشد و خودش تصمیم بگیرد و آنچه به او ابلاغ می شود، در حد کلیات باشد. الان این طور نیست و آنچه صادر می شود بخش نامه های یکسان خطاب به همه بوستان هاست.

بوستان ترمیمی ظاهری متفاوت با بوستان های کنونی دارد؟

طراحی بوستان های ما ترمیمی نیست. در دنیای امروز، معمار ها سعی می کنند بیشتر از طرح هایی استفاده کنند که جاذب باشد و افراد را به داخل بکشاند. خیلی از بوستان های ما جاذبه ای ندارد و حتی طراحی و میلمان داخل بوستان با بیرون آن یکی است. به بوستان های اروپایی زیادی رفته ام. وقتی نزدیک می روی، انگار به داخل بوستان کشیده می شوی.

چه چیزی باعث می شود به داخل کشیده شوی؟

میلمان و منظرش جذاب است. حس خوبی می دهد و دوست داری بروی داخل. این مؤلفه ها الزاما چیز های ملموسی نیست. مثال می زنم. به بازار «سپاد» رفته اید و طراحی اش را دیده اید. شب آن طوری است که بدون اینکه متوجه شوی بالا می روی. در حالی که در بازار های دیگر باید با پله بروی. متوجهی و اراده ات دخیل است.

یک مثال درباره بوستان ها می زنید؟

بوستان ها قبلا حصار داشت. اینکه حصار ها را برداشتند، خودش یک عامل جاذب است. اینکه در پارک ملت، محل دویدن و ورزش افراد، حلقه ای اطراف بوستان است و هر کس که رد می شود، جنب وجوش را می بیند، خودش یک عامل جذب کننده است که بیا داخل! اینجا خبر هایی است. مثال دیگر، سندی لی های بوستان هاست که عمدتا منفک هستند. این طراحی، افراد را به دور هم نشستن و با هم بودن دعوت نمی کند. اخیرا تغییرات معدودی دیده ام که کافی نیست.

اول صحبت مان گفتید یکی از اهداف پارک ترمیمی، کاهش وقوع جرم است، چطور؟

برای پیشگیری از وقوع جرم توجه به سه مؤلفه مهم است؛ رؤیت پذیری، قابلیت فرار و قابلیت استمداد. بوستان ترمیمی باید رؤیت پذیر باشد؛ مثلا بوستان ملت نقاطی دارد که تاریک، خلوت و کور است. با دیده جرم شناسی که نگاه می کنم، می بینم اگر اتفاقی بیفتد، تا خودت را برسانی به نگهداری. کار تمام است. استفاده از نور، کوتاه کردن و هرس کردن درخت ها و پرچین ها باید با این رویکرد انجام شود که فضای برای وقوع جرم نا امن شود. نکته دیگر قابلیت استمداد است. اگر در همین بوستان کوهسنگی یکی مزا حمتان شود، بایکفتان را بخواهد بگیرد، در لحظه از چه کسی کمک می گیرید؟ شاید هم دویست قدم جلوتر نگهدار باشد که مؤثر نیست.

چه باید کرد؟

در بوستان های ترمیمی شیوه های استمداد را توسعه می دهند، از طریق جانمایی تلفن های متعدد در بوستان، روش های مبتنی بر موبایل، هوش مصنوعی و... تا استمداد، لحظه ای و آنی انجام شود.

گفتید میزان وقوع جرم در بوستان ها را نمی دانیم، جرائم پرتکرار را چه؟

باز هم نمی دانیم؛ چون اطلس جرائم بوستان ها را نداریم.

متولیان که می دانند.

بله، اما موقع گزارش دادن در جلسات، آن را رقیق می کنند. اگر کلی اش را بخواهید، در بوستان های محلات برخوردار، جرائم مرتبط با اموال، مثل کیف قابی زیاد است؛ سگ گردانی- اگر آن را جرم بدانیم- شرب خمر، مواد مخدر و اعمال منافی عفت نیز همین طور. در بوستان بهار مواد مخدر و نزاع در رأس است و در بوستان اردیبهشت تردد موتورسیکلت ها و کیف قابی. این ها را براساس مشاهدات می دانیم و علمی و مستند شده نیست.

داشوردی که اخیرا برای جرائم و تخلفات شهری مشهد، رونمایی شد، کمکی می کند؟

بله، به بوستان های بزرگ شهر، برای ورود داده ها دسترسی داده ایم.

داده ها را چطور راستی آزمایی می کنید؟

در سال اول و دوم از صحت اطلاعات مطمئن نخواهیم بود. بعید نیست آمار جرائم در بوستان ها برای اینکه بگویند مدیریت بوستان خوب عمل کرده است، کم رنگ جلوه داده شود. یادم هست که با معاون دادستان به بوستانی رفته بودیم که قبلا در جلسات داخلی اش از وفور جرائم، شکوه کرده بودند، اما در جلسه، آمار، زیر میانگین کشور اعلام شد. در دنیا برای تصدیق آمار، روش هایی وجود دارد؛ مثلا به صورت دوره ای از شهروندان نظرسنجی می شود. می پرسند آیا تا به حال در بوستان آزار جنسی دیده اید، مورد مزاحمت کلامی واقع شده اید.

کدام بوستان ها را برای احصای جرائمشان انتخاب کردید؟

بیست بوستان بالای بیست هکتار داریم که در گام نخست آن ها را زیر بار می بریم. به صورت پله ای نوبت بقیه هم می رسد.

گفتید رویکرد در بوستان های قدیم تفرج صرف بود و الان باید به سمتی برویم که حضور در بوستان به باز شدن گرهِ های روانی کمک کند. یعنی شهروندان را بهیامر فرض کنیم؟

بگذارید این طور بگوییم؛ معدل شهرنشینی در ایران ۷۰ و در دنیا ۵۰ درصد

است. شهرگرایی و شهرنشینی تبعاتی دارد که بیماری ها از جمله آن ها هستند. شهروندی را در نظر بگیرید که خانه اش اطراف حرم بوده و هر روز می رفته است زیارت، خانه اش را به اسم بهسازی خریده ایم و او را به منطقه ۹ فرستاده ایم، در یک آپارتمان صدمتری، به شرایط روحی ای ۲۳ تا ۳۰ درصد را برای میزان ابتلا به انواع اختلالات روان پزشکی بیان کرد. تأثیر ترافیک، آلودگی صوتی و اضطراب های ناشی از زندگی شهری را دست کم نگیرید. والدین بچه ها را می آورند پارک که از محدودیت های خانه آپارتمانی راحت شوند، اما آنجا هم باید دائم نگران باشند که بچه کنار فلان جوان ننشیند، دور نشود و.... این اضطراب ها اختلال نیست؟

در بوستان های ترمیمی برای رفع این مشکلات و به گفته شما «تشفی خاطر» مردم، چه کار می کنند؟

راهکار ها و تدبیر هایی اتخاذ می شود تا به طور مثال بنده به عنوان یک فرد افسرده، رایگان با یک مشاور صحبت کنم. همین طو را از ولای ترمیمی استفاده می شود. در یزد این کار را شروع کردیم و مکان هایی را برای مشاوره جرائم سایبری تعبیه کردیم.

ممکن است برخی بگویند بوستان جای این کارها نیست.

اشتباه می کنند. در جلسات هم گفته ام اگر می خواهید افراد به بوستان بیایند، صرف کاشت درخت و فضای سبز کافی نیست. فضای سبز، زمانی برای جذب مردم کافی بوده که دلشان خوش بود و خانواده، فامیل و ارتباطاتی شاد و مؤثر داشتند.

مشهد از لحاظ بوستان های ترمیمی چه جایگاهی در کشور دارد؟

از نظر فضای سبز عالی، اما از نظر رویکرد فرهنگی ضعیف است.

شهر های دیگری داریم که از مشهد جلوتر باشند؟

نه. تهران هم دیدگاهش همین است؛ درخت نگه داشتن و این طور موارد.

چون به یزد اشاره کردید، پرسیدم.

یزد شروع کرده است. امانی شو گفت از مشهد پیش تراست. در بوستان های مشهد هم دنبال مشاوره سایبری بودیم. یزد برفته نشد. دو سال است شعب حل اختلاف را در شش بوستان بزرگ مشهد ایجاد کرده ایم.

که چه بشود؟

از مؤثر ترین رویه های ترمیمی، نهاد قضایی در دسترس است. شعب حل اختلاف مردمی را در بوستان ها راه اندازی کردیم که متشکل از افراد سرشناس و ریش سفیدان همان محدوده است. برخی شعب آن قدر فعال اند که دادستانی تشکر کرده و خواستار تقویت آن ها شده است.

حقوق و مزایا دارند؟

نه. حتی یک ریال. ساختار های مشابهی در شهر هست با صرف پول های میلیاردری، اما یک هزارم این شعب که «همراهان صلح» نام دارند، آورده نداشته اند.

«همراهان صلح» چه کار می کنند؟

اگر در بوستان مشکلی پیش بیاید، در محل رفع می شود. زمان هایی که اعضای شورا حضور دارند، طرفین به شورا ارجاع می شوند. اختلافات در ۷۰ درصد مواقع، به صلح منجر می شود. وقت هایی که اعضای شورای حل اختلاف حضور ندارند، پرونده به دادستانی می رود و دادستانی نظر شورا را می خواهد.

شورا ها مجوز قضایی دارند؟

بله. رئیس کل دادگستری ابلاغ داده است و کلانتری های محله و شورای اجتماعی محلات هم با آن ها ارتباط دارند.

پس اوضاع روبه راه است.

نه. نیست. حرف های ما نواست و مقاومت ها زیاد. می خواستیم این شش بوستان بشود نهاد کاهش و کنترل جرائم شهری، اما الان با ۱۰ درصد ظرفیتشان کار می کنند. دوستان می گویند بوستان جای قاضی بازی نیست. هر چند که حتی مخالفان هم به این نتیجه رسیده اند که این ساختار مؤثر است.

رویکرد ترمیمی در کشورهای دیگر نمونه اجر اشتهای دارد؟

در دوا زده کشور (مثل بلژیک، انگلیس و استرالیا) اتفاق افتاده است. تفاوتی که این کشور ها با کشور ما دارند این است که آنجا شهردار، به معنی واقعی مدیر شهر است. اختیارات و امکاناتش را دارد که بگوید اسمال را بھرید ما کاهش فلان جرم است، اینجا نه.

جمع بندی نهایی لطفا.

اگر معدل جرائم در بوستان ها کاهش پیدا نکند، حضور مردم پر رنگ نخواهد شد. جرم یک پدیده اجتماعی است و جز با حضور همه افراد مؤثر، رفع نمی شود. از شهردار منطقه تا معاونت خدمات شهری، دادستانی، رئیس و کارشناسان بوستان و....

دنبال کدام دنیا برویم؟

یکی از اموری که در زندگی دنیا برای بسیاری از افراد جلب نظر می‌کند، مال و منال و رزق و برقی‌های دنیاست. باید گفت گرچه رفاه و رسیدن به نعمت‌های دنیا خوب و زیباست، نمی‌تواند هدف انسان در چند صباح زندگی دنیا باشد و اگر باشد، در نهایت بی‌شک او در این زندگی، احساس خسارت خواهد کرد؛ چون خداوند برنامه دیگری برای انسان دارد و وی را در مورد اموری بازخواست خواهد کرد که به آن هانبرداخته‌است. خداوند متعال در تبیین جامع و کاملی در مورد وابستگی انسان به زندگی دنیوی می‌فرماید: «لَکَ الدُّنْیَا الْآخِرَةُ تَجْعَلُهَا لِلَّذِینَ لَا یَرْیدُونَ عُلُوْفَی الْأَرْضِ وَلَا فَسَادَہَا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِینَ» و تأکید می‌کند که خداوند برای آن‌هایی که در دنیا سرکشی نمی‌کنند، آخرت را آفریده است تا حسن عاقبت برای پرهیزکاران باشد.

زمینه نزول این آیه، مربوط به ماجرای قارون است. زمانی که برخی افراد قومش، به مناظر ثروت و نگاه کردند و گفتند: «يَا لَیْتُمْ لَنَا مِثْلَ مَا وَتِی قَارُونُ إِنَّہُ لَذُو حَظٍّ عَظِیمٍ» و با خود آرزو کردند که کاش مثل او بودند و از لذت‌هایی که او برخوردار است، آن‌ها هم بهره‌مند می‌شدند. باین حال قرآن کریم می‌گوید که متقین و مؤمنان قوم قارون در همان لحظه با خود گفتند: «يَکَانَ... یَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ یَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَیَقْدِرُ، یعنی خداست که به هر که بخواهد، روزی می‌دهد».

انسان در زندگی دنیایی خود، وابسته به امید و آرزوست. همه چیز براساس آرزوها شکل می‌گیرد و امید هم دخیل است تا انسان را در طول فرازونشیب‌های زندگی خود در تکاپو نگه دارد. باین حال آنچه مهم است، این است که آلمان و آرزو براساس توهمات و براساس اهداف، آرزین رفتنی و ناپودشدنی نباشد. تراکم قدرت و ثروت در دنیا، نیز یک امر ناپودشدنی و موقتی است و دل بستن به آن، هیچ مبنا و منطقی ندارد. اگرچه ممکن است برادر و خواهر جوانی این طور گمان کند که همه چیز در قدرت و ثروت نهفته است و همه لذت‌های عالم مشروط به در اختیار داشتن این دوا ابزار است، این طور نیست. اینکه برادر و خواهر جوان من، با خودش فکر کند آقایی که در زمانیرین کاخ‌ها زندگی می‌کند و برگران ترین خودروها سوار می‌شود، خوشبخت عالم است. این درست نیست.

زندگی برای انسان عادی می‌شود. این ویژگی ذاتی انسان است که به شرایط عادت می‌کند و زندگی در کاخ و سوار شدن بر خودروی گران قیمت برای من و شما که نداریم، جلب توجه می‌کند اما برای خود فرد به تدریج بدیهی می‌شود. در این شرایط، باید بدانید فردی که از ازیرون، این وجوه از قدرت و ثروت رامی‌بیند، نمی‌داند فراهم کردن آن مستلزم نگرانی، دلوایسی، دغدغه و درگیر شدن در تنگنای فشارهای عصبی، دشمنی‌ها و درگیری با کسانی است که یا چشم به اموال فرد دارند یا بنا به هزاران دلیل منطقی و غیرمنطقی، تحمل برخورداری او را ندارند.

این تصویر قطعی زندگی انسان است که بسیاری از انسان‌ها زمانی که به مکتب و ثروت برسند، خیراز زندگی آن‌ها رخت برمی‌بندد، تا جایی که قرآن کریم می‌فرماید: «کَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَکَافٍ إِنَّهُ أَشْغَفَتْ، یعنی انسان طغیان می‌کند اگر استغنا و بی‌نیازی برایش فراهم شود».

البته رفاه در زندگی، خوب است. نعمت خداست و باید شکرش را به جا آورد اما برای یک دوره گذار که همان زندگانی دنیوی است. انسان نباید هدف‌گذاری کند تا به امکاناتی برسد که پیشینیان برای او گذاشته‌اند و پس از او هم نصیب نسل‌های بعد می‌شود. در روایت آمده است از وجود نازنین علی بن موسی الرضا^(ع) سؤال شد، «یابن رسول الله... کَیْفَ أُضْبِحَتْ، یعنی ای فرزند رسول خدا! حالتان چطور است؟». حضرت پاسخ دادند: «أَضْبَحْتُ بِأَجْلِ مَنَّقُوصٍ وَ عَمَلٍ مَحْفُوظٍ وَ الْمَوْتُ فِی رَقَابَتِی وَ الْآثَرُ مِنْ زَوَائِلِی، یعنی در برابر اجلی قرار دارم که نزدیک است، در دنیایی زندگی می‌کنم که در آن، هر عملی ثبت و ضبط می‌شود. مرگ به تعقیب انسان برمی‌آید و آتش دوزخ پیش روی او قرار دارد». در این موقعیت، چه ارزشی دارد که انسان همه زندگی خود را برای تهیه یک کاخ زیبا و خودروی گران قیمت، سرمایه‌گذاری کند و دست‌خالی به محضر پروردگارش برسد؟

چقدر خوب است که انسان در زندگی به فکر عبادت خداوند و کمک کردن به دیگران باشد و اگر تلاش او در این دنیا منجر به رسیدن منافع دنیوی شد، می‌تواند از این منافع در جهت این عبادت و کمک کردن به دیگران استفاده کند و این‌گونه می‌شود که همین دنیا و نعمت‌های دنیوی تا ابد با انسان خواهد بود و در زندگی ابدی، زمینه سربلندی او را فراهم خواهد کرد.

برگرفته از خطبه‌های نماز جمعه مشهد
تنظیم: حجت الاسلام والمسلمین حسین ابراهیمی

۱۳ امتیاز هم‌نشین شایسته در کلام حضرت مسیح(ع)

حجت الاسلام والمسلمین حاج‌میرزا سید داوود

پرسش و پاسخی درباره آیین مجالست و هم‌نشینی و دوست‌یابی از حضرت عیسی بن مریم^(ع) وجود دارد. این پرسش و پاسخ را امام جعفر صادق^(ع) از قول آخرین و بهترین پیامبر خدا، حضرت محمد^(ص)، برای مسلمانان گزارش کرده‌اند.

این گفت و گوی اخلاقی حضرت مسیح^(ع) و حواریون، راهنمای مسیحیان و مسلمانان جهان است. فضل بن ابی‌قره گفته است: «امام جعفر صادق^(ع) فرمود که پیامبر خدا فرمودند: قَالَتْ الْخَوَارِیُّونَ لِعِیْسَى یَا رُوحَ... مَنْ تَخَالِسُ؟ حواریون به عیسی^(ع) گفتند: ای روح! با چه کسی هم‌نشینی کنیم؟ قال: «مَنْ یُذْکِرُکُمْ... وَیُتَبَّهُ وَ یَزِیدُ فِی عِلْمِکُمْ مَنَظَفَةً وَ یُزَیِّنُکُمْ فِی الْآخِرَةِ عَمَلَهُ» آن که دیدنش، خدا را به یاد شما بیاورد و سخنش بر دانش شما بیفزاید و عملش، شما را به سوی آخرت، ترغیب و تشویق کند.» این پرسش حواریون از حضرت عیسی^(ع) را امام جعفر صادق^(ع) از قول حضرت محمد^(ص) نقل کرده‌اند. پس

این حدیث، عیسوی و محمدی و جعفری است. سراوار است مسلمانان و پیروان اهل بیت^(ع)، حقایق و درس‌های این حدیث را فرابگیرند و در زندگی خویش رعایت کنند. نشانه‌ها و صفات هم‌نشین خوب و نیک در این پرسش و پاسخ بیان شده است. هم‌نشین عالی و زیبا سه امتیاز دارد.

چهره و سیمای یادآور خدا

هم‌نشین مناسب آن انسانی است که هر زمان انسان چهره او را می‌بیند، به یاد خدا بیفتد. باید با انسان‌های دارای سیمای یادآور خدا ارتباط داشت و آنان را برای هم‌نشینی و روابط اجتماعی برگزید. دیدن چهره الهی و شخصیت آموزنده توحیدی، همواره بر اعتقاد و ایمان دینی انسان می‌افزاید و موجب تقویت و پایداری و استحکام معنویت الهی در او می‌شود.

سخنان دانش‌افزا

انسان مؤمنی که سخنش از باطل و لهو و غیبت و تهمت پاک است و دانشمندی که هم‌سخن شدن با وی همواره بر دانش انسان می‌افزاید، شایسته هم‌نشینی است. منطق و سخن الهی این چهره الهی، راهنمای هم‌نشینی است. هر دیدار و ملاقات با این هم‌نشین دانشمند دارای علم الهی، دانش انسان را گسترش می‌دهد.

عمل صالح: تشویق‌گر اخیرت‌گرای

هم‌نشین برتر براساس این رهنمود حضرت مسیح^(ع)، آن انسانی است که اهل عمل صالح و کارهای خیر و زیبا و مشروع است و هم‌نشینی با او انسان را به انجام کارهای آخرتی و آخرت‌گرایی ترغیب و تشویق می‌کند. هم‌نشین خوب آن هم‌نشینی است که دیدارش، انسان را از دنیاگرایی و کارهای زشت باز می‌دارد و به کارهای زیبا و راهنمای عالم آخرت می‌رساند.

مجالست و دوستی با هم‌ارتباط دارند و هم‌نشینی، راه دوستی است و انسان با دوست خود هم‌نشین می‌شود. این حدیث، آیین دوست‌یابی را به دین‌داران مسیحی و مسلمان آموزش می‌دهد. هم‌نشینی با انسانی که هر سه امتیاز دوست برتر را دارا باشد، آثار مثبت فراوان و سرنوشت‌سازی دارد و هم‌نشینی با فردی که دست‌کم یکی از این سه صفت زیبا را داشته باشد، نیز می‌تواند سودمند و نجات‌بخش باشد.

منبع حدیث: کافی، ج ۱، ص ۳۹/ مصباح‌الشریعه، ج ۲۱ و ۱۶۱/ اثبات‌الوحدیه مسعودی، وفات ۳۴۶، ص ۸۳/ تحف‌العقول، ج ۴۴/ واف، ج ۵، ص ۱۳۸/ بحار‌الانوار، ج ۱، ص ۲۰۳، ج ۱۴، ص ۲۳۱، ج ۷، ص ۲۲۲ و ج ۷۴، ص ۱۸۹ و ج ۷۸، ص ۱۲۷

شهرآرا در گفت‌وگو با کارشناس مذهبی بررسی کرد

وقتی رزق و روزی از در و دیوار می‌بارد

آئنه مستقیم‌ی اخیلی از ما به‌ویژه در سال‌های اخیر و پس از تحریم‌ها و افزایش قیمت‌ها، دچار اندوه درباره گذشته و ای‌کاش‌های متعدد و نیز ترس‌های مختلف درباره آینده شده‌ایم؛ مثل اینکه چرا در زمان ارزانی، طلا و دلار نخریدیم یا این افزایش قیمت‌ها با آینده ما و خانواده‌مان چه می‌کند؟ این اندوه و ترس، حال خوب و خواب راحت را از خیلی‌ها گرفته است. اما اسلام و قرآن، پاسخی مناسب برای آن دارند و هرچه غصه و ترس است، با اعتقاد به این پاسخ، مثل یخ آب می‌شود. در این باره با حجت‌الاسلام والمسلمین علی محمد باقی، استاد حوزه علمیه و کارشناس مذهبی، گفت‌وگو کرده‌ایم.

رزق همه را خدا می‌دهد

نکته مهم آنکه همه این سیستم‌ر رزق را پروردگار وعده داده است و این از وعده‌های مهم الهی است و آیات بی‌شماری در این باره وجود دارد، مثل آنکه می‌فرماید: «و جنبه‌ای در زمین نیست، مگر اینکه رزقش برعهده ماست». با آنکه «رزق شما در آسمان است و ما آن را می‌دهیم»، این یعنی دنیا را تأمین کردیم اما خدا درباره تأمین آخرت وعده نمی‌دهد. متأسفانه ما درباره آنچه تضمین شده است، طمع و حرص داریم و دنبالش می‌گردیم اما آخرت را که تضمین نشده است، رها کرده‌ایم. خدا رزق را تأمین کرده است تا انسان به دنیا میل و دغدغه نداشته باشد و حرکت و تلاش او به سمت آخرت باشد، از این رو مدیریت مالی در خانواده باید در جهت توحیدی باشد، یعنی اگر مرد در خانه و خانواده خرج می‌کند، همسر و فرزندان خود را عیال خدا و خود را واسطه رزق‌رسانی به آن‌ها به‌عنوان بنده خدا بدانند. به تعبیر دیگر، مرد در تأمین و اداره خانواده، وظیفه‌ای الهی برای خود تعریف کند که این چنین، درهای برکت مالی به روی ما باز می‌شود. اگر فردی در خرج مال، رضای خدا را دنبال کرد، خدا رزق او را تأمین می‌کند.

اشتباه رایج مردم درباره دخل و خرج

اساسا زندگی مالی براساس دخل و خرج در نظام هستی تعریف می‌شود، به این معنا که به هر میزان که در زندگی خرج داشته باشیم، دخل تعریف می‌شود، درحالی‌که تفکر عمومی جامعه بالعکس و براین باور است که باید به میزان دخل، هزینه و خرج داشت. تصور عموم بر این است که انسان باید ببیند چقدر درآمد دارد و آن‌گاه مصرف را براساس آن، تعریف و باتوجه به درآمدی که دارد، هزینه، قناعت، پس‌انداز و تدبیر کند تا مصرف و خرجش بیش از دخل او نباشد، درحالی‌که در نظام هستی انسان باید متعارف خرج کند تا درآمد بر حسب مصرف در زندگی او جاری شود. به عبارت بهتر به میزانی که درست هزینه کنیم، خدا به ما رزق می‌دهد و روزی و دخل ما را بر می‌کند.

روزی به میزان خرج در زندگی، جاری می‌شود

در اقتصاد و تصور عرفی نیز این بحث مطرح است؛ برای مثال اگر انسان ماهی ۵ میلیون تومان درآمد دارد، باید خرجش را با آن تنظیم کند. اما از نظر معرفت‌شناسی دینی، به میزان خرجمان، دخل می‌یابیم و درآمد و روزی به میزان خرج در زندگی انسان، جاری می‌شود، یعنی هرچه درست‌تر مصرف کنیم، خدا به همان میزان به ما رزق می‌دهد، نه اینکه فکر کنیم چون عیال و فرزندان متعدد داریم، پس دخلمان به خرجمان نمی‌خورد.

خدا رزاق است، نه جیب ما

در تفکر الحادی نیز فکری می‌کنیم رزق دست ماست و بنابراین به میزان درآمدمان، مصرف می‌کنیم و خرج زن و بچه را با جیب خود تعریف می‌کنیم؛ چون باور داریم این ما و جیب ماست که رزق است. اما تفکر توحیدی تأکید می‌کند خدا رزاق است و به انسان به هر میزانی که هزینه کند، دخل می‌دهد. این است هماهنگی دخل و خرج در نظام تکوین و خلقت و معنای تصریح قرآن در آیات ابتدایی سوره مبارک طلاق که می‌فرماید: «هرکه تقوا پیشه کند، از جایی که گمان نمی‌برد، خدا او را روزی می‌دهد».

خدا هزینه کردن برای خانواده را جبران می‌کند

تقوا می‌تواند در حوزه مالی هم باشد؛ یعنی درست و در راه خدا و برای خانواده خرج کنید، در ابی‌ای دیگر خداوند می‌فرماید: «به هر میزان اتفاق کنید، خدا جایگزین می‌کند». بخشی از اتفاق، مربوط به فقرا و محرومان است و بخشی از آن متعلق به خانواده، به همین دلیل به خرجی‌ای که مرد برای خانواده هزینه می‌کند، نفقه می‌گویند. هزینه برای خانواده، اتفاق و صدقه است و خدا آن را جایگزین می‌کند. اساس اقتصاد اسلامی و توحیدی بر این مبناست، درحالی‌که اقتصاد قارونی می‌گوید اگر مالی کسب کردم، با تلاش و همت خودم است. اما به تصریح قرآن، انبیا همه چیز خود را از خدا می‌دانند، چنان‌که در داستان حضرت ابراهیم^(ع) آمده است: «خدا من را غذا می‌دهد و سیراب می‌کند». در تفکر توحیدی، دخل تابع خرج و ورودی، تابع مصرف ماست.

مال خوب است و مال اندوزی بد

اسلام با تولید سرمایه به شدت موافق است. این‌طور نیست که اسلام بگوید انسان در فقر زندگی کند، بلکه بر غنی کردن افراد و تقویت جامعه با رویکرد کارآفرینی و سهیم کردن دیگران در اموال الهی تأکید می‌کند. لذا با مرور آیات و روایات می‌بینیم که تأکید خداوند بر تقویت انسان و جامعه اسلامی است که یک بعد آن مالی است. از این رو مال، خوب است و مال‌اندوزی بد. اگر مال را برای بهره‌مندی خود نه دیگران جمع کنیم، خطرناک است اما اگر تولید سرمایه با هدف عزت خانواده و جامعه باشد، بسیار مطلوب است. پیامبر^(ص) فرموده‌اند: «هرکه برای معیشت زن و بچه‌اش تلاش کند، مثل فردی است که در راه خدا جهاد کرده است»، یعنی آموزه‌های دینی بر تلاش برای معیشت تأکید می‌کنند اما از سوی دیگر قرآن کریم انداز می‌دهد که مراقب باشید، مال و فرزند زینت زندگی دنیایی‌اند، یعنی نباید هدف باشند، بلکه باید به دیده‌ابزار رسیدن به قرب و رضای خدا به آن‌ها نگریست.

شیطان به ما فقر را القا می‌کند

براساس دیدگاه اسلامی، پایه اقتصادی در تشکیل خانواده، چنان‌که در سوره مبارک نور می‌فرماید: «از دواج کنید و خانواده تشکیل دهید، اگر فقیر هستید و ندارید، ما به شما می‌بخشیم». این چنین تأمین می‌شود؛ یعنی اول خرج کن و خانواده تشکیل بده، بعد ما مخارج شما را تأمین می‌کنیم اما متأسفانه، جامعه ما به این آسیب که باید اول پول باشد بعد ازدواج کنیم، مبتلاست. چرا این‌طور فکری می‌کنیم؟ این کار شیطان است که به ما القا می‌کند نمی‌توانیم و دچار فقر می‌شویم. به تصریح قرآن کریم، شیطان به شما وعده فقر و نداری می‌دهد.

هر جا نیاز باشد، نظام هستی تأمین می‌کند

یک قاعده کلی در نظام خلقت هست که هر جا خلل، کمبود و نیازی باشد، بلافاصله ترمیم و جبران می‌شود، مثل زخمی که در بدن ایجاد می‌شود و همه اعضا برای رفع آن بسیج می‌شوند. در امور مالی نیز چنین است؛ هر جا نیازی باشد، نظام هستی آن را ترمیم می‌کند، مثل اینکه به محض تولد نوزاد، شیردر سینه مادر جاری می‌شود؛ یعنی با نیاز نوزاد، منبع تأمین‌کننده آن فراهم می‌شود. این تعبیر بیت «ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند/ تا توانی به کف آری و به غفلت نخوری» است. این نگاه در اقتصاد بسیار مهم است و با آن، دیگران آینده ترس و واهمه نخواهیم داشت، البته باید اعتدال و عدالت داشت و اهل اسراف نبود، نه به معنای قناعت و صرفه‌جویی بلکه به معنای درست هزینه کردن. در دخل و خرج باید جایگاه اقتصادی اجتماعی هم لحاظ شود و باتوجه به عرف و شأن اجتماعی انسان، خرج شود که این چنین خدا دخل را تأمین می‌کند.

دنیا تجارت‌خانه اولیای خداست

برپایه دیدگاه اسلام، نگاه به مال و امور مالی باید نگاه ابزاری باشد نه هدف‌گایی؛ یعنی دنیا محل تجارت اولیاء... است. با این رویکرد، با اتفاق به خانه و جامعه، رضای خدا را دنبال می‌کنیم؛ چون رجوع به خداست نه به سمت مال و مادیون مال از دنیا خارج می‌شویم. به تصریح قرآن کریم، کسی می‌تواند به مقام ابرار و نیکان برسد که از مالی که دوست دارد، اتفاق کند: «هرگز به نیکی نمی‌رسید تا زمانی که از آنچه دوست می‌دارید، اتفاق کنید» (آل عمران ۹۲).

حجت‌الاسلام والمسلمین باقی:

پروردگار بر حسب شأن و جایگاه عرفی، به انسان‌ها رزق می‌دهد؛ یعنی برپایه حکمت و باتوجه‌به شأن اجتماعی اقتصاد افراد؛ البته رزق طبیب، آن است که باعث رشد و پرورش انسان شود

مسئولیت مالی سرپرست خانواده

تأمین معیشت خانواده بر مرد، واجب و همسو با نگاه توحیدی و مقدمه‌ای برای آبادی آخرت و رسیدن به بهشت است و اگر مرد از این واجب فقهی خودداری کند، خدا مؤاخذه‌اش می‌کند. آموزه‌های دینی، مال را زینت نمی‌داند، بلکه لباس تقوا را زینت آدمی می‌داند. اگر در کسب و مدیریت مال در زندگی، خدا را هدف قرار دهیم، این‌جاست که رزق و روزی از درود یوار می‌بارد.

رزق به اصل کار است، نه نوع کار

خیلی از افراد خرجشان به مراتب بیشتر از دخل ظاهری‌شان است که دیگران را به تعجب وامی‌دارد؛ این یعنی رزق برپایه نوع کار نیست، بلکه بر حسب اصل کار است. انسان باید وظیفه خود را انجام دهد، خداوند رزق را به او می‌دهد؛ یعنی انسان باید به تناسب نیاز جامعه، کار کند و خدا خود روزی‌اش را می‌دهد.

آن‌هایی که از افزایش نرخ دلار و طلا نمی‌ترسند

باین دید که رزاق خداست، انسان به هیچ‌وجه نگران نمی‌شود. به تعبیر قرآن، آن‌ها که نگاهشان به خداست، هرگز نگران و ترسان و دچار حزن و اندوه نمی‌شوند. حزن، مربوط به گذشته و خوف درباره آینده است. آن‌ها که خدا را رزاق می‌دانند و به او اعتماد دارند، دیگر از اینکه چرا سکه و طلا و ماشین و ملک و دلار خریدند، غصه نمی‌خورند و از آینده و اتفاقات مالی و بالاوپایین شدن قیمت ارز و طلا و... ترس و نگرانی ندارند؛ چون می‌دانند خدایی که از رحم مادر رزق آن‌ها را داده است، تا امروز هم هوایشان را داشته و هرگز رزق آن‌ها را به کسی و چیزی واگذار نکرده است.

پروردگار بر حسب شأن و جایگاه عرفی، به انسان‌ها رزق می‌دهد؛ یعنی برپایه حکمت و باتوجه‌به شأن اجتماعی اقتصاد افراد؛ البته رزق طبیب، آن است که باعث رشد و پرورش انسان شود. رزق به میزان استفاده‌اش از دنیا، کارآمد است، وگرنه داشتن چندین باب خانه اگر جز زحمت و دغدغه برای حفظ و افزایشش چیزی نداشته باشد، فایده‌ای ندارد. استفاده ما از دنیا، میزان محدودی از غذا و محل اسکان و پوشاک است و این‌طور نیست که هرچه بیشتر داشته باشیم، بیشتر بخوریم و لذت ببریم؛ بیشتر داشتن به معنای استفاده بیشتر نیست، بلکه دغدغه هزینه‌کرد و نگهداری و حفظ و افزوده شدن آن هم بار می‌شود؛ خبره به درویش سلطان پرست / که سلطان ز درویش، مسکین تراست».

بیدخت؛ یادگار قالی بافان مشهد

رضا سلیمان نوری اوقتی آباد در پسوند یک نام می‌نشیند. می‌خواهد روایت یک روستا یا آبادی کوچک را بگوید که بعدها با گسترش شهرهای نزدیکشان در آن حل شده و تبدیل به یکی از کوچه‌ها یا خیابان‌ها شده‌اند. گوش ما با نام‌های احمدآباد، ملک‌آباد، سناباد و عباس‌آباد مشهد آشنایی دارد ولی نقشه‌های قاجاری مشهد می‌گویند که این شهر قرارگرفته در حصار شاه‌طهماسبی نیز در همان دوران، دارای دو محدوده با نام‌های گندم‌آباد و مهدی‌آباد بوده‌است. ناگفته‌نماند که گندم‌آباد در سال‌های اخیر به‌طور کامل از بین رفته است و زمین‌های آن به بخشی از صحن پیامبر اعظم (ص) حرم مطهر رضوی تبدیل شده‌اند ولی مهدی‌آباد نه تنها وجود خارجی دارد، بلکه روزبه‌روز گسترده تر می‌شود و ما امروز آن را به نام کاشانی ۱۴ می‌شناسیم.

بیدخت در ابتدای قرن ۱۴ خورشیدی

«مهدی‌آباد» نام اولیه نخستین گذر منشعب شده از خیابان شهید محسن کاشانی (پس از چهارراه زربنه قدیم و حجت کنونی) است. این نام از نخستین روزهای ایجاد این کوچه (از ابتدای سده چهاردهم خورشیدی) تا میانه دهه ۴۰ معرف آن بوده‌است اما در این روزگار شهرداری وقت، نام «بیدخت» را برای آن برمی‌گزیند و نام جدید را بر تابلویی در ابتدای کوچه نصب می‌کند؛ نامی که تا کنون همچنان بر تابلوی کوچه دوام دارد؛ با این تفاوت که در بالای آن، نام شهید محسن کاشانی ۱۴ هم نوشته شده است؛ البته بخش میانی کوچه یعنی در محل تلاقی کوچه‌های «بیدخت» و «بینادل»، دو تابلوی بینادل ۱۲ و ۵ هم نصب شده‌است که از مشترک بودن این محدوده با کوچه بینادل خبر می‌دهد. همچنین در انتهای کوچه و محل تلاقی آن با کوچه شهید خداوردی (کوچه مسجد کرده‌های سابق)، تابلوی شهید خداوردی ۶ دیده می‌شود.

محدوده کوچه بیدخت در دوره قاجار

محدوده کوچه بیدخت کنونی در نقشه‌های دوره قاجار، محدوده‌ای بدون هیچ عارضه دست‌ساز انسانی، نشان داده شده‌ است. این محدوده در نقشه دالمج (ترسیم شده به سال ۱۲۴۸ خورشیدی) به رنگ سبز و با عبارت «باغات مشجر متفرقه» معرفی شده‌ است. که نشان دهنده نبود زندگی انسانی و البته داشتن مالک‌های متعدد است. وضعیت این کوچه در نقشه «هرتسفیلد» که سال ۱۳۰۳ کشیده شده است، نیز اندکی متفاوت است. در این نقشه در محدوده تلاقی کوچه و خیابان شهیدکاشانی، باغی محصور ترسیم شده است که یکی از کوچه‌های اطراف آن با بخشی از ابتدای مسیر کنونی کوچه، هماهنگی دارد. به عبارت بهتر نخستین بخش از کوچه در اواخر دوره قاجار و اوایل پهلوی اول، ایجاد شده‌ است. با این حال هیچ مدرک و سندی از ساکنان کوچه در این دوران وجود ندارد و تنها با توجه به روایت‌های موجود از سال‌های بعد، می‌توان مدعی شد که این افراد باید از کارگان کارگاه‌های فرش بافی تازه تأسیس شده توسط ترک‌های مهاجرت‌کرده به مشهد باشند که در این محدوده ساکن شده‌اند.

بیدخت در روزگار پهلوی‌ها

کوچه بیدخت که هنوز نامی نداشته‌ است، در دوده‌ه نخست قرن چهاردهم خورشیدی، رشد فراوان پیدا می‌کند. تاجایی‌که در نقشه سال ۱۲۲۵ خورشیدی به راسته کوچه‌ای تبدیل می‌شود که به پیدخان موجود در کوچه مسجد ترک‌ها می‌رسیده است. در همین نقشه، نام کوچه برای نخستین بار، مهدی‌آباد ثبت شده است. دلیل این امر هم قرار گرفتن کوچه در حاشیه باغ بزرگی موسوم به «باغ مهدی» است که بیشتر بخش غربی این کوچه را به خود اختصاص داده بود. کوچه مهدی‌آباد در آن زمان، شامل هشت فرعی شرقی و پنج فرعی غربی بوده‌ است که دو فرعی نخست شرقی و غربی، بعدها به خیابان شهیدکاشانی تبدیل شده‌اند. ناگفته نماند که دو فرعی آخر غربی نیز همین کوچه‌های بینادل و مسجد ترک‌ها بوده‌اند. از این میان دو فرعی نیز بن بست بوده و به باغ مهدی ختم می‌شده است. از فرعی‌های شرقی نیز سه فرعی بن بست بوده است، سه فرعی از طریق یک مسیر مشترک به کوچه مسجد کرده‌ها ختم می‌شده و آخرین فرعی باقی‌مانده هم مسیری بوده که انشعایی از کوچه دریا دل محسوب می‌شده است. این ساختار به‌طور کامل و فقط با یک تفاوت در نقشه سال ۱۳۲۵ مشهد نیز قابلیت شناسایی دارد. آن تفاوت هم حذف بخش اول کوچه است که به دیوار شهر ختم می‌شده است. همچنین در این دوران، دو فرعی نخست شرقی و غربی کوچه به خیابان عشرت‌آباد و شهیدکاشانی کنونی تبدیل می‌شود.

ایجاد خیابان شاهرضا نو(آیت...)، بهجت کنونی) در دهه ۴۰ سده گذشته خورشیدی، تغییراتی را در ساختار مهدی‌آباد ایجاد کرد. مهم‌ترین این تغییرات، اضافه شدن یک فرعی جدید در بخش غربی کوچه بود که خیابان جدیدالاحداث را از طریق سومین فرعی شرقی کوچه به کوچه‌های دریا دل، تکیه علی اکبری‌ها و سپس کوچه‌های حمام باغ و نوغان متصل می‌کرد. دیگر تغییر مهم کوچه در دوران پهلوی هم عوض شدن نام آن از مهدی‌آباد به بیدخت بود؛ نامی که به دلیل سکونت تعداد درخور توجهی از ترک‌های آذربایجانی فعال در صنعت فرش در این کوچه، برای آن برگزیده شده و به معنی طبیعت، کپکشان و سیاره زهره است.

- حمامی با ۱۱۳۷ اسند

این حمام قدیمی در شمال صحن عتیق، حدفاصل بالاخیابان (خیابان شیرازی) و خیابان طبرسی، در یکی از انشعابات فرعی بازار سنگ تراشان (حجارها)، مشهور به بازار حضرتی، قرار داشت و به همین دلیل، به «حمام حضرتی» نیز مشهور بود. حمام آغچه بعد از ساخت فلکه در حدود سال ۱۳۱۰ خورشیدی، در داخل محدوده فلکه حضرت و مجاور حرم رضوی قرار گرفت و به دلیل منسوب بودن به امام رضا^ع، توجه زائران را به خود جلب کرده بود. این حمام از نظر موقعیت، در محدوده محله نوغان قرار می‌گرفت، محله‌ای که علاوه بر حمام آغچه، حمام‌های دیگری هم مانند «متولی»، «صاحب‌کار»، «شاهوردی خان»، «حاجی‌رستم گرد»، «حاج صفر» و «حمام باغ»، در آن فعال بود.

درباره اینکه نام «آغچه» از کجا آمده است، حرف و حدیث بسیار است.

دلیل ایجاد	بناهای عمومی	قدمت
سکونتگاه کارگران ترک زبان قالیبافی‌های محدوده	پارکینگ عمومی بوستان محلی	پهلوی اول
اسامی کوچه	بنای شاخص	چهره‌ها
مهدی‌آباد، بیدخت کاشانی ۱۴، بینادل ۱۲، شهید خداوردی ۶	دفتر تسهیل‌گری ته پل محله، کتابخانه آیت ...، صانعی، مسجد ترک‌ها	آیت ...، سیبویه، موسوی محضردار، شهید رادمرد، عسکرناجی، پیشکسوت کشتی فرنگی و مسلمان زاده، خیر معروف

بیدخت و روزگار امروز

کوچه بیدخت در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی تا آغاز اجرای طرح نوسازی و بازسازی اطراف حرم مطهر رضوی، تغییر بزرگی را به خود ندید. تنها تغییر مهم کوچه در این دوران، مهاجرت اغلب ساکنان اولیه آن به دیگر نقاط شهر به دلیل تعطیلی کارگاه‌های فرش بافی مانند کارگاه‌های حاجی زربنه و پیمان بود. در نخستین سال‌های اجرای طرح، بخشی از پلاک‌های کوچه برای ساخت مجتمع‌های مسکونی خریده شد اما هیچ مجتمعی ساخته نشد و تنها ورودی کوچه به پارکینگ تبدیل شد. تنها فضای سبز این کوچه نیز در تقاطع آن با کوچه شهید خفاف واحدی (کوچه جدید منتهی به راسته نوغان) ایجاد شد. تغییر نگاه به این منطقه مسکونی به عنوان بخشی زائرپذیر و ایجاد تغییر در آن باعث شد تعداد زیادی از دومین گروه ساکنان کوچه به محلات دیگر مهاجرت کنند و منازل مسکونی آنان در اختیار زائران شهرها و حتی کشورهای مختلف قرار گیرد، تاجایی‌که اکنون بسیاری از خانه‌های کوچه، سکنه دائم ندارند. افزون بر این در دهه ۹۰ و پس از تغییرات رخ داده در بدنه کوچه شهیدخداوردی یا مسجد کردها، تغییر بزرگ در آن رخ داد. پیش از این، کوچه بن بست بیدخت تنها از طریق برخی فرعی‌های خود به سایر محلات و کوچه‌ها راه داشت اما با تخریب بقایای یخچال کوچه مسجد ترک‌ها، از حالت بن بست خارج و به کوچه مسجد کردها متصل شد. ناگفته نماند که در سال‌های اخیر، دفتر توسعه محلی ته پل محله به عنوان یگانه مجموعه حکومتی موجود در این کوچه، تلاش‌هایی را برای احیای سکونت در آن آغاز کرده است. همچنین وجود دفتر مرحوم آیت... صانعی در این کوچه که پس از درگذشت ایشان به کتابخانه تبدیل شده، باعث جذب اهل علم به آن شده است.

نامداران و قدیمی‌های کوچه بیدخت

به دلیل مهاجرت ساکنان قدیمی کوچه، سابقه حضور بیشتر ساکنان کنونی آن، کمتر از بیست سال است و به عبارت بهتر پیدا کردن قدیمی‌های محل چون پیدا کردن سوزن در انبار کاه است. با همه این توضیحات، از خاندان نامجو به عنوان یکی از قدیمی‌ها که سال‌های حضورش در کوچه بیش از پنجاه سال است، می‌توان نام برد. محمد نامجو، بزرگ کوچه است. عسکرناجی، از پیشکسوتان کشتی فرنگی مشهد، و محمدباقر عطاریانی، خبرنگار پیشکسوت، نیز دوره‌ای از عمر خود را در این کوچه طی کرده‌اند. همچنین مرحوم مسلمان زاده، از خبران قدیمی این محل محسوب می‌شود که حتی پس از فوتش، اهالی محل یاد و خاطره او و روضه‌های پرشور منزلش را در ذهن دارند. موسوی محضردار که خطبه عقد بیشتر جوانان محل را می‌خواند، نیز هرچند درگذشته است، یادش زنده است و نامش بر تابلوی خانه‌اش در دو نبش بینادل و بیدخت دیده می‌شود. مرحوم آیت... سیبویه که احباب را مقتل خوانی در مشهد بود، هم مدتی را در این کوچه زندگی کرد و در کنار آن‌ها، خاندان رادمرد که نام فرزند شهیدشان، یعنی شهید محمدحسین رادمرد، بر ابتدای فرعی نخست بیدخت (آیت... بهجت ۱/۱۷) می‌درخشد، از دیگر قدیمی‌های بیدخت محسوب می‌شوند. سرانجام باید از خانواده‌های نوایی، سیدخدادادی و حجت‌الاسلام والمسلمین سعدی به عنوان دیگر ساکنان قدیم کوچه بیدخت نام برد.

گفتارهایی در باب تاریخ و فرهنگ شهر بهشت (قسمت صدویستم)

حمامی که ۴۵۱ سال باز بود

مرضیه ترابی| حمام آغچه یکی از حمام‌های مشهور تاریخ مشهد است؛ حمامی که آن را با نام «حمام حضرتی» نیز می‌شناختند و تا سال ۱۳۵۴ خورشیدی که در تخریب بزرگ اطراف حرم رضوی - در زمان نیابت تولیت عبدالعظیم ولیان- برای همیشه از صفحه تاریخ مشهد پاک شد، فعال بود و زائر و مجاور از آن استفاده می‌کردند. حمام آغچه را در دوران خواجه عتیق منشی- نخستین تولیت شناخته‌شده حرم رضوی که شاه اسماعیل یکم صفوی به این مقام منصوبش کرده بود- ساختند. این حمام از موقوفات خود خواجه علی بود و طبق مندرجات وقف‌نامه آن، زمان ساختش به حدود سال ۹۳۱ قمری (۹۰۳ خورشیدی) بازمی‌گردد. به عبارت دقیق تر، حمام آغچه تا زمان تخریب در سال ۱۲۵۴ خورشیدی، ۴۵۱ سال به خدمت‌رسانی مشغول بود و این مدت کمی نیست.

مرحوم عزیزا... عطاردی در کتاب «تاریخ فرهنگ خراسان»، آغچه

را یکی از همسران سلطان حسین بایقرا می‌داند که زنی خیر بود و ظاهرا در بازار موقوفاتی داشت و به همین دلیل، بخشی از حاشیه بازار مشهد را به نام وی می‌شناختند. این روایت ظاهرا تنها روایت درخور اعتنا درباره حمام آغچه است. حمام یادشده از همان ابتدا موقوفه آستان قدس رضوی بود و به همین دلیل، در بایگانی مرکز اسناد آستان قدس، ۱۱۳۷ سند درباره آن وجود دارد. (آمنه موسوی / بررسی اسنادی یکی از قدیمی‌ترین حمام‌های وقتی ایران/ پژوهشنامه مطالعات اسنادی و آرشیوی). بازار آغچه که نام حمام را از آن گرفته‌اند، در زمان فضل ... و وزیر نظام، از نایب التولیه‌های خوش نام حرم مطهر رضوی در دوره قاجار، به بازار سنگ تراشان اختصاص یافت. این موضوعی است که «اعتماد السلطنه» در کتاب «مطلع الشمس» به آن اشاره می‌کند. حمام آغچه تا سال ۱۲۷۷ قمری (۱۲۳۹ خورشیدی)،

تنها در قالب یک باب حمام خدمات دهی می‌کرد و به همین دلیل، به صورت نوینی و روزدرمیان، مردانه و زنانه بود. در این سال با همت عضدالملک، حمام دیگری را در کنار حمام قدیمی آغچه ساختند و به این ترتیب، الگوی خدمت‌رسانی قبلی از میان رفت و حمام به‌صورت هم‌زمان و در قالب مردانه و حمام زنانه، شروع به خدمات‌رسانی کرد. در حمام آغچه نیز مانند دیگر حمام‌های قدیمی مشهد، مشاغلی مانند «استاد حمامی»، «شاگرد حمامی»، «ابداریاشی»، «آب‌کش»، «صابون زن»، «سلمانی» و «تون تاب» وجود داشت که معمولا، «استاد حمامی» حمام را از آستان قدس اجاره می‌کرد و اصطلاحا، «مستاجر» آستان قدس بود. آنچه باید درباره حمام آغچه یا همان «حمام حضرتی» بدانیم، این است که این حمام، تاریخی قدیمی‌تر از حمام مهدی قلی بیگ داشت و باید آن را قدیمی‌ترین حمام شناخته شده تاریخ مشهد بنامیم.

نخستین دستگاه ضرب سکه در واپسین سال حیات فتحعلی‌شاه

از اروپا خریداری شد

ماجرای سکه قاجاری

سکه‌های بهرام اول

امید حسینی نژاد|داستان ضرب سکه در ایران، تاریخی بلند دارد. از روزگار هخامنشیان، پادشاهان ایران به فکر ضرب سکه برای داد و ستد افتادند. کوروش بزرگ پس از فتح لیدی به سکه «استاتر طلای کروزوسی» را در آنجا ادامه داد و نخستین سکه‌های ایران، سکه‌هایی شده که پادشاهی لیدی به درغ آبسای صغیر ابداع کرده بود. داریوش اول، مبدع نخستین سکه ایرانی بود. سکه طلای این دوره را یونانیان «دریک» می‌نامیدند که در اصل «زریک» به معنی طلایی بود.

در دوره اسکندر ضرب نقش چهره ایزد یا فرمانروا بر روی سکه و نقوش گوناگون بر پشت آن، پس از فتح ایران توسط اسکندر آغاز شد. او سکه‌های طلای زیادی با نقش چهره الهه آتنا ضرب کرد و این کار را سلوکیان نیز پس از وی ادامه دادند. با روی کار آمدن ساسانیان، ضرب سکه طلا که در دوره اشکانیان از رونق افتاده بود، دوباره آغاز شد. نقش چهره فرمانروا بر روی سکه و تصویر آتشدان بر پشت آن، بر بسیاری از سکه‌های ضرب شده در این دوره دیده می‌شود.

- ضرب سکه در دوره اسلامی

سکه افشاریان

نخستین سکه دوره اسلامی را عبدالملک بن مروان که پنجمین خلیفه اموی بود، ضرب کرد. او چند سال پس از خلافت، دستور ضرب سکه به نام خود را داد. بر پشت این سکه‌ها که در دمشق ضرب می‌شد، نقش سه مرد دیده می‌شود که دستان خود را به نشانه دعا بلند کرده‌اند. پس از خلافت عبدالملک، ضرب سکه با تصویر انسانی، ممنوع شد و تا سال‌ها سکه‌ها با کتیبه عربی در حکم سکه استاندارد اسلامی ضرب می‌شدند.

مغولان با فتح ایران، مسلمان شدند. آنان سکه را به همان صورت استاندارد اسلامی اما با تغییراتی در حاشیه سکه می‌کردند که نمونه‌اش، سکه ضرب سلطان ابوسعید ایلخانی است. این کار سال‌ها به سلیقه فرمانروایان گوناگون ادامه یافت.

در دوره صفویه، دین رسمی ایران، شیعه بود و نام دوازده امام ^(ع) بر سکه‌ها ضرب می‌شد. صفویان به‌طور رسمی زبان فارسی را روی سکه‌ها آوردند؛ البته پیش از آنان هم این کار را سلسله‌هایی چون گورکانیان هند انجام می‌دادند. در دوران صفویه، تصویر جانورانی چون شیر و طاووس نیز بر روی سکه‌ها نقش می‌بست.

ضرب سکه در دوره افشاریه، ادامه سنتی بود که در دوره صفویه مرسوم بود. پس از نادر، شاهرخ نوه او، فرمانروای خراسان شد و به همین دلیل، نام امام رضا^(ع) در بعضی سکه‌های وی دیده می‌شود. کریم‌خان زند با وجود تأسیس سلسله زندیه، خود را نه شاه که «وکیل‌الرعايا» نامید. روی سکه‌های دوره کریم‌خان نیز هرگز از نام شاه یا سلطان استفاده نشده است. در سکه‌های دوره زندیه، از شیراز به عنوان دارالعلم نام برده می‌شود و سکه‌های طلایی به نام امام‌زمان ^(ع) ضرب شده است.

- تحول ضرب سکه در دوره قاجار

گرچه آقامحمدخان علاقه‌ای به نوشتن نام خود بر روی سکه‌ها نداشت، جانشین او فتحعلی‌شاه، درست برعکس او، حتی تصویر خود را روی سکه ضرب کرد. او در سال‌های آخر عمر خویش، تصمیم گرفت تحولی در ضرب سکه ایران ایجاد کند و روش‌های جدید اروپایی را برای این کار، به‌کار گیرد.

د۱۴ دی ۱۲۱۳ خورشیدی (برابر با ۲۵ دسامبر ۱۸۳۴ میلادی)، دولت وقت ایران یک دستگاه ضرب سکه از اروپا (بروکسل) خرید. این دستگاه که تصمیم به خرید آن در آخرین سال حیات فتحعلی‌شاه قاجار گرفته شده بود، نخستین ماشین ضرب مسکوک است که از اروپا برای ایران آورده شد.

دوده‌به‌بعد، ناصرالدین شاه پس از نخستین سفرش به اروپا، سیاست متمرکز کردن دستگاه ضرب سکه را اجرایی کرد و برای این کار دستگاه‌ها و ماشین‌های لازم را از اروپا خریده شد و در سال ۱۲۹۴ قمری، چرخ سکه و ضرابخانه دولتی به ریاست میرزا علی‌خان امین‌الملک و به کمک مستشار اتریشی تأسیس شد. ناصرالدین شاه در سال ۱۲۹۹ قمری، اعلامیه‌ای درباره تأیید صحت عیار مسکوکات ضرابخانه دولتی جدید صادر کرد و به تمام ولایات حکم کرد که همه سکه‌های قدیم را به ضرابخانه دولتی بفرستند و پول جدیدالضرب بگیرند و هر که از تاریخ ماه ربیع‌الاول آن سال تا مدت شش ماه، پول طلا و نقره داشته باشد و آن را به سکه جدیدالضرب تبدیل نکند، خزانه دولت، آن را در عوض پول رایج قبول نخواهد کرد.

نمای ابتدا و انتهای کوچه بیدخت

نمای مسجد ترک‌ها

- روزنامه فرهنگی- اجتماعی- اطلاع رسانی- صاحب امتیاز: شهرداری مشهد
- مدیر مسئول: سید مهتم موسوی مهر
- سردبیر: سید مسجاد طلوع هاشمی
- نشانی: خیابان کوهسنگی ابتدای کوهسنگی ۱۵
- دفتر مرکزی: ۱۵- ۸۸۸۸ ۳۷۲-۵۱
- نمایر: ۳۸۴۹۰۳۸۴-۵۱
- روابط عمومی: ۵۱- ۳۸۴۸۳۷۲-۵۱
- شماره پیامک: ۳۰۰۰۷۷۸۹

SHAHRRANNEWS.IR

۲شنبه

Mashhadchehreh.ir

Photoshahr.ir

ميثاق‌نامه اخلاق حرفه‌ای

دمای هوای مشهد	۴۱٪	↑ ۲۰°	↓ ۱۸°
صبح ۱۰	ظهر ۱۸	شب ۱۱	عصر ۱۵

- اذان ظهر ۱۱:۳۱:۲۷ نیمه شب شرعی ۲۲:۴۶:۵۵
- غروب آفتاب ۱۶:۲۴:۰۷ اذان صبح فردا ۵:۱۰:۲۷
- اذان مغرب ۱۶:۴۳:۳۶ طلوع آفتاب فردا ۵:۴۰:۴۸

کارتون

شهر

مدیر کل بهزیستی استان:

مسیر معلولان در شهر هموار تر می شود

رضاجنگی

شوخی

بی شوخی

حساسیت داریم، خیلی هم داریم!

نشان می دهد وقتی ما به فقط یک درصد این قدر حساسیت داریم نسبت به بسته ای که با احتساب مالیات بر ارزش افزوده ۱۰۹ درصد افزایش قیمت دارد چقدر زیاد حساسیت داریم.

● اپراتورهای محترم! ما حساسیت داریم به اینکه این قدر راحت از جانب مشتریان اینترنت حرف می زنید و حساسیت داریم به اینکه هرساله سرعت اینترنت کمتر می شود، اما باید بیشتر پول بدهیم.

● ما حساسیت داریم به اینکه حقوق مصرف کننده برایتان کوچک ترین اهمیتی ندارد، ولی پول مصرف کننده برایتان خیلی مهم است.

● حساسیت داریم به اینکه کلیت کم حجم درباره بهبود کیفیت خدمات خود، می سازید و آن کلیت به خاطر کیفیت پایین اینترنت باز نمی شود. ما به این تناقض ها حساسیت داریم.

● اپراتورهای محترم. شما اگر خواستید به بسته های کم سرعت خود، بگویید پرسرعت. به بسته های گرانتران، بگویید بسته های اقتصادی! ولی خواهش وقتی ما همه جوهر حساسیم نگوید مشتریان هیچ گونه حساسیتی ندارند چون این طوری هر جایی که کالا و خدمتی ارائه می کنند باور می کنند که ما حساسیت نداریم و قیمتش را از اینکه هست گران تر خواهند کرد.

علیرضا

مدیرکل بهزیستی استان:

مسیر معلولان در شهر هموار تر می شود

رضاجنگی

شوخی

بی شوخی

کارتون

شهر

مدیرکل بهزیستی استان:

مسیر معلولان در شهر هموار تر می شود

رضاجنگی

شوخی

بی شوخی

کارتون

شهر

مدیرکل بهزیستی استان:

مسیر معلولان در شهر هموار تر می شود

رضاجنگی

شوخی

بی شوخی

کارتون

شهر

اول شخص

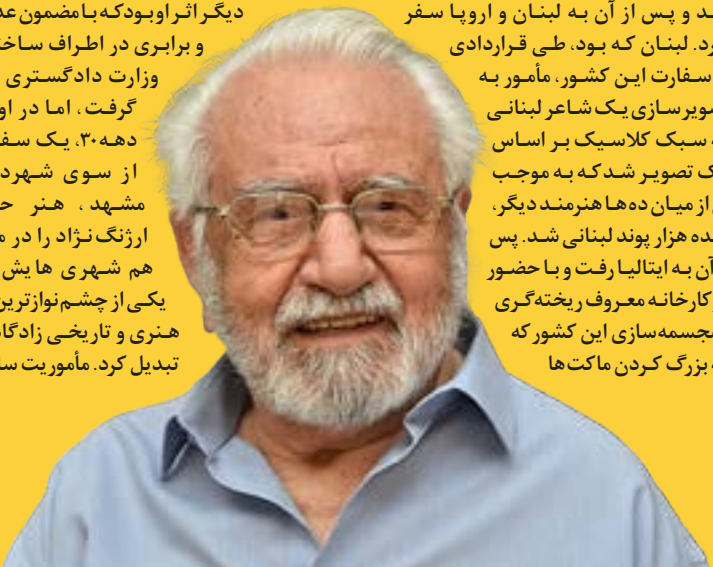
یک قرن، تجسم هنر و زیبایی

درباره میرحسین ارژنگ نژاد، نقاش و مجسمه ساز فقید مشهدی که نزدیک به یک سال است از میان ما رفته، اما آثار ماندگارش در شهر زنده و پابرجاست

آزاده چشمه سنگی نویسنده

بِرد. سال ۱۳۱۸ در ست در همان سالی که یادختر پسرخاله اش وصلت کرد، به کمک برادر همسرش مغازه ای با عنوان 'پاپانویل'، در خیابان کاخ تهران باز کرد که در آن از ساخت دفترچه خاطرات، ارژنگ، گرفته تا نقاشی روی بوم را به فروش می رساند و با استقبال خوبی هم همراه شده بود. مدتی بعد برای رشد در رشته مجسمه سازی از سوی پسرخاله اش راهی ترکیه شد تا در کلاس های مجسمه سازی دانشگاه آنکارا به صورت مستمع آزاد شرکت کند و پس از آن به لبنان و اروپا سفر کرد. لبنان که بود، طی قراردادی با سفارت این کشور، مأمور به تصویر سازی یک شاعر لبنانی به سبک کلاسیک بر اساس یک تصویر شد که به موجب آن از میان ده ها هنرمند دیگر، برنده هزار پوند لبنانی شد. پس از آن به ایتالیا رفت و با حضور در کارخانه معروف ریخته گری و مجسمه سازی این کشور که به بزرگ کردن ماکت ها

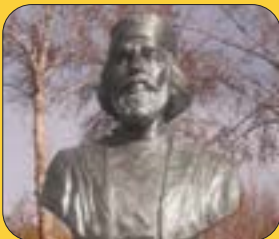

شرح ویژگی سردیس های بوستان ملت از نگاه محمدحسین مأموریان، مجسمه ساز

در حالی که هر کدام فضای سنی و جغرافیایی و تاریخی خود را حفظ کرده اند، مدل چشم ها، مدل ریش ها، مدل نگاه ها، پهنای صورت، نوع مجسمه، نوع فک و نوع بینی در هر کدام از آن ها منحصر به فرد است.

بیشتر متوجه تمایز و هنرمندی کار استاد ارژنگ است. با اینکه یک نفر هر دوازده مجسمه را ساخته است، چهره ها کاملاً متفاوت هستند. یک هنرمند به ویژه اگر هنرمندی پخته نباشد، ممکن است همه این شخصیت ها را شبیه به هم در بیاورد.

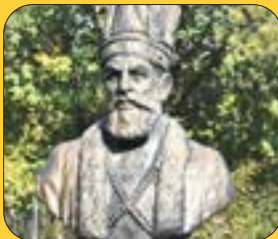
تعدادی از آثار مرحوم ارژنگ نژاد

اشک اول (بوستان ملت مشهد)

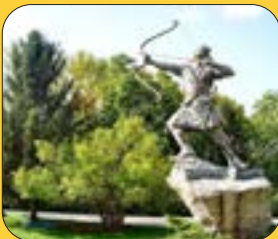
خواجه نصیرالدین طوسی (بوستان ملت مشهد)

نادر شاه افشار (بوستان ملت مشهد)

ابوالقاسم فردوسی (میدان فردوسی مشهد)

ارش گمانگیر (کاخ سعداباد تهران)

استوری

گرام

حکایت ۵ جمله تأثیرگذار مخصوصاً مورد پنجم

امیر مهدی نژاد شاعر و نویسنده

پرسش های خبرنگار شد. خبرنگار گفت: «ای حکیم، لطفاً پنج جمله تأثیرگذار را که تاکنون شنیده اید برای مخاطبان ما بیان کنید.» حکیم گفت: «بیان نام و یاد خداوند متعال، چشم، وی افزود: «نخستین جمله، جمله ای بود که یک خواننده زیرزمینی به من گفت. از کنار او رد شدم و تلاش داشتم با وی در یک کادر نیاشم. او به من گفت: «معلوم نیست در زمستان امسال نخواهی با هم در یک کادر باشیم.» خبرنگار گفت: «چه عالی.» حکیم افزود: «دومین جمله، جمله ای بود که یک مصرف کننده مواد مخدر صنعتی به من گفت. برای بازدید به منطقه آسیب های اجتماعی رفته بودیم. یکی از آسیب دیدگان در

حال افتادن توی جوی بود. به او گفتم نیفتی. گفت: تو نیفتی که اگر بیفتی جماعتی با تو می افتند.» خبرنگار گفت: «او.» حکیم افزود: «سومین جمله را کودکی به من گفت. او شمعی در دست داشت. به او گفتم این نور از کجا آمده؟ شمع را فوت کرد و گفت: اگر راست می گویی بگو حالا کجا رفته.» خبرنگار گفت: «و.» حکیم افزود: «چهارمی را نمی توانم بگویم.» و خاموش شد. خبرنگار گفت: «ای حکیم، فرمودید پنج جمله.» حکیم گفت: «بلی.» خبرنگار گفت: «چهارتا گفتید. که در واقع سه تا گفتید.» حکیم گفت: «الان که دقت کردم همان چهارتا بود. اما برای اینکه لفظ آدم، جمله ای را که اخیراً شنیدم روشن شدند.

حکیمی که با خُهل درآفتد توقع عَزّت ندارد و گر جاهلی به زبان آوری بر حکیمی غالب آید عجب نیست که سنگی است که گوهر همی شکند. نه عجب گر فرورود نَفْسش ..... عندلیبی غُرَاب هم قفسش گر هنر مند از او باش جفایی بیند ..... تادل خویش نیاز دارد و در هم نشود سنگ بد گوهر اگر کاسه زین بشکست ..... قیمتِ سنگ نیفزاید و زر کم نشود

گلستان سعدی

عکس روز

به استقبال زمستان

زمستان از راه رسیده است و همگی چشم انتظار باران و برف این فصل سردیم. لذت از زیبایی اش برای ماست و حفظ ایمنی و امنیت شهروندان به عهده خدمات شهری شهرداری. به همین منظور مانور عملیات زمستانه معاونت محیط زیست و خدمات شهری شهرداری مشهد با حضور شهردار مشهد برگزار شد تا آمادگی این مجموعه را برای آغاز فصل سرد محک بزنند.

برای مشاهده گزارش تصویری کد را اسکن کنید.

عکس: میلاد سمنگانی/شهرداری